

280 m-es lövés ASV nélkül
(irányzójel-gyorsállító nélkül)

280 m-es lövés ASV-vel
(irányzójel-gyorsállítóval)

ASV: biztonságos célzás, akár nagy lőtávolságon is

Victory Varipoint*
ASV-vel,
1955 EUR-tól
2011 október 1. és 2011 december 31. között

Victory Varipoint 2,5 – 10 x 50 T*, sínes, ASV-vel, **speciális akciós ár: 1995 EUR**
Victory Varipoint 2,5 – 10 x 50 T*, gyűrűs, ASV-vel, **speciális akciós ár: 1955 EUR**

Victory Varipoint 3 – 12 x 56 T*, sínes, ASV-vel, **speciális akciós ár: 2059 EUR**
Victory Varipoint 3 – 12 x 56 T*, gyűrűs, ASV-vel, **speciális akciós ár: 2029 EUR**

Az ASV most ingyen.*

Ha Ön 2011 október 1. és 2011 december 31. között Victory Varipoint céltávcsövet vásárol, akár 489 EUR-t is megtakaríthat. Az ASV lehetővé teszi a céltávolság pontos beállítását gyorsan és egyszerűen, közvetlenül a lövés előtt, jelentősen megnövelve a találati pontosságot. A Victory Varipoint magas képalkotói teljesítményének, a világpiaci legfinomabb és legélesebb megvilágított irányzójeleinek köszönhetően az Ön megbízható partnere.

* Ha Ön Victory Varipoint 2,5 – 10 x 50 T* sínes vagy gyűrűs, illetve 3 – 12 x 56 T* sínes vagy gyűrűs, megvilágított 60-as irányzójeles céltávcsövet vásárol a Zeiss márkakereskedőknél, amíg a készlet tart.

Victory Varipoint ASV-vel (irányzójel-gyorsállítóval)

Blaser Magyarország Kft.
Tel: 52/521-092
Email: fogarasi.jagd@t-online.hu
www.blaser-hungary.hu
www.zeiss.de/sports optics/promotion

We make it visible.

MAGYAR VADÁSZLAP

A szerkesztőség címe:
1031 Budapest, Rozália u. 59/a.
Tel./fax: +36-1/242-0042
Mobil: +36-70/702-5000
e-mail: info@vadaszlap.hu

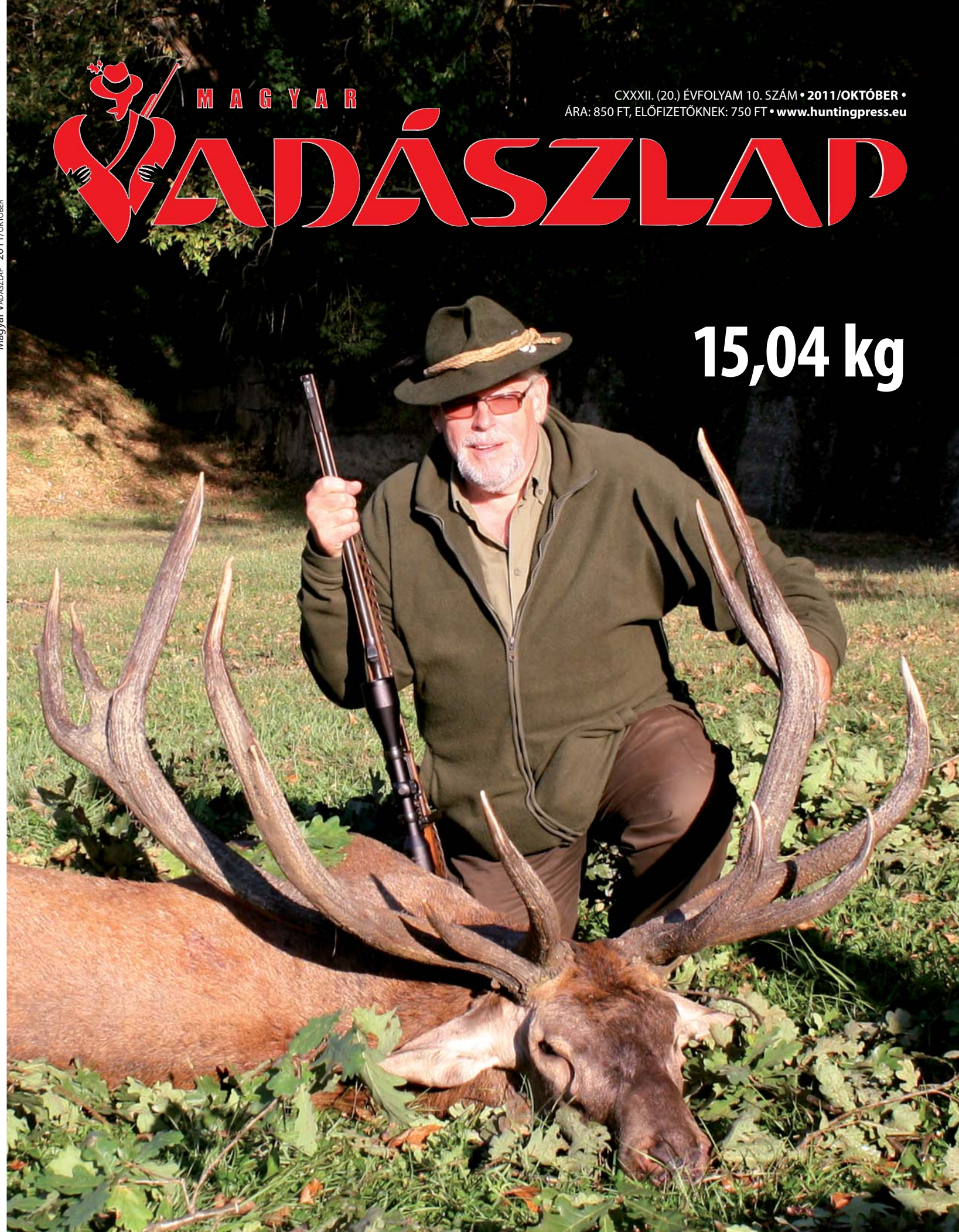
HU ISSN 1215-6159
11010
9 771215 615006

Magyar Vadászlap 2011/OKTÓBER

MAGYAR VADÁSZLAP

CXXXII. (20.) ÉVFOLYAM 10. SZÁM • 2011/OKTÓBER •
ÁRA: 850 FT, ELŐFIZETŐKNEK: 750 FT • www.huntingpress.eu

15,04 kg

**Olvasat • „Csíplek Kalocsa” • Világrekordok földjén • Víz- és vadgazdálkodás
„Nagyszájúak versenye” • Gyűjtemény – a köz javára • Heten, mint a... vadőrök**

Olvasat

Szegény Pali! – mondta dr. Rodics Katalin, amikor azt kérdeztem tőle, ő bízta-e nyílt levelének megírására Gera Pált. – Azért itt még nem tartunk, semmi közöm a Pali levelezéséhez – tette hozzá a VM egykori osztályvezetője, akit éppen akkor váltottak le a funkciójából. Akkortájt – tudom, nem szép tőlem – kételkedtem Rodics Katalin szavaiban, most viszont be kell látnom, Gerát nem kell biztatni. Gera szeret levelezni, ebbe pedig belefér – ahogy azt már minősítettem – a bornírt „nyílt” levelek szerkesztgetése is. Gondolom, kitalálták, hogy a vadászok és a Semjén elleni, korábban politikai felhangot is kapott hecckampány folytatódik. A csongrádi Bársony István szakközépiskolában végzett vadgazdálkodási szaktechnikus, majd a Fővárosi Állat- és Növénykert egykori vidraápolója, magát elhivatott környezetvédőnek tekintő „állampolgár” újabb nyílt levelet írt – természetesen a sajtónak, a miniszternek és az OMVK elnökének címezve.

S hogy ne gondolja Gera úr, szerkesztőségünk el akarja őt hallgatni, ezúton jelezzük, hogy az önmagáról kiállított, bizonyítvány értékű levelét a www.huntingpress.eu honlapunk szórakozás/publicisztika menüpontja alatt közöljük, itt pedig néhány elgondolkodtató mondatát idézzük.

Gera úr hiányolja a hatóságokkal, valamint a civil vadászati szervezetekkel folytatható párbeszédet, szakmai egyeztetéseket... miközben ezt írja: „Itt és most kizárólag egy dolog tűnik egyre inkább valószínűnek: jövő év tavaszától rég nem látott méretű élővilág-irtás veszi/veheti kezdetét Magyarországon – amire Európában még soha sehol nem volt példa a második világháború vége óta –, csak azért, mert a hazai vadászati potenciátok és a holdudvaruk így akarja és ezt Önök, alázatosan teljesítik is.”

Nézzük mire alapozza Gera úr az állításait: „Egyébiránt, a minisztériumból mind gyakrabban kiszivárgó hírek alapján úgy tűnik, ... egyelőre teljesen titokban is, alig egy-két, úgymond megbízható kolléga bevonásával, de elkezdtek kidolgoztatni a jövőbeli vadászati idényeket. ... a szóbeszéd szerint még vérszemet is kaptak, oly módon, hogy legalább további két madárfajjal bővítették e distelen listát: a seregélyrel és a daruval, amelyeket jövő évtől szintén szabadon lehetne lődni. (Csak emlékeztetőül, az eredeti levélben a következő madárfajok szerepeltek: erdei szalonka, nyári lúd, kanadai lúd, barátréce, fenyőrigó, vadgerle, fűrj, egerészölyv, galambászhéja, barna rétihéja, holló.)”

Hogy is volt a Semjén levélben?

„Felül kell vizsgálni a vadászható és nem vadászható fajok listáját. A nemzeti sajátosságokra hivatkozva, az erdei szalonka tradicionális tavaszi vadászatát vissza kell állítani. A jelenleg folyó monitoring vizsgálatok eredményeit felhasználva kell meggyőzni az EU szakbizottságot arról, hogy a Magyarországon évente elejtésre kerülő 2000 db szalonka nem befolyásolja az európai állomány létszámát. Vadászhatóvá kell tenni azokat a fajokat, amelyek létszáma azt lehetővé teszi, ugyanakkor a 79/409. Tanácsi Irányelv II/1. nem tiltja a nyári lúd, a kanadai lúd, a barátréce, a menyét, a nyuszt, stb. vadászatát. Monitoring program keretében fel kell mérni a fenyőrigó, a vadgerle és a fűrj állományát, melynek eredményei alapján értékelhető lenne ezen fajok vadászhatóvá tétele is. A monitoring program keretein belül korlátozott hasznosításra is sor kerülhetne a zöldhatóságokkal történő egyeztetés után.

- Ragadozó madarak gyérítése. Több mint két évtizede védelmet élvező ragadozóállomány oly mértékben elszaporodott, hogy az apróvadállomány minimális szintre történő csökkenésében egyik fő okként szerepel, de ugyanakkor a védett énekesmadarak létszámának csökkenésében is jelentős szerepet játszanak (egerészölyv, galambászhéja, barna rétihéja, holló). E tekintetben a gyérítésüket illetően javasoljuk az osztrák mintát alkalmazni.”

Gera Pál olvasatában „a vadászat nem egyenlő a természetvédelemmel, amint azt Önök közül oly sokan szeretik harsogni, ezzel igazolva a terbe vett mészárlásokat, pusztításokat, hiszen ha bárki úgy véli a huszonegyedik században, hogy az élővilág megővésének egyedüli és kizárólagosan elfogadható útja a fékezhetetlen puskadurrogatás és vérontás, az – engedelemmel a cinizmusért –, már klinikai eset.”

Tessék mondani, ki itt a klinikai eset?

CSEKŐ SÁNDOR

sandorcseko@vadaszlap.hu

Címlapon:

15,04 kg

Fotó: Dr. Nagy Ferenc

A tartalomról:

Aktuális

„Csíplek Kalocsa” 619-621.

Vadgazdálkodás

Víz- és vadgazdálkodás 623-625.

Világrekordok földjén 629-632.

Leromló állomány 632-633.

A gyulaji lapátosok 633.

Dámok az ország közepén 634-635.

Riport

Egy jó alibi 636-637.

Vadászfegyver

Puska – földrajzi igények szerint 639.

Lövészet

„Nagyszájúak versenye” 640.

Portré

Gyűjtemény – a köz javára 642-643.

Heten, mint a... vadőrök 647.

Vadászati jog

Seherezádé(k) meséi 648-649.

Hihető és hihetetlen történetek

Nimród napszámosa 656.

Retyezát 657-658.

Volt egyszer egy Gencs 658.

Az utolsó... 659.

Hírek-tudósítások

Patthelyzet 662.

Vadászok ünnepe a Hortobágyon 664.

A város központjában 665.

Tizenharmadszor 666.

Piliny nagy napja 666.

Lelki béke 667.

Különleges agancsok versenye

A 2011/12-es vadászidényben zsákmányolt őz-, szarvas- és dämtrófeák indulhatnak a különleges agancsok versenyén. Nem kell mást tenni, mint a különleges (rendellenes fejlődésű) agancsot szemből és két oldalról lefényképezni, majd digitális formában vagy papírképként elküldeni szerkesztőségünknek.

Kísérőként kérjük hozzátenni

- 1.) az elejtés helyét, idejét,
- 2.) az agancs tömegét (súlyát), valamint
- 3.) az elejtő nevét, ha ezzel az elejtő egyetért.

A beküldött fotókat folyamatosan megjelentetjük a www.huntingpress.eu vadászati információs magazinunk „vadászati lexikon” rovatában, ahol a látogatók szavazhatnak is a sorszámozott agancsokra.

2011 legérdekesebb őz-, szarvas-, és dämagancsának végső sorrendjét – figyelemmel a látogatók szavazatára – szerkesztőségünk fogja eldönteni és az első három helyezettet pedig díjazni.

A különleges agancsok versenyét – terveink szerint – ezentúl minden esztendőben kiírjuk és a díjakat a FeHoVa-n adjuk át. 2013-ban pedig a FeHoVa-n kiállítás is szervezőnk.

A postacímünk: 1031 Budapest, Rozália u. 59/a.
Az e-mail címünk: info@vadaszlap.hu

Az agancstősérült

A bakot augusztus 10-ikén este sikerült elejteni a Szilhát Vt. Dráva árterének közelében, Majláthpusztán (Baranya megye). A különleges fejlődésű őzbakot csak az üzekezési időben láttuk, korábban nem. Az elejtést megelőző pár nappal már láttam, hogy valamilyen módon rendellenes, de rejtőzködve, takarásban járt, így lövéshez nem jutottam. Az elejtés napján, 7 óra környékén vettük észre barátommal, Szász Dezsővel a gát Dráva felőli oldalában az üzekező bakot, amelyet azonosítás után a gát ellentétes oldaláról próbáltuk jó széllel becserkelni. Rövid cserkelés után arra lettünk figyelmesek, hogy a suta örült tempóban átszalad a gáton és azonnal a világ vége felé vette az irányt, utána jött a bak. Szabad kézből gyors lövés a mintegy 150 méterre, az álló bakra, amit elhibáztam, a következő másodpercben már Dezső barátom válláról lőttem. Az örömet nem kell ecsetelnem, amikor megláttuk különleges agancsát. A bak zsigerelt súlya 18 kilogramm volt, a korát 6 évesre becsülte a trófeabíráló bizottság.

Czita Zsolt

Bak a Hernád mentéről

A képen látható őzbakot a Hernádmenti Hubertus Vt. területén ejtette Rohály Róbert sportvadász augusztus 3-án. A kifőzés után 24 órával mért kiskoponyás súlya 559 gramm volt, a bírálaton a hat éves őzbak 136,93 CIC pontot ért el. A nem mindennapi bak bal szárhossza 32 centiméter.

Elek Szilvia

Az öcsödi visszarakott

Az öcsödi Szabadság Vadásztársaság tagjaként, szeptember 3-ikán Budai András és Erős Mihály hivatásos vadászok kíséretével sikerült elejtenem az első őzbakomat. Hajnali cserkelés során került elélnk, s a helyszíni bírálat után hajnali 4.32-kor sikerült terítékre hozni. Korát 9-10 évesre becsültük, jelenlétéről már régóta tudomása volt a vadőröknek, de óvatossága miatt keveset látták. Az avatás a vadászház előtt történt, köszönet érte a társaság hivatásos vadászaiknak.

Demeter Attila Ákos

Szerkesztőségünk várja a vadászatra jogosultak, valamint a hivatásos- és sportvadászok teríték- vagy trófeafotóit, melyek hónapról-hónapra helyet kapnak lapunkban, valamint honlapunkon.

FOTÓ: MTI - Varga György

15,04 kg

A Lovászi Olajbányász Vt. területén – ahol nem ritkák a 10 kilón felüli bikák és ahol 1972-ben került terítékre a Paul Riegel féle 14,8 kilós világrekord – szeptember 7-én 19.45 perckor újabb hatalmas agancsú szarvasbikát zsákmányoltak.

A trófeabírálaton a 15 évesre becsült bika agancsa 15,04 kilogrammot nyomott a mérlegen és 264,41 nemzetközi pontra bírálták.

A már hatodik éve visszajáró osztrák vendég, dr. Paul Rachbauer lőtte a kapitális fejdísz viselő szarvasbikát. A történész doktor eddig csak kisebb és érdekes őzbakokat, illetőleg 5-6 kilós agancsú bikákat ejtett el. Most is ilyen kis bikára vadászott, ám amikor találkozott élete nagy lehetőségével, nem habozott, a bika elejtése – és kifizetése – mellett döntött.

A csapatbika a szomszédos erdőgazdasági területéről váltott át a kukoricásba és a Kerka patak felé tartott. Ez a környék több száz éve tradicionális bögőhely. Az alig pár hónapja a vadásztársaságnál dolgozó Lenkei Pál hivatásos vadász először egy borjút pillantott meg, majd egy tehenet és az őket követő, bögéssel érkező bikát. Nem ismerte, korábban sosem látta, de azt érezte, hogy az agancs minimum kétszer akkora, mint amire a vendég szerződött. A „fizetős” kérdés, majd a gyors döntés után a kapitális bika – lapzártánkig – az idény legnagyobb agancssúlyú bikája lett.

Baranyai körkép

Baranya megyében az idén is az ormánsági, illetve a délvidéki területekről kerültek ki a megyei rekordok. A híres sellyei szarvasokat ezúttal a Liget Vadásztársaság (1) és a Sellyei Pagony Vadásztársaság (2) területén esett bikák reprezentálták. A Liget Vt. területén az első komoly terítéknél négy bika feküdt a ravatalon, közülük a legnagyobb súlyú agancsár 11,45 volt. Jung Jenő elnök és Perjás Béla fővadász kísérte a vendégeket. A sellyei Pagony Vadásztársaságnál két erős bika esett. A kísérő hivatásos vadász mindkét esetben Balaskovics József volt. A páratlan huszonkettes tömege 12,20 kilogramm, 234,57 IP, az osztott szárú pedig 11,50 kilogrammot nyomott a mérlegen, pontszáma 214,10. A Siklósi Táncsics Vadásztársaság (3) mindig is híres volt erős bikáiról és az idén is kijött a lépés, a bika agancsának tömege 12,21 kilogramm, 234,78 pontszámmal. A kísérő hivatásos vadász Hesz Péter volt.

A. G.

Blaser Active Outfits új, 2011-2012 kollekcio

Kérje ingyenes katalógusunkat:

Blaser Magyarország Kft. : 4025 Debrecen, Erzsébet u.48. Telefon.: 52/521-092 Mobil: 20/325-7281,20/262-4278
e-mail:fogarasi.jagd@t-online.hu www.blaser-hungary.hu

„Csíplek Kalocsa”

mozaikok az Országos Vadásznapról

Foto: Horváth Elek Szilvia

ORSZÁGOS VADÁSZNAP ÉS
SZENT HUBERTUS VADÁSZ- HORGÁSZNAP

A helyszín – a kalocsai érsek-kert – ideális, a Bács-Kiskun megyei vadászkamara és a szövetség, valamint a város és az egyház összefogása példaértékű, a program, a látnivalók, a hangulat kiváló, az időjárás kedvező volt az Országos Vadásznapi és a Szent Hubertus Vadász és Horgásznapi szeptember 10-ei rendezvényén.

Kalocsa nem az ország közepe. Csúppán azzal „dicsekedhet”, hogy a honfoglaláskor Árpád vezér szálláshelye volt, első magyar királyunk, Szent István az érsekséget 1001-ben alapította, ezer évvel ezelőtt szabad királyi város lett, áldozatul esett a tatárjárasnak, a török hódoltság-nak, feldúlták a kálvinista hajdúk, többször leégett...

Aztán világhírűvé vált a fűszerpaprika nemesítése, feldolgozása révén, ismert a népviselete, a kalocsai motívumokkal díszített porcelánja... és a fővárostól délre, 110-120 kilométerre a Duna egykori mocsarában felépült mezővárosban ma jócskán akad látnivaló, kiemelkedik közülük az ősnymtatványaira büszke érseki könyvtár, a kincstár, vagy a paprika múzeum anyaga.

Az érsek-kertet az 1867-ben kinevezett kalocsai bíboros érsek, **Haynald Lajos** létesítette, aki a tudomány elkötelezett híve, a hazai botanika egyik meghatározó személyisége volt, lelkes gyűjtőként ismerték. Közel százezer lapból álló növénygyűjteményét és botanikai könyvtárát a Magyar Nemzeti Múzeum Növénytárára hagyományozta.

Az érsek-kert több szempontból ideális helyszín minden rendezvénynek. Az évszázados mocsári tölgyek, a gesztenyesorok, a platánok még a kánikulában is kellemes árnyékot nyújtanak a sátraknak, a sétányon sétálóknak. A színpadot ugyan fel kellett építeni, de a több száz

ülőhely stabil a domb oldalában. Nem csak a gyerekek, a felnőttek is gyönyörködnek a szőlőkút vízsugaraiban és élvezik néha a gyöngeszellőt, amely finomabbnál-finomabb étek fenséges illatát sodorja a fák-bokrok közé.

Régen volt ilyen egységes és ízléses arculata az országos vadásznapi, mely vitathatatlanul a reklám-marketingben jártas **Török Ferencnek**, Kalocsa polgármesterének köszönhető. A városnak most lett szlogenje: „Csíplek Kalocsa”. És ő adta a megbízást **Faludi Zsu** grafikusnak, hogy tervezze meg a vadásznapi rendezvény logóját. A Goart-Disegn Bt. kitett magáért, megrajzolta a stilizált szarvasokat – a mintát nem az amerikai fehér farkú szarvasról vette – közepén a Hubertus keresztrel, amelynek a tetején Szent István liloma kapott helyet. Végre egy olyan szimpatikus szimbólum-rendszer született, amelyben benne van a hazai „csodaszarvas”, a Szent Hubertus kereszt legenda és az ezer éves államiség.

A vendégek, látogatók mit sem tudhatnak arról, hogy komoly egyeztetés előzte meg a Hubertus mise helyszínét és lebonyolításának módját.

A római katolikus papság nem szívesen misézik a templomon kívül, ráadásul nem egy elejtett vad terítéke fölött. Az első verziókban a Főszékesegyházban lett volna az érseki mise, de gond volt, hogy az érsek úr hogyan ér majd ki a színpadhoz – kb. egy kilométer – ahol a ceremónia folytatódik. A gond egy csapásra megoldódott azzal, hogy a veszélyessége miatt be kellett zárni a Főszékesegyházat, így eldőlt: a színpadon celebrálja a Hubertus misét **dr. Bábel Balázs**, kalocsa-kecskeméti érsek és metropolita, amelyen közreműködött a Főszékesegyház énekkara.

A terítékre került szarvasbikát, a Magyar Vadászok Zászlóját, valamint a Bács-Kiskun megyei vadászok zászlóját a mise után hozták be a színpad elé.

Sajnos a szervezés nem állt a helyzet magaslatán, mert igen hosszú szünetet engedélyezett a mise és a vadászati rendezvény kezdése között.

Szeredy Krisztina művésznő lassanként „beéneklí” magát a vadászati rendezvényekre. Már hiányzik, ha nem ő éneklí a vadászhimnuszt. Kalocsán a nemzeti himnuszt és a vadászhimnuszt is elénekelte, első alkalommal a **Vadászkaró Kürtgyűttes** kíséretével. Szép volt, de a tudósítónak hiányzott, hogy a művésznő ezt egy estélyi- és nem vadásruhában tette.

Dr. Mészáros Attila, a Bács-Kiskun megyei vadászszövetség és az OMVK megyei területi szervezetének elnöke nyitotta meg az Országos Vadásznapot, a Bács-Kiskun megyei Szent Hubertus Vadász és Horgásznapot. Török Ferenc, Kalocsa polgármestere a házigazda jogán szólott, majd **dr. Semjén Zsolt**, az Országos Magyar Vadászati Védegylet elnöke, miniszterelnök-helyettes mondott ünnepi beszédet.

Beszédének teljes szövege a www.huntingpress.eu honlapunkon elolvasható, melyből az elmúlt háromnegyed év eredményeiről szóló részt emeljük ki.

„...azt a célt tűztük magunk elé, hogy helyreállítjuk a magyar vadászat becsületét, és hathatós lépéseket teszünk a magyar vadászok vegzálásának megszüntetéséért.

Ennek keretében kezdeményezésünkre módosítják a gazdasági reklámtévesztésről szóló jogszabályt, amely abszurd módon büntetni rendelte a vadászfegyvereket reklámozó vadászboltokat és vadászújságokat.

Elértük, hogy megváltoztassák azt a jogszabályt is, ami tiltotta a 8 cm-nél hosszabb pengéjű kések szállítását, a már hatályba lépett jogszabályban a vadászok mentességét kaptak.

Komoly előrelépés a vadhús forgalmazása terén is történt, hiszen most már a vadászatra jogosultak közvetlenül is értékesíthetik a lőtt vadat, a Vidékfejlesztési Minisztériumnál pedig elértük a krotália- és a vadkísérő-jegy árának jelentős csökkentését.

Örömmel jelentem, hogy az őszi Btk. módosításban az orvvadászat nevesítve lesz, akár szabadságvesztéssel is szankcionálva, ez régi óhaja volt a magyar vadásztársadalomnak.

Különösen fontosnak érzem, hogy a közeljövőben olyan változtatást tervezünk, ami hivatalos személynek ismeri el és ilyen védelmét fogja biztosítani a hivatásos vadászoknak és erdészeknek.

Ősszel várható a löfegyverekről szóló jogszabály módosítása, ami érdemben csökkenti a korábbi értelmetlen bürokráciát, javaslataink teljes mértékben beépültek a BM koncepciójába. Ide tartozik, hogy a tavaszi hónapokban hathatósan közbenjártunk annak érdekében, hogy egyszerűsödjön a vadászok fegyvertartási engedélyének megújítása, így az Országos Igazságszolgáltatási Tanács sürgetésünkre beindította elektronikus rendszerét, mellyel az illetékes rendőrkapitányságok közvetlenül hozzájuthatnak a szükséges igazolásokhoz.

FOTÓ: Elek Szilvia

Az érsek úr Gemencen, az érsekség egykori birtokán bögőkürt nélkül hívott be egy bikát... pedig nem is vadászik

FOTÓ: MTI – Újvári Sándor

30 évvel ezelőtt még nem kívánatos vad volt a szarvas Bács-Kiskun megyében, ma dicsekedhetnek a nagy bikaikkal

Kalocsa népművészete a mázatlan vörös edényeknél kezdődik, a pingálással (falfestéssel) folytatódik és a hímzésig tart

Nem volt fotós, aki jó képet, közös tablót tudott volna készíteni a kitüntetettekről... bocsí

„Gyülekeznek” az együttműködési megállapodások az OMVV dokumentációjában

Szeredy Krisztina

A gróf Nádasdy Ferenc Emlékplakettet a Homokmégyi Dózsa Vt. elnöke, dr. Kákonyi Gábor vette át

Nem igazán vegetáriánusnak szólt a mangalica zsírban fortyogó lacipecsenye vagy házikolbász látványa és illata

A vadásztársaságok sátrainak, asztalainak, padjainak egész nap akadt vendége, ahol szívesen kínálták az étkeket, italokat

A vadászat becsületének visszaszerzése szempontjából fontos, hogy ne juthassanak vadászvizsga bizonyítványhoz azok, akik nem kellőképpen felkészültek, ezért senki nem vadászhat az állami vadászvizsga letétele nélkül.

A Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának égisze alatt megindult az a szakmai párbeszéd, ami lehetővé teszi azt a közös monitoringozást, aminek kölcsönösen elfogadott adatai alapján előre léphetünk pl. szalonkaügyben is.

Nemzetközi vonatkozásban megállapodást kötünk a CIC-vel, s javasoltam, hogy közös közép-európai hagyományainknak megfelelően, a 60. közgyűlést Csehország, Szlovákia és Magyarország közösen rendezze.

Gesztusértékűnek tekinthetjük a Szlovák Vadásznapokra való meghívásomat Selmezbányára, ami a „népi diplomácia” sajátos területének is tekinthető.

És valóban történelmi jelentőségű a magyar vadászat szempontjából az a kormányhatározat, amely a hatvani Grassalkovich Kastélyban létrehozta az Országos Vadászati Múzeumot, amelyet nyilvánvalóan gróf Széchenyi Zsigmondról méltó elnevezni, s amely a magyar vadászok régészeti álmának megvalósulását jelenti.”

A színpadon szinte követhetetlen volt a „kitüntetés-eső”, hogy ki adja át kinek a Nemzeti Vadászrendet, a gróf Nádasdy Ferenc Emlékplakettet, a Vadászakadémia Aranyérmét, a Bács-Kiskun megyei kamara és szövetség érdemérmét, a Magyar Vadásztérítési Érdemérmét, a Nimród Vadászérmét, a Hubertus Kereszt arany fokozatát... mint ahogy a vadásznapon díjazottjait sem sikerült mindig azonosítani. Mindkét lista a honlapunkon olvasható. A Nemzeti Vadászrendet egyébként **Bartucz Péter**, a Nyírederdő Zrt. Gúthi Erdészet vezetője és **Zilay János**, a Gemenc Zrt. bédai fővadásza kapta. (Állítólag Zilay Jánost „elfelejtették” értesíteni, ezért nem volt jelen a kitüntetés átadásán.)

Dr. Semjén Zsolt, az OMVV elnöke, valamint **Jakab István**, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Országos Szövetségének elnöke a rendezvény hivatalos befejezésekként együttműködési megállapodást írtak alá, amelyben a többi között kinyilvánítják, hogy évente legalább egy alkalommal közös konzultáció keretében áttekintik a vadászati, valamint a mező- és erdőgazdálkodási ágazat közös problémáit és törekednek arra, hogy az együttműködések a vadászterületeken is megvalósuljanak. Ennek érdekében kezdeményezik, hogy megyei szervezeteik között is létrejöjjenek a helyi sajátosságok alapján megfogalmazott megállapodások.

(Az aláírt dokumentum teljes szövege olvasható a honlapunkon.)

Külső szemmel nézve azt éreztem, mintha nem lett volna a rendezvénynek „főnöke”, aki minden kérdésre, felvetésre, panaszra, stb. megnyugtató, rugalmas választ tudott volna adni. „Önjáró” volt a biztonsági szolgálat, a kereskedőket, vadásztársaságokat eligazító stáb, a VIP-es brigád... hadd ne soroljam tovább.

Miközben egyértelműen jól sikerült, pozitív volt a kalocsai rendezvény, hozzá kell tenni, némi apró szervezési hibával „bonyolódottak” a dolgok.

Az Országos Vadásznap ma már egyre jelentősebb vadászati rendezvény, talán eljött annak is az ideje, hogy rendezzék a státuszát. Érdemes lenne elgondolkodni azon is, hogy azonos időpontban, azonos helyen legyen rendezve... erre például jó eséllyel pályázhatna Kalocsa... s talán akkor bekerülne a nyilvántartott, propagált országos rendezvények közé is.

Ne felejtsék a Vadász-kártyát!

Kis híján ezer elfogadóhely, több mint nyolcszázezer kártyatulajdonos, átlagosan bő tíz százalékos kedvezmény, és továbbra is bővülő partnerkör. Ezekkel jellemezhetnénk leginkább az Euro Discount Club-ot (EDC), Magyarország legnagyobb létszámú törzsvásárlói rendszerét. Ebbe a klubba minden új Vadászlap-előfizető továbbra is automatikusan kap tagságot az előfizetéshez járó Vadász-kártya révén!

A plastikkártyát a Magyar VADÁSZLAP közreműködésével vezették be 2010 végén. A siker nem maradt el: immár több ezer kártyatulajdonos van az országban. Nem csoda, hiszen egy átlagos, háromtagú család évente akár százötvenezer forintot is megtakaríthat az állandó, feltétlenül szükséges költségekből. Ha további költségekkel kell számolni, mert csecsemő, iskolás gyerek vagy például szemüveges van a családban, az újabb harminc-negyvenezer forintot jelenthet, a nagyobb, alkalmi kiadásokból pedig további, akár hatvenezer forintos megtakarítást is visszahozhat a kedvezmény.

Jelenleg a következő módon lehet hozzájutni a Vadász-kártyához:

- automatikusan jár a Magyar VADÁSZLAP-ra való előfizetés mellé, és az adott év végéig érvényes. A lapra előfizethet online a Hunting Press Információs Magazin oldalán (www.huntingpress.eu), vagy szerkesztőségünk elérhetőségein.
- szintén automatikusan jár a kártya annak, aki csatlakozik a Vadászati Kulturális Egyesülethez
- automatikusan jár, ha egyesületi tagként a VADÁSZLAP-ra is előfizet; az új előfizetés ára tagdíjjal együtt 9000 forint (egész évre, visszamenőlegesen)
- csak magában igényli a kártyát (ez esetben az ára 10 000 forint az adott év végéig)

**Hogy hol és mennyit lehet spórolni, azt mindenki kiszámolhatja maga.
A partnerek listája és a felhasználási feltételek a www.edc.hu címen találhatók.**

A felvétel illusztráció!

Nyerjen egy quadot!

Mivel azt tapasztaltuk, hogy az utóbbi években egyre nagyobb a hivatásos és sportvadászok érdeklődése a terepen kívülre és sokoldalúan használható quadok, ATV-k iránt, valamennyi – az előfizetési díjat befizető – Olvasónk között 2012. február 19-én, vasárnap, a FeHoVa-n kisorsolunk egy vadászias quadot.

A ráadás:

**Akik a FeHoVa-n fizetnek elő,
a sorsoláson dupla eséllyel indulnak!**

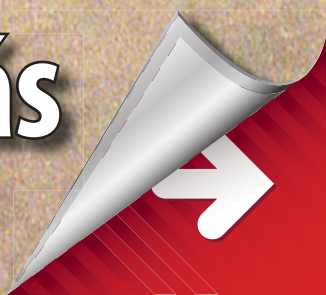
A szerencse egyvalakinek fog kedvezni, de mindenkinek esélye van a quad megnyerésére.

Foto: Blaumann Ödön

A mögöttünk lévő több hetes esőtlenség, már-már aszály után hallgatni a bőséges csapadék biztató hangjait: csöpörgéseket, csordogálásokat, zubogásokat – megnyugtató érzés.

Víz- és vadgazdálkodás

Aztán ha arra gondolkodom, hogy ebből az áldásként kapott édesvízből mennyi hasznosul, nyugtalanság fog el, hisz ennek a jelentős része órák, napok, hetek múlva a tengerek sós ölelésében enyészik el. Pedig a világ már ma is édesvízhiányban szenved. Igaz, hogy a föld kétharmadát víz borítja, de ennek csupán 2,5 százaléka édesvíz. Ez a szám 0,8 százalékra csökken, ha a ténylegesen hasznosítható édesvíz mennyiségét veszem figyelembe. Ezzel a vízmennyiséggel számolva a Föld jelenlegi lakosságának mindegyike 1800 m³ vizet fogyaszthatna évente. Az Élelmezési Világszervezet szerint 1000 m³/év/személy az emberi vízfogyasztás, a normális emberi lét alsó határa.

A hasznosítható vízkészlet azonban rendkívül különböző mennyiségben jelenik meg a Földön. Ez is az egyik oka annak, hogy van földrész, ahol csupán 30 m³/év/személy, van ahol 708 000 m³/év felhasználható vízmennyiség jut egy lakosra.

Ha figyelembe vesszük a jelzett szangvinikus eloszlást és a Föld lakóinak szaporodási ütemét, könnyű elfogadni a szakértők véleményét, amely egyre határozottabban fogalmazza meg, hogy a XXI. század háborúinak kiváltó oka a felhasználható édesvizek jelenlegi szűkös mennyisége és azok rendkívül egyenetlen eloszlása lesz.

Ezért az újabb globális tragédiák kialakulásának megakadályozásában döntő szerepet játszik a meglévő édesvizek ésszerű, hatékony felhasználása és a Föld felszínére hulló csapadékvizek sóssá válásának megakadályozása, amelynek döntő módszere a csapadékvizek területen tartása, minél nagyobb mennyiségük felfogása, mindenféle módszerrel.

A nagy károkat okozó árvizek, az egyre gyakrabban jelentkező száraz, aszályos hónapok sürgetve figyelmeztetnek egy átfogó édesvízmentő program kidolgozására és annak mihamarabbi elindítására. Sajnos a világ gazdagabb része ma még nem figyel igazán oda a sürgető probléma megoldására, a világ szegényebb része pedig a mindennapi kenyér megszerzésére tud csak koncentrálni.

A helyenként szűkös és egyre fogyó édesvíz készletek növelésének legkézenfekvőbb lehetősége – ahogy már említettem – a csapadékvizek területen tartása. Ezt viszonylag alacsony költségekkel és magas hatásokkal lehet megvalósítani.

Az EU taggá válásunk egyik – átmenetileg hátrányosnak tűnő – „hozádék”, hogy rosszabb minőségű termőterületek hasznosítása természetesen meg kell szüntetni, annak gazdaságtalansága miatt. A szabadabbá váló területeknek többféle hasznosítási módja van. Ezek egyike a csapadék visszatartó tározók egyre bővülő számának létrehozása.

„Műforrás” tárolójának elhelyezése a föld alá

Ennek több fajtája lehet:

- A természetes dagonyák bővítése.
- Mesterséges dagonyák létrehozása.
- Minitározók, kistározók, nagytározók, műforrások létrehozása.

A nagytározók és műforrások kivételével a többi vízfogó rendszerhez viszonylag egyszerű tervező és engedélyező munka szükséges és létrehozása, gépesítése is könnyen megszervezhető viszonylag alacsony költségek mellett.

Mit tehetünk mi? Milyen szerepünk lehet nekünk, vadászoknak, vadgazdálkodóknak a területünkre hulló csapadékvíz minél nagyobb mértékű visszatartásában?

Példaként az 1996-ban általam létrehozott és 7 évig működtetett Zárt Rendszerű Vadgazdálkodás (továbbiakban: ZRV) keretében kialakított vízfogó rendszert ismertetném.

Az ZRV területén olyan helyet választottam, ahol a rossz termőhelyi adottságok miatt eredményes fatermesztést nem lehet végezni és a rendszerbe foglalt mezőgazdasági területek nagyon alacsony aranykorona értékekkel rendelkeznek. A vadállomány is rendkívül kis létszámú és rossz minőségű volt.

A silány termőhely egyik itteni kiemelt jellemzője a csapadékszegénység, valamint az, hogy a 4000 hektáron sem források, sem állandó vízfolyások nincsenek.

A szegényes vízviszonyok ismeretében legalább olyan fontos feladatnak tekintettem a terület vízellátásának megteremtését, mint a mesterséges vadtakarmányozást.

A terület vízellátásának, lakhatóvá tételének érdekében a következő feladatokat állítottam magunk elé:

- A föld mélyében lévő vízkészletek hasznosítása három fúrt kúttal, a tragikus mértékű aszályok idején

- Természetes dagonyák bővítése és mesterséges dagonyák készítése
- Minitározók, kistározók, műforrások készítése
- A menyekői tó létrehozása, a terület nagyon rövid szakaszát érintő Séd patak vízének felhasználásával

A következőket munka eredményeit az alábbi számokkal szeretném bemutatni.

	1997	2002
Dagonyák (db)	27	75
Mini tározók (db)	0	35
Vízfelületek (m²)	540	10 990
Tárolt vízmennyiségek (m³)	729	8 675

A fentiekén túl, 1999-ben megépítettünk két műforrást (a saját szabadalmam alapján), amely egyszerre 400 m³ csapadékvizet tárol a föld alatt és évente kb. 2,5-3 millió liter vizet biztosít a vadállomány számára.

1996-ban megépítettük a menyekői kistározót a Séd patak vízének felhasználásával, amely 13 000 m² vízfelületet és 15 000 m³ víztömeget biztosít. A töből vadföldjeink egy részének öntözését látjuk el és száraz időben innen is hordunk vizet a kiszáradó dagonyákba, itatóhelyekre.

Óriási eredménynek tartom azt, hogy ezen a korábban szinte vízmentes területen 24 800 m²-es vízfelületet és 21 550 m³ vízmennyiséget produkálunk egyidőben olyan csapadékvízből, amely korábban órák alatt eltűnt a területről. A vízfelület nem, de az éves vízhozam ennek a mennyiségnek a sokszorososa, hisz az ismétlődő esők az addig elpárolgott, elszivárgott és elfogyasztott vizet újra és újra pótolják a víztározóinkban.

Eredményeink azt példázzák, hogy odafigyeléssel, akarással, bizonyos esetekben

viszonylag kevés pénzzel olyan vízgazdálkodási eredményeket lehet elérni, amelyek segítségével elhanyagolt vagy nem kellően kihasznált élőhelyeket tehetünk alkalmassá természeti erőforrásaink megújítására.

A kísérleti jelleggel létrehozott, kombinált vízszolgáltató rendszer ma már üzemszerűen működik, és ez teszi alkalmassá ezt a szélsőséges, természetes vizektől mentes termőhelyet intenzív vadtartásra, valamint az egyre gazdagodó élővilág folyamatos vízellátására.

A 2000. és 2001. évi katasztrofális csapadékhelyzet ellenére, a ZRV-ben lévő etető- és itatóhelyek környékén nyüzsgött az élet. A hasznos vadállomány növekedésén túl, rengeteg kék-, örvös galamb és vadgerle, valamint sok balkáni gerle jelent meg.

Az énekes madarak megszámlálhatatlan és csak nehezen megbecsülhető faja, tömege pityeg, fütyül mindenfelé. Fekete gólya tottyan egyik víztározónk mellé. Felvillan egy-egy kerecsen és vándorsólyom is, vörös vércsék, karvalyak száguldanak zsákmány után. Sötétedéskor itt-ott vadászó vadmacska sziluettje is látszik. Borzok és nyulak bukácsolnak, egy-egy róka somfordál tova, fácán-sibék bújnak, kakasok kakatolnak.

Gyönyörködtet a gazdag élővilág, mert a rendelkezésünkre álló lehetőségeket kihasználva átalakítottunk egy korábban hasznot alig hajtó, szárazság idején sivár életteret. Ezt szemlélve, a lehetőségeket számba véve és az államok megértő, segítő szándékára számítva, nem is tűnik olyan közelinek az éhínség és a vizekért folyó háborúk veszélye.

Természetesen tudom, hogy a példában felsoroltak létrehozását egyszerre – számta-

lan akadály miatt – nem lehet végrehajtani. De ha csak kis lépéseket teszünk, már az is sokkal több a semminél.

Összefoglalva

A természetben, az erdő-, víz- és vadgazdálkodásban dolgozóknak fontos feladatává kell tenni, hogy a területekre zúduló csapadékvizeket – a rendelkezésünkre álló anyagi lehetőségek figyelembevételével – minél nagyobb mértékben visszatartsák az általuk létrehozott rendszerek. Ennek három kiemelten fontos jelentősége van:

– A helyben marasztalt csapadék alkotta kisebb-nagyobb tavacsák javítják a területen lévő élőközösségek körülményeit és a biológiai sokszínűség kialakulásának lehetőségeit teremtik meg. Egyben kedvezően befolyásolják a karsztvizek és források működését. Párologtatásukkal pedig a légkör nedvességtartalmát növelik.

– Ha minél több csapadékvizet marasztalunk a domb- és hegyvidékeinken, annál nagyobb mértékben csökken az alsóbb területek ár- és belvíz veszélyeztetése. Ugyanakkor a tengerek vízszintjének lassan elindult emelkedését is jelentősen fékezni tudjuk.

– A csapadékvizek helyben marasztalásával jelentősen csökken a talajerózió, mérséklődik a területrombolás és a vízvisszatartó gátak, tározók a hordalék felfogásával talaj rehabilitációt indítanak el.

E tevékenység természetesen komoly költségekkel jár, amelyet a gazdálkodó szervek önerőből képtelenek finanszírozni, országos méretűvé fejleszteni. Ezért a csapadékvizek vízgyűjtőn való visszatartását és hasznosítá-

sát a jövőben államilag kiemelt és támogatott, elsőrendű feladatnak kell tekinteni.

E tevékenység természetvédelmi, vízvédelmi jelentőségét figyelembe véve fontos lenne, hogy a jelzett anyagi terheket a vállalkozások helyett, 100 százalékos mértékben az állam viselje.

Szükséges lenne, hogy az itteni példát figyelembe véve, a megvalósított és működő vízvisszatartó rendszerek tanulmányozása után – az itt szerzett tapasztalatok felhasználásával – a kormányzat minél előbb állami támogatást biztosítsa, amely létünk folyamatoságát, környezetünk hosszú távú elviselhetőségét teremtené meg.

Ha ebben a nagy munkában mi vadászok, vadgazdálkodók kezdeményezőként lépünk elő és a terület adottságainak megismerése után a tulajdonosokkal, az erdő- vagy mezőgazdákkel összefogunk, komoly eredményeket érhetünk el és a sikeres tevékenységünk következtében a vadászok társadalmi elfogadottsága is jelentősen növekedhet. A vadászterületeinken meg kell ismerni és fel kell térképezni a terület vízjárását és ennek ismeretében megtenni az első kis lépéseket – akár egy-egy dagonya bővítésével vagy újak létrehozásával – annak érdekében, hogy igyekezetünket látva környezetünk is csatlakozzon tevékenységünkhöz, végre „szárba szökkenjen” az állami támogatás elhatározása is. És így országos szinten is megvalósuljon az életünket döntő mértékben befolyásoló, javító esővíz visszatartó rendszer.

RÁKK TAMÁS
tapo2@invitel.hu

A HÓNAP VADÁSZLAP FOTÓJA

AZ ÉV MADARA: A SZÉNCINEGE

FOTÓ: MTI - KOVÁCS ATTILA

Vetjük a szelet, aratjuk a vihart

Tényleg úgy tűnik, hogy sokaknak igen mélyen a szekrény alá gurult a gyógyszer, különösen, ami az idei nyári őszenépi sértődéseket illeti. A vívmányok, a kiváltságok, az „előjogok” eltörlése a kedvezményezettknél alaposan kiverte a biztosítékot, halálra sértődtek, anyáznak... Pedig a spontán sértődöttség előtt kellene gondolkodni, nem pedig fordítva. A mi térfelünkön az éles pengeváltás a vadászvizsga alóli mentesség eltörlésének a kérdésénél tört ki. Mi a baj kedves fiúk? Tényleg nem hallottatok a pénzért vett szakképesítésekről, diplomákról, a bármit, bárhol, és bármikor igazoló „hivatalos”, vagy annak látszó papírokról? A szakbarbárokról, a baltával operálókról, a mindig jókor, mindig jó helyre landoló ejtőernyősökről? Hú, roppant érdekes, mert amikor leülünk beszélgetni a vadászházakban, vagy a felnőtt-foglalkoztató kcsmahivatalokban, mégis mindig, mindenhol, mindenkinek van a témába vágó egészen elképesztő korrupciós története. Ha a fele igaz, az is sok. Csak ne hogy megírjátok! – mondják ilyenkor, mert olyan bátrak és szókimondók vagytok.

Most lehet a vizsgakötelezettségért balhézni, pedig volnának ennél sokkal, de sokkal fontosabb szakmai dolgok is. Ha meg olyan „túlképzettek” vagytok, akkor semmitől sem kell félni, legalább levizsgáztatjátok a vizsgabizottságot, azokra is ráfér egy kis frissítő agytorna. Én bármikor elmegyek, mint ahogy el is mentem, amikor arról kellett írnom, mert a riporthoz személyes élményeket akartam szerezni. Persze a „takarítás” soha nem kényelmes dolog, mert valakinek mindig vagy odébb kellene ülnie, vagy odébb kellene állnia, amihez az érintettek soha nem szoktak tapsikolni, sokkal inkább visongani. Nem is tudom, hány évtizede folyik már a polémia a vadászat és a vadgazdálkodás közötti szükségzerű különbségtételen, a szakma és a sportvadászat elválasztásán. Ez az indokolt és tapasztalati tényeken alapuló „lépés” is már ebbe a körbe tartozik. A kvalifikált autószerelőnek, vagy közlekedési mérnöknek is le kell vizsgáznia autóvezetésből, ha közlekedni szeretne, és ezért nem kapja fel a vizet. Ez ilyen egyszerű. Viszont nem kell a sportvadásznak érteni a vadgazdálkodáshoz, elmerülni a zoológia jelenleg megkövetelt mélyvízében. A polihisztorkodás ideje lejárt, mert a mindenhez konyítás végül a semmihez sem értékessé válik. Eddig is az volt a baj, hogy mivel elég vastag volt a tankönyv, előbb-utóbb mindenki elhitte magáról, hogy úgy ért hozzá, mint a focihoz.

A vadásznak untig elég volna, ha tisztában lenne a fúrton-fúrt változó jogszabályi előírásokkal, a vadászható vadfajok konkrét vadászati vonatkozásaival, a vadászati idényekkel, a vadászati kultúrával, etikával, etikettal, és jól – legalább az elvárható készség szintjén – tudna bánni a puskájával. Nem „kis vadbiológusokra” van szükség, hanem megbízható vadásztársakra, akik nem veszélyeztetnek senkit és semmit, vannak tényleges gyakorlati ismereteik, és mindig tudják, hol a helyük. Minden mást ráér később is megtanulni. Manapság mindezek valami hegyi beszédnek tűnhetnek, pedig sok-sok évtizeddel ezelőtt, amikor több évi buzgó hajtózkodás után, frissen szerzett felsőfokú szakkép-

zettséggel felvettek egy vadásztársaságba, legalább tíz évig egyetlen közgyűlésen sem szóltam fel, nem osztottam az észet, hanem hallgattam a helyi, nagy tapasztalatú, öreg vadászokat, nem ugattam bele a hajtások szervezésébe és nem fikáztam a vezetőséget, pedig biztosan lett volna miért. A vadászatban ősidők óta így van ez, a tapasztalat, a praxis mindennél többet ér, mert ez nem veleszületett tulajdonság és semmiféle papírral nem igazolható. A tapasztalatszerzés pedig kifejezetten gyakorlati dolog, nem elég egy-két félévi hallgatás, kellő szakmai alázattal, fegyelmekkel „kussolással” és szorgos figyelemmel kezdődik és kinél előbb, kinél utóbb válhat majd megalapozott tudássá.

Soha nem értettem, de ma sem értem, hogy lehet az, hogy a magát szerény természetimádónak feltüntetni igyekvő, tagfelvételt kérelmező új fiú, mielőtt teljes jogú tagfelvételt nyer, már az első közgyűlésen feláll, számolatlanul osztja az észet, okítja a vezetőséget.

Sajnos nem ritka, hogy sikerül is igen hamar fejre állítani az egész vadásztársaságot, de ha ez nem jön be, a jó hangulat – amiért mindenki egyformán fizeti a tagdíjat, és szórakozni, nem pedig veszekedni jár oda – az végképp oda lesz. Ha a vadászatvezető, a vadászmester, vagy a kísérő vadász valakire rászól, az manapság szinte reflexszerűen vág vissza, parttalan vitákba kezd, pedig egykor az volt a regula, hogy a mentor figyelmeztetését minden esetben vita nélkül, kalapemelve kötelező volt megköszönni. Az ilyenektől lett valakiből aztán évek múltával rendes vadász. Tehát nem megsértődni, vagdalkozni, szüntelenül anyázni kellene, hanem mélysegesen elgondolkodni azon, hogy miképp lehetne jobba tenni a jelenlegi, kétségtelenül teljesen elfuserált, tarthatatlan és korszerűtlen vizsgarendszert. Ténykérdés, hogy vizsgázásban az elő-

jogok eltörlése ebben csak az első kezdőlépés volt. Ezt sürgősen követnie kell(ene) az egész állami vadászvizsga követelményrendszer teljes leporolásának, az újragondolásnak, a korszerűsítésének, a tényleges vadász – és nem pedig vadgazda – centrikusságának. Utóbbi ugyanis kifejezetten szakmai feladat, ami a szakemberekre tartozik, nekik kell megoldaniuk, ezért kapják a fizetésüket. Ha nem tudják elvárható szinten ezt megoldani, akkor – de csak akkor – kell keresni jobbat, felkészültebbet, van éppen elég. Most úgyis napirenden van az egész hazai szakoktatásnak, az oktatott tananyagnak a tényleges és valós igényekhez igazítása, ebben a vadgazdálkodás sem lehet kivétel. Kerüljön minden végre a helyére, a sportvadász a fizetett tagdíja, egyéb anyagi hozzájárulásai alapján, vagy bérvadászként vadásszon a lelövési díj fejében (nagyvadra úgyis csak szakképzett kísérővel lehet) a terület adottságai és lehetőségei szerint – de ne akarjon bele-szólni a vadgazdálkodásba. Minden többiből annyit tanulhat később, amennyit csak akar. A szakember pedig az elismert hozzáértése okán – és nem csupán a papírjai alapján – végezze a vadgazdálkodási szakmai feladatokat, aminek anyagi feltételeit a sportvadászok befizetései biztosítják.

**CSAK
NEHOGY
MEGÍRJÁTOK!**

HOMONNAY ZSOMBOR
homonnay@vadaszlap.hu

Vadásznyelven – barcogás

Rovatunk célja a magyar vadásznyelv ápolása, a szak- és műszavaink helyes értelmezése, használata. Tekintettel arra, hogy az elmúlt évtizedben a régi vadászok mintegy fele letette a puskát, fontos feladatunknak tartjuk, hogy az évszázadok alatt kialakult nyelvkincsünket az utódok megtanulják, helyesen használják, s váljon ugyanúgy szinte „vérükké”, mint elődeiknek. Ugyanolyan fontos ez a vadászati közéletben, szaksajtóban, de a mindennapi vadászéletben is. Sajnos, ezen a téren szinte lépten-nyomon egészen elképesztő vadásznyelvi merényletek tanúi lehetünk, pedig a történelmi hagyományokkal rendelkező szakterületünk kulturáltságát, szakmai színvonalát az évszázados, sajátosan „veretes” vadásznyelv mindennél jobban fémjelzi.

Barcogás: a dámbika üzekedő hangja. Hangutánzó szavakkal is lehetetlen leírni, de aki akár egyszer is hallotta, soha nem felejtí. Leginkább egy jól megtermett férfiember horkolásához hasonlít talán a legjobban, a disznó rőfögésére emlékeztető elemekkel, viszont minden látszólagos komikuma ellenére igazi őserőt sugároz. Több jeles szerző messziről hallgatva galambturbékoláshoz hasonlította, de ehhez igazán erős írói fantázia szükségeltetik. Átvitt értelemben azonban a dámok egész nászidőszakát barcogásnak nevezzük. (Régiesen és egyes vidékeken bögésnek, barcázásnak, börcögésnek is hívják.) Ritkán már szeptember utolsó hetében – de leggyakrabban csak október elején – kezdődik és 4-5 hétig is eltarthat. Java idejében – általában október 10-17. között – egész álló napon át tart, de utána egyre rövidülve, a reggeli és esti órákra szűkül egészen addig, amíg folytató, vagy visszaüzekedő tehén akad.

A dámoknál a párási hajlandóság először az ünöknél jelentkezik, majd csak ezután következnek a borjas tehenek, „akik” a barcogóhelyeken a bikák „mustráját” töretlen és dévaj (pajkos, pajzán) érdeklődéssel figyelik mindvégig. A szenvedélyes és önfelédtt „mulatozás” ellenére maga a borítás, a jövő nemzedékéről való tényleges gondoskodás leginkább csak az éjszakai órákra korlátozódik. Jelentős és látványos barcogóhelyek, ahová a dámok a rituális nászukra összegyűlnek, általában csak ott alakulnak ki, ahol nagyobb létszámú populációk élnek. A kisebb dámlétszámú területeken az egész időszak a fajra jellemző sajátos párási viselkedésmód nélkül, vagy azok egyes elemeivel, úgy szólván „csendben”, illetve ritkábban hallható módon zajlik le.

Barcogóteknő: a hagyományos barcogóhelyeken a lapátosok úgynevezett barcogóteknőt kaparnak, amely mintegy 10-30 centimély, és másfél, két méter hosszú. A teknőt vizeletükkel jelölik meg, barcogó hangjukat ebbe bele fekve is adják, vetélytársaiktól elszántan védelmezik. Ez is a magamutogató, imponáló magatartás része, mert a dámoknál „hölgyválasz” van. Ezért a teknő birtoklása, a vágy világgá „kürtölése”, valamint a szarvasbikáknál jóval gyakoribb szenvedélyes erőfelmérő összecsapások mind a figyelemfelkeltést szolgálják.

Párhuzamos menetelés: a hasonló testi erősségű rivális bikák jellegzetes viselkedése. A bajvivók magasra tartott fejjel egymás mellett menetelnek, majd villámgyorsan egymással szembefordulnak és lapátjaikkal összecsapnak. Szűrásból eredő sérülés a szarvasokénál ritkább, de nyakcsigolyatörés gyakrabban fordul elő.

Legyező: a dám farkának vadászias neve. Elugrásakor jól hallhatóan pattintanak vele, és peckesen felállítva, a kecskékhez, vagy az antilopokhoz hasonlóan, sokszor négy lábbal egyszerre elhagyva a talajt menekülnek el. Erre semmilyen más hazai vad nem képes. Ha a vadász, vagy kísérője semmilyen más találatjelzést nem észlelne, a találat, illetve a sebzés biztos jele, ha a dámbika a legyezőjét a rálövést követő elugrásos menekülésekor „lógatja.”

Öblös, vagy hasadt lapát: selejtezési szempont, mert nem kívánatos agancsalakulás, ha oldalról figyelve a lapáton nagyobb öblösödés, „befűződés” látható. Szélsőséges esetben kettős lapátalakulás is megfigyelhető, ami szintén selejtezési szempont, ugyanúgy, mint a szemág-, középág hiánya, vagy

a korához viszonyított elégtelen lapátszélesség, a csipkézettség hiánya (ez legtöbbször az öregség, a visszarakás egyik jele), aszimmetria, vagy szárhány. Az utóbbi években sajnos egyre gyakoribb az eddig ismeretlen okú fertőzés folytán kialakuló agancstő-gyulladás, majd rothadás, és az ebből adódó szárhány.

Bögőfolt: annak ellenére, hogy a dámbika nem „bög”, foltja messziről is jól látható a hastájékon, a csékje körül. A barcogás előrehaladtával egyre nagyobbá, kifejezettebbé válik. A jellegzetes és penetráns „pézsaszag” inkább a kecskebikához hasonló, de a szarvasbikáéhoz nem mérhető erősségű. Ha valaki esetleg nem tudná, ahhoz éppen elég, hogy a legnagyobb műgonddal elkészített pirított májjával egy egész vendégsereget világgá lehessen kergetni. (A legjobb megoldás még a lábast is utánuk hajítani, mert az edény szagtalanítása szinte reménytelen.) Ez a sajátos pézsma aroma aztán a barcogást követő két-három hét után megszűnik.

Csipkézettség: a dámlapát díszjele, amelynek hiánya többnyire a visszarakás jele. Öreg korban, jócskán 10 év felett, a csipkézettség egyre inkább eltűnik és a sima lapátételek a hanyatlás jelei.

Kanalas bika: általában a harmadik agancsot nevezik kanalasnak. Jellegzetes fiatalkori agancsalakulás, a következő, a 4. már általában vékony lapát formájú, de gyengébb állományokban, kevesebb növekedési eréllyel még maradhat kanalas is. Nevét nem is annyira a kifejező formájáról, hanem a német nevének magyar tükörfordításáról kapta.

Csapos: jó magyar szakszó, csak sajnos – úgy tűnik – kiirthatatlan a németből átvett „spízer” szó. A bikaborjú fején már ősszel megjelenik egy jellegzetes dudor, és egyre növekszik, de csak későn, a következő év augusztusában tisztítja le a csapját. Ez azonban agancsnak még nem nevezhető, mert nincs koszorúja, illetve az nem ér körbe. Utal a későbbi agancsfejlesztő képességre, mert ha gyenge, 5-6 centis (távcsővel figyelve fél fülhossz), akkor minőségfejlesztési szempontból elejthető. A jó, illetve kiváló képességűek csapja akár a 15 centis hosszúságot is eléri, ezért kímélendők.

Nyársas: a 2. agancs, de ez már „igazi”, mert koszorúja is van. Ez az átlagos fejlődési stádium, mert a jobbknál ez gyakorta ki is maradhat, és már az első koszorús agancs is lehet a csapos után kanalas is.

H. Zs.

Világrekordok földjén

Aki valaha, akár csak egyszer is életében látott dámot a természetben, annak a számára az a vita, hogy vajon van-e helye a dámnak a magyar faunában a jövőben, az nem polémia többé, hiszen attól a pillanattól kezdve, hogy bármi laza módon is kapcsolatba kerül vele, ennek a gyönyörű vadnak a hatása alá kerül természetjáróként is, de vadászként még inkább.

Az őshonosság megítélésében ma Magyarországon van egy elsőpró méretű többség és számarányát tekintve egy elhanyagolható kisebbség. A többségben lévők – akár egy tájegységen élve, akár nem a dámmal – a vele való találkozásokor csodálják ennek az arányos, dekoratív, ugyanakkor a barcogó bika esetében őserőt és robosztusságot sugalló vadságát, élvezik ebből a talán legízletesebb húsú vadból készült ételeket, egyre többen vadásznak dámmra és a legnagyobb kegyben azok részesülnek, akik gazdálkodhatnak is vele. A kisebbség ragaszkodik a „nem őshonos” vadfaj jelzőhöz és erre hivatkozva nemkívánatossá nyilvánításához. (Ennek cáfolatát lásd 632. oldali írásunkban.)

Természetesen már középtávon is győznie kell a józan észnek és nem csak a végeken, hogy ne a vadászterületek kezelőinek kelljen extra felelősséget vállalva bojkottálni a vad-

vagyoni kártérítése ellenére, annak kérésére szélsőséges esetben még hatósági vadászat elrendelése is fenyegethet.

Talán 8-10 olyan vadászterület van Magyarországon, amelyen vagy világrekord, vagy ahhoz közeli agancsú bikát, bakot vagy agyarád vadkant ejtettek el. Ezek a területek a határait kijelölésekor, a maximális vadlétszámuk megállapításakor, az erdőtörvény vadkarral kapcsolatos, rendkívül szigorú szorításának enyhítésével fokozott állami beavatkozást, a vadászati törvényben külön kategóriát érdemelhetnek, hiszen pótolhatatlan nemzeti kincset kezelnek. A különleges rendeltetésű vadászterületek intézménye – amelynek valójában ez lett volna a feladata – napjainkra teljesen felhígult, eredeti célját elvesztette. Annyi jelentéktelennél jelentéktelenebb területtel rendelkező, de komoly kapcsolatokkal bíró vadász tudta napjainkra „kvalifikáltatni”

tudja, ám a jogunkat a hazánkhoz egyelőre mi magunk még nem kérdőjeleztük meg), de egyike a kevés számú világhírű, ráadásul világszínvonalú árú magyar terméknek, amely nemzetközi megbecsülést szerzett az országnak. Igaz, hogy egy viszonylag szűk körben, ez a szűk kör viszont a világ legbefolyásosabb emberei közül kerül ki...

A magyar dám, mit sem tudva arról, hogy ezzel rosszat tesz, messze-messze vezet az országok közötti örökös világgranglistát, még ha manapság már a CIC szervezetét is elérte az álságosság a trófeaméreték szerinti rangsorolással, a vadászbüszkeség vezérelte trófeakultusszal, vagy inkább megbecsült trófeakultúrával szemben. Sokan – a vadászon kívül és sajnos belül is – valamiféle negatív felhangot igyekeznek beleerőltetni a komoly trófeaméret fölötti vadászörömbbe, ami persze sohasem volt az átélt vadászélmény egyedüli eleme, de megbecsülése volt a természeti csodának, amelyek adott esetben 15 kilogrammos agancsú szarvasbikákban és 6 kilogrammos agancsú dámbikákban öltöttek testet. Mindenkinek, aki ezzel egyetért, igazat fogok adni abban az első esetben, amikor egy gyönyörű ködös-párás októberi hajnalon, hosszas lopakodás után elejti a vadász a 2,5 kilogrammos agancsú lapátosát és az élmények hatása alatt egy 5 kilogrammos agancs árát akarja majd önmagától fizetni azért a hangulatért...

Egyelőre a vadászok körében és a vadászat piacán az árak visszatükrözik a dám esetében a nagyon összetett szakmunkával kapcsolatos elismerést, amely súlyos agancsú, nagy pontú bikák terítékre kerüléséhez vezet. Az utóbbi években, mindezen, eddig említett viharfelhők ellenére, a legtöbb magyar dámos vadászterületen nagyon komoly pozitív változások történtek. Egyre-másra esnek a komoly, koros, 5 kilogramm fölötti agancssúlyú bikák olyan vadászterületeken, ahol eddig meghúzták a harangot a 4 kilósért. Okos szövetségek kötődnek (pl. Pusztavacs és környéke) a több vadászterületen élő dámpopuláció felelős, gondos kezelése és közös, önmérséklő hasznosítása érdekében.

A gondosabb országos dámgazdálkodás bővülő vadászati lehetőségeinek negatív hatása a Nyírerdő Zrt. dámbikáinak keresletére egyelőre nem érezhető.

A Fehérgyarmati Erdészet 1987-ben létesített lónyai 500 hektáros vadaskertjében élő, 200-250 egyedből álló állomány a bockerekihez hasonló, jó minőségű beregi dám. Az évenként terítékre kerülő – többnyire visszajáró vendégek által terítékre hozott – 20 bika átlag lapátsúlya 3,5 kilogramm, amelyből több a 4 kilogramm fölötti, de esett már itt 4,65 kilós lapátos is.

ellenes előírásokat, ami a dámmra különösen érvényes. Össztársadalmi hatás- és érdekvizsgálatot követően az sem lenne az ördögtől való dolog, ha az adott területen primátust kapna, pontosabban az adott területen folyó tevékenységek között nem az utolsók között kullogna a vadgazdálkodás érdeke. Ha a világ valószínűleg legjobb minőségű dámpopulációjának, a gúthinak – ahonnan a magyar ranglista első három, a világgranglista első kető és hetedik, valamint az első 25-ben további hat helyezette került ki – egy 5 kilónál tömegesebb agancsot viselő bikája a nyíradonyi községhatár leggyengébb kukoricásában táplálkodik, akkor azt vadkárnak hívjuk, szűkségtelen rosszként kezeljük, sőt a gazda teljes

területét ebbe a kategóriába, alapvetően területmegszerzés, vagy bebetonozás miatt, hogy közéjük tartozni már nem jelent osztatlan szakmai dicsőséget.

A természetvédelmi területek kijelölése mintájára nem a földterületek tulajdonosai és a függetlennek maradni nem mindig tudó jegyzőknek kéne annak – a világ legjobb vadászterületeihez tartozó – a néhány magyar vadászterületnek a határait kijelölni, hanem az állam nevében eljáró, szakmai elvek szerint gondolkodó és cselekvő szakembereknek.

A dám magyarországi múltjával nem tudja produkálni az őshonosság – emberek által íróasztalnál kialakított – feltételrendszerét (azt hiszem, ugyanezt a magyar nemzet sem

Gúthon rendszeren már június végére le van kötve az évente lelövésre szánt 70-75 lapátos bikából az a 25-30, amelyek 4 kiló fölötti agancssúlyú, köztük 8-10 az „ohne limites”, azaz 4,5 kilogramm fölötti. Soha nem volt gond a 40-45 gyenge nyársas és kanalas bikák értékesítése sem, amelyeket a decemberi és januári tarvad létszámszabályozás idején lövünk, illetve ejt el a személyzet. Már egy kicsivel nagyobb feladatot jelent a 3,5-4,0 kilós agancssúlyú 25-30 bika, és komoly marketinget a 3,0-3,5 kilogrammos lapátot viselő 10-15 bika elejtésére vendéget találni.

A gúthi vadászterület dâm törzsállománya már több mint 10 éve 1000-1100 körüli, a bikák javára fennálló 1:2-es ivararány mellett. E vadlétszám mellett Gúthon sértetlenül teljesülnek az erdőkezelés és a természetvédelem érdekei, törekvései is.

Az éves dâmteríték évről-évre enyhén emelkedő, napjainkra 400-450 példány, amelyből 100-120 a bika. A számok azt sugallják, hogy ugyan a borjak között valamivel magasabb a nőivarúak aránya, valamint a tiltás ellenére mégis esik a borjak selejtezésekor bikaborjú is, a bikák alulhasznosítottak. Ezt a felismerést erősíti az erősen visszarakott bikák aránya a terítéken, amely mintegy 15-20 százalék. Ennek a helyzetnek kialakulásához bizonyára hozzájárul a szaksemélyzet aggályos bikaselejtezése is, miszerint inkább öt esetben akkor sem dörren el a puska, amikor pedig kellene. Ezzel igyekeznek elkerülni az elkapkodott, a bírálat okozta visszavonhatatlan hibát. Volt már Gúthon két olyan bikaborjú, majd nyársas és kanalas bika, amelyek korosztályukban

átestek a szigorú selejtezésen – aztán később világrekordok lettek...

A másik lehetséges ok a legjobb képességű bikák helyenként túlméretezett korosbítása. Legfontosabb bikaselejtezési elvünk a leggyengébb bikák legkorábbi, a legerősebbek legkésőbbi elejtésére való törekvés – és ez van utóbbi esetben is, amikor ez túlságosan is sikerül!

Az októbert várni a gúthi erdésznek áldott izgalmat jelent, amit az okoz, hogy vajon idénre mi lett a tavalyi meghagyott nagy bikáinkból, megtaláljuk-e őket? Többek között ennek az izgalomnak fenntartása érdekében is, valamint alapvetően azért, hogy a nagy bikáinkból óriás bikák lehessenek, minden évben tudatosan meghagyunk 3-4, korát tekintve határeset (10-11 év) 5 kiló környéki lapátost. Ezeknek döntő többsége a következő évre visszarak, elsősorban pontszámban, mert súlyban kevésbé, de van néhány, amely pontszámban sem. Ezek lesznek a világranglistás bikák.

A tudatos önmérsékletre még rátesz a dolgok természetes rendje, hogy tudniillik a 14 ezer hektáros, 70 százalékos erdőösültségű vadászterület önmaga is tartalékol. Ezek a megkeletések aztán a legváratlanabb helyeken kerülnek elő. Két évvel ezelőtt a vadászház udvarának, pavilonjának muskátlí-gyilkosa az év legerősebb (5,35 kilogramm) bikája volt.

Egy nagyvadas vadászterületnek két alapvető nagy baja lehet. Az egyik, ha nagyon kevés vadja van, a másik, ha nagyon sok. A dâm esetében ez utóbbi szokott előfordulni. A mohó, érzéketlen vadgazda könnyen tud méltánytalan helyzetet teremteni vadjai szá-

mára. Ezek leggyakoribbja, ami a dâmmal előfordul, az a nagyon kicsi területre összenyomított sok vad. Ez az intelligens, virulens vad ezeket a lehetetlen helyzeteket is viszonylag jól tűri, ennek köszönheti a „kerti vad” billogját. Persze, ha szabadon választhatna! Számomra ez az alkalmazkodni tudás sokkal szimpatikusabb, mondjuk a panda viszonyulásánál a világhoz, amelyben, ha egy apró tónus megváltozik, a panda erre kihálási szándékkal reagál.

A gúthi dâmgazdálkodásunkban megtehetjük, hogy optimális feltételeket teremtsünk dâmjaink számára, ezt igyekszünk meg is tenni a 300 hektár vadföldünkkel (180 ha kukorica, 30 ha lucerna, 20 ha búza, 20 ha zab, 40 ha rozs, 10 ha csicsóka), 70 hektár akác-rágóerdőnkkel, 25 hektárnyi, a vad számára ültetett gyümölcsösünkkel. A vadászterületen élő dâm létszámát a környezetével arányban lévő szinten tartjuk, amely stílusos, fizikai és szellemi teljesítményt is követelő vadászatot kínál vadászaink számára.

A vadászterületnek egy igazán nagy és további két kisebb csoportos barcogóhelye van. A „Túristaház” a fő barcogóhelyünk, ahol egyidejűleg 15-20 bika barcog 30-40 tehén kedvéért, míg a másik két helyen 6-7 bikát és 15-20 tehenet láthatunk egyszerre. Az összes többi barcogóhelyünk az erdő száz pontján a 120 éves tölgyesek, sűrű akác-sarjak, fagyalos rudas erdők közepén van, ahol körös-körül ezernyi dâmtehén és fiatal bika szeme, füle, orra őrzi a kör közepén magáról átmenetileg megfedkezett bikát. Hozzá kell tudni észrevétlenül beütni, egyértelműen elbírálni és meglőni.

Akinek ez sikerül a tizenötödik próbálkozásra, annak a szarvasbőgés persze ezután is szarvasbőgés marad a harsogó bika tekintélyt parancsoló méretei, a völgyeken végigszaladó hangja miatt, de azért biztosan más szemmel fogja innentől kezdve nézni a dambika vadászatát is.

A mind maradandóbb vadászélmény elérése érdekében – a kívánt vad elejtése csak egy, még ha a legfontosabb eleme is ennek – igyekszünk mind többet tenni. A vadászterületünk legjobb részein vezető, esetleg más vadfajokkal történő találkozás lehetőségét is

nyújtó cserkészút-rendszerünk, a lovasfogatos közlekedés lehetősége vadászat közben, a kényelmes, családias vadászház, annak kiváló konyhája mind ezt szolgálják.

Azt hiszem, joggal lehetünk büszkéek arra, hogy olyan vadászterületen szolgálunk, ahol egy évben 68-70 terítékre kerülő lapátos bika majdnem 90 százaléka érmes, 65 százaléka aranyérmes, a 70-ből 19 nehezebb, mint 4,5 kiló (amelyekből 6 több mint 5 kilós, közülük egy pedig 5,5 kiló), hét bika kap 200 IP fölötti pontszámot, s ugyanott esik közel 13 kilós

agancsú szarvasbika és akár 28 centis agyarád vadkan is.

Végezetül sok magyar vadgazdátársamnak kívánom azt az élményt, amit a napokban élhettem át, amikor egy 12 kilós agancsú bőgő szarvasbikát figyelve, a felkelő nap ellenfényében a keresőtávcsővem látómezejébe – a szarvas és köztem lévő távolságot megfelelően – egyszer csak egy 5-5,2 kilós lapátos „tolult” be.

BARTUCZ PÉTER
erdészeti igazgató,
Nyílerdő Zrt., Gúth

A dām őshonosságához kétség sem fér

A hamis, megdőlt, tudományosan cáfolt adatok – ki tudja miért – jobban terjednek és makacsabban tartják magukat, mint az igazság. Különösen akkor, ha ezt még törvénybe is iktatják, mint például a dām őshonosságának teljesen téves, rég megcáfolt dogmáját. Mert a dām valójában és kézzelfogható bizonyítékok alapján annyira őshonos, hogy kevés őshonosabb faj létezik a Kárpát-medencében.

Persze aki nem ír, nem olvas, alaposan nem néz utána, szolgai módon „mindenevő”, elhiszi a régebbi szakkönyvek megdőlt adatait, az ne csodálkozzon. Semmivel nem jár jobban, ha ráklikkel a Google-ra, ahol hemzsegnek a dāmról a hasonló hajmeresztő valótlanosságok, mert azok is „hozott anyagból” dolgoznak. A dām őshonosságáról számtalanszor írtunk, a legközelebb dr. Kordos László paleontológus cikkében. (2006/02/92. oldal) Csak ismétlésként, egész röviden: Európa területén a dām 300 ezer éve él. Több mint 100 ezer évesek

a hazai leletei: Vértesszőlős, Süttő, Csákvár, amelyeket az Országos Földtani Intézetben őriznek. A II-III. században a rómaiak pannóniai és dáciai ábrázolásából, írásából tudunk a térség dāmjainak a korabeli „népszerűségéről”. Az Árpád-kori új okmánytárban szerepel, hogy IV. Béla 1261-ben kiadott patensében királyi privilégiummá teszi a szarvas, a vaddisznó, a dām és a fogoly vadászatát, míg más vadfajokra vadászhattak az alattvalók is. Később, például 1504-ben II. Ulászló V. törvényének 18. cikkelye tiltja meg a jobbágynak, hogy dāmra vadásszanak... és még hosszan sorolhatnánk.

A jelenleg érvényes törvény legalább 200 itt leélt évhez köti az őshonosság elismerését. Hol vagyunk ettől? Majd, ha előás valaki például egy 100 ezer éves csíkosfejű nádiposzáta koponyát, akkor tessék vitatkozni arról, hogy melyik lehet az „őshonosabb”. Addig meg tessék szíves lenni utána nézni, mindent megtanulni, és nem hülyeségeket szajkózni. (Egyébként a szajkó is őshonos)

HoZso

Leromló állomány

Többször foglalkoztunk a Gyulaj határában működő Kocsolai Ftk. területén tapasztalt dām „agancstö rothadással”, egyelőre nincs jobb kifejezés, ami fedné ezt a jelenséget. Ma már a helyi dāmállomány minőségi leromlásáról beszél Keller Ádám földtulajdonos, a területet kezelő hivatásos vadász.

Az ideai agancsfelrakást figyelve sajnos ismét megállapíthatjuk, hogy a bikáink legalább 30-40 százalékát érinti ez a kór. Az évek óta pár alkalommal végzett vizsgálódás megállapította a staphylococcusok (húsevő baktériumok) okozta fertőzést, amit nagy valószínűséggel

Fotó: SomfaiVévin

a területen legeltetett birkáktól kaptak el a dambikák, de hogy az mikor, milyen módon, milyen hatásmechanizmussal történik, arra nem kaptunk választ az Állatorvos-tudományi Egyetemtől. Ráadásul az egyetlen szakember, aki némi érdeklődést mutatott a téma iránt, már nem foglalkozik vele. Birká-ügyben a helyzet változatlan, a terület egyik sarkában lévő idegen tulajdonú földterületen iszonyú körülmények között (az elhullott állatok szanaszét hevernek felfűvódva) tartott több száz birkával változatlanul járják a dám által használt legelőket és az erdőbe is rendre bemennek. Az a terület, ahol a juhász legeltet, annak nagy része a Duna-Dráva Nemzeti Parkhoz tartozik, többek között az erdők is, ezért a juhász minden-

hova behajt, legeltet minden szankció nélkül – nem tudunk mit kezdeni vele.

Másik ok, ami miatt az állományunk romlik, az elfiatalodás. Kicsi, alig 3500 hektárra szűkült területünk szélein van az erdőink zöme, a szomszédos vadászterületeken mindenhol termőföldek vannak. Korábban, amíg nagyobb volt az élőhelyünk, 1999-től 2008-ig minden évben lövettünk 5 kiló feletti agancsú bikát, volt három világranglistásunk is, és vigyáztunk a korosztályra. Amióta az új üzemterv alapján átalakították a területhatárokat, a vad élőhelyét figyelmen kívül hagyták. A vadászati hatóság azzal nem foglalkozik, hogy a tenyésztés és a vadgazdálkodás összhangban legyen, magunkra vagyunk hagyva, nem kapunk segítséget sehonnan ahhoz, hogy

megvédhessük – az egyébként világszínvonalú adottságokkal rendelkező - állományunkat.

Hiába igyekszünk tartani, korosbítani bikáinkat, kevés esélyük marad arra, hogy visszatérjenek megöregedni, mert a barcogás után a vad elvándorol a szomszéd területekre, ahol vadgazdálkodás nincs, csak lövik, ami eléjük áll... Vannak még aranyérmes bikáink, de a fiatalabb kor miatt természetesen kisebbek a lapátsúlyok is. A tervezett tizenhatból hatot visszajáró vendégek lőnek, a többi saját vadászaink hozzák terítékre. Lehetőleg igyekszünk a fertőzés miatt már menthetetlenül elsatnyult agancsúak közül kiemelni minél többet.

SOMFALVI ERVIN

somfalvi@vadaszlap.hu

A gyulaji lapátosok

A hazai vadgazdálkodásban a dám és Gyulaj, két elválaszthatatlan fogalom. A négy világrekordot és számos ranglistás agancsú bikát nevelő állomány meghonosítása és a példászerű törődés hagyománya, valamint a mesze földön a történelemből ismert „ozorai” vadászatok, mind az Eszterházy család nevéhez köthetők.

Jelenleg a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. két vadászterületén él jelentős nagyságú és kiváló minőségű állomány, a Tamási és a Pincehely környéki erdőkben. Utóbbi területre a '70-es évek elején telepítették, majd a kiváló genetikai adottságok, a kedvező élőhely és a szakszerű kezelés együttes eredményeként mára elsőrendű állománnyá fejlődött, amelyben a bikák nem ritkán raknak fel 5 kilós agancstömeget és 200 nemzetközi pontszámot meghaladó lapátokat.

A Tamási melletti Gyulaj 7600 és Pincehely 6200 hektáros területein a legutóbbi állománybecslés adatai szerint összesen mintegy 3 ezres dám törzsellomány él. Előbbi a zártkerti, utóbbi a szabadterületi dámállomány kiváló genetikai adottságai miatt különleges rendeltetésű státuszt kapott és annak megfelelően kiemelt figyelemmel kezelte.

A munka eredményét jelzi, hogy az októberi barcogás földényében elejtésre több mint 100 dambikát tervezünk, 70 százalékos érmes aránnyal. A vadászati értékesítésben az elmúlt

Foto: Blaumann Ödön

években sokhelyütt tapasztalható volt az általános recesszió, ami a dambika vadászatok értékesítésében is kismértékű átmeneti nehézségeket okoztak. Viszont a tavakkal, vízfolyásokkal szabdalta, csodálatos dombvidéki erdőkben történő, egyedülálló élményt nyújtó

vadászati lehetőségek csábítása miatt az átmeneti nehézségek hamarosan elmúlnak.

GÁLOS CSABA

vadászati ágazatvezető
Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.

Foto: Gödöny Gábor

Dámok az ország közepén

A NEFAG Zrt. Pusztavacsi Erdészete által kezelt 9130 hektáros terület fő vadfaja a dám. A Pest megye déli részén, Budapesttől mindössze 50 kilométerre fekvő pusztavacsi hitbizományi uradalom 1838-tól a Szász-Coburg család tulajdona volt, a dám meghonosítása az ő nevükhöz fűződik. Szász-Coburg Ágoston telepítette az első dámokat, szám szerint 12 példányt egy kisebb szokatató kertbe németországi birtokáról, melyeket 5 év múlva engedtek szabadon. A századfordulón az érett lapátosok 2-2,5 kg körüli agancssúlyúak voltak, amivel az akkori viszonyok között jó átlagot képviseltek. 1910-ben a bécsi nemzetközi vadászati kiállításon a legjobb magyarországi dámlapátok a felvidéki Betlérén kívül éppen Pusztavacsról kerültek ki. A hontszentantali (ma Anton, Szlovákia) volt Coburg kastély folyosóin napjainkban is 50-nél több „Vacsi pusztá” megjelölésű trófea látható ebből az időszakból.

Az állomány létszáma a 1930-as évekig folyamatosan emelkedett. Jeles vadászaik közül Nadler Herbert és Horthy Miklós is több ízben vadászott itt. A második világháború azonban a frontvonal többszöri áthaladása miatt különösen megtizedelte a vadállományt, a dám csaknem teljesen kipusztult. A tervszerű gazdálkodás ismételt megindulása 1955-re tehető, amikor a Budapesti Állami Erdőgazdaság, azt követően a Gödöllői Állami Erdőgazdaság, majd jogutódként a NEFAG kezelésébe került

a terület. A minőség javítása érdekében az erdőgazdaság több alkalommal telepített be dámokat Gyulajról. Az elmúlt több mint 50 évben a becsült létszám meglehetősen tág határok között mozgott, maximumát a 90-es évek elején érte el, amikor 1100 egyed fölé emelkedett. A megnövekedett erdő-, és mezőgazdasági károk miatt azonban egy drasztikus állománycsökkentés következett, aminek eredményeképpen sajnos a trófeaminőség is jelentősen leromlott. Ezt felismerve, az erdő-

szet 2002-ben egy 500 hektáros vadaskertet létesített, kimondottan a pusztavacsi dám trófeaminőségének javítása, illetve a korábbi hírnevének visszaállítása érdekében. Ezen felül a környező vadásztársaságokkal együttműködve, egy térségi dámgazdálkodási koncepció lett kialakítva, melynek következményeképpen napjainkra egy dinamikusan fejlődő állomány jött létre. A pusztavacsi erdőszet dámállománya a közvetlenül szomszédos vadásztársaságok állományával együtt alkot

egy szerves egységet. Az állomány magja az erdészet területén él ugyan, de hosszú távon gondolkodva, kiemelkedő dāmgazdálkodás a térségben csak a szomszédok együttműködésével valósítható meg. Amilyen példaértékűen működött ez az együttműködés akkor, amikor az állomány létszámának növelése volt a cél, remélhetőleg ugyanilyen jól tudunk közösen munkálkodni a bikák agancsminőségének további javításán.

A létszám az utóbbi években folyamatosan növekszik, a 2011-es tavaszi becslés szerint túllépte a 700-at. Úgy gondoljuk, hogy ez már elérte, sőt kissé túl is haladta a kívánatos, ezért az idei évben már csökkentő állományhasznosítást terveztünk. Hosszú távon ettől 10-15 százalékkal alacsonyabb létszámot szeretnénk fenntartani. Az idei év hasznosítási terve szerint 90 bikát, 90 tehenet és 110 borjút kell elejtenünk.

A megfelelő állománynagyság kialakításával párhuzamosan, az ivararány és a korosztály-összetétel tekintetében is vannak még tennivalóink. Mivel az állomány az utóbbi hat évben indult fejlődésnek, a korcsoportok aránya még kissé eltér a célul kitűzöttől. Aránylag kevés az öreg bika, viszont sok ígéretes középkorú van. Két-három éven belül ezek közül már szép számban kell, hogy legyenek 4 és 5 kg közti lapátok. A fejlődést jól mutatja, hogy míg az 2007/08-as idényben mindössze 2, a 2010/11-es vadászévben már 9 tízéves, vagy annál idősebb bikát sikerült terítékre hozni. Az érmesek száma is ennek megfelelően alakult. 2007/08-ban 4, míg a 2010/11-es vadászidényben 14. A 2009-es évben esett az első 200 CIC pont feletti bika, a tavalyi barcogáskor pedig a terület történelmének eddigi legerősebb,

FOTÓK: Pap Norbert

5,11 kg trófeasúlyú, 208,82 CIC pontos dāmbikája került terítékre.

A mennyiségi szabályozás mellett kiemelt figyelmet fordítunk az agancsminőségre. A lapátsúlyok további javítása érdekében törekszünk a vadföldék mennyiségének növelésére és a megfelelő vadföldgazdálkodási technológia kialakítására. A vadászterület alapvetően erdős jellegű, több mint 75 százaléka zárt erdő, a nagy területet elfoglaló akác mellett jelentős az idős tölgyesek aránya is. Az alkalmazott vadászati módok is ehhez igazodnak. Az esetek többségében a cserkelés és a barkácsolás vezet eredményre. Nagy ügyességet kíván kísérőtől és vendégtől egyaránt az éber dām-

vad észrevétlen megközelítése az általában csak 70-80 m látótávolságú erdőállományokban. A barcogásban elejtett bikák agancsának átlagsúlya 3 kg, az egész idényt tekintve 2,5 kg körül mozog. Az érmes arány barcogásban 40 százalék körül alakul. Általában a bikák közel fele október hónap folyamán kerül terítékre, a másik fele pedig a téli selejtezés során.

A tavalyi barcogáskor érezhető volt a válság hatása. Kevesebb vendég érkezett nagy bikára, nem sikerült meglőni októberben a kívánt mennyiséget. Az idény további része azonban jól sikerült, mind a bika-, mind a tarvad-vadászat terén. A terítékre került vad 95 százalékát fizető vendég ejtette el. Az idei is kissé döcögösen indul, a barcogásban elejtésre tervezett bikáknak szeptemberig mintegy 70 százalékát sikerült értékesíteni, és a téli vadászatok még nem teljes mértékben keltek el. A dāmállomány mennyiségi növekedése és az egyre nagyobb számban előforduló kiemelkedő agancsú bikák egyaránt a vendégek további bővítését teszik szükségessé. Mint mindegyik trófeas vadnál, a dāmnál is elmondható, hogy az abnormális agancsút a legkönnyebb értékesíteni, a legnehezebb pedig az átlagost. A tarvadra, és a kis bikákra szerencsére elég nagy a kereslet.

A hagyományos novemberi trófeamustrán az erdészet és a környező társaságok bemutatják a barcogásban esett dāmbikáikat, amikor is jó képet kaphatunk a térség dāmállományának aktuális helyzetéről, valamint lehetőség nyílik a további szakmai teendők megvitatására.

HATOS TAMÁS

megbízott erdészetigazgató

Egy jó alibi

Látogatásunk a 75 éves cseh fegyvergyárban

A Česká Zbrojovka, az egyik legnagyobb európai fegyvergyár fő profilja egyértelműen a katonai fegyverek gyártása, így volt ez a kezdetektől. A vadászpuskák csak „alibiként” jelentek meg a kínálatban. Az idén 75. születésnapját ünneplő gyárat az évforduló ürügyén látogattuk meg a festői környezetben elterülő Uherský Brodban (Magyarbród), ahol Richard Zapletalnak, a vállalat kommunikációs igazgatójának vezetésével nyertünk bepillantást a kulisszák mögé.

A Česká Zbrojovka története 1936-ban vette kezdetét, amikor megépült a fegyvergyár a kicsiny cseh városkában. A műhelyekben kezdetben légvédelmi ágyúk készültek a cseh hadsereg számára. A két világháború közötti korszak rányomta bélyegét a gyár külsínére: az épületek közötti szabályos utcákat róva sokkal inkább érezzük magunkat egy kulturált lakótelep szívében, mintsem egy gyár-üzem területén. A komplexum szándékosan lakóház jellegű épületekből áll; erre az álcázó kialakításra a világháborúra készülő Németország miatt volt szükség. A levegőből kémkedő német felderítők gyár helyett, egy települést láttak maguk alatt. Májig város a városban: a létesítmény több mint 1 kilométer hosszan

húzódik a településen belül, a területe mintegy 60 hektár.

A második világháború után megkezdődött a vadászpuskák gyártása is, amely mind a mai napig folyamatos. Számos közkedvelt kispuska jött le itt a gyárszalagról évtizedeken keresztül. A következő mérföldkő 1958, amikor a cég mindössze 8 hónapnyi fejlesztés után dobta piacra az SA 58-as gépkarabélyt, amely egészen 2010-ig a cseh hadsereg rendszeresített fegyvere volt. A katonai vonal mára olyan erős, hogy épp látogatásunk napján tartottak bemutatót a Csehországba akkreditált katonai attaséknak, mások mellett a kínainak és az amerikaiak is. Bár vendéglátónk nem árulta el pontosan, mekkora összegek folynak be

a kasszába évente, annyit megtudtunk: idén csak a cseh hadsereggel több tízmillió eurós szerződést kötöttek.

Vendéglátónk is inkább a hadi fegyvereket érezte szívügyének; leginkább akkor csillogott a szeme, amikor a maroklófegyverekről beszélt.

Uherský Brodban most naponta körülbelül 1000 fegyver készül. A cég saját bevallása szerint közép- és felső-középkategóriás sorozatgyártású puskákat készít. 2011-ben az eddigi adatok szerint körülbelül 80 ezer kis- és nagyobb vadászpuskát adnak el, a söréteseket a BRNO RIFLES leányvállalat gyártja. A maradék, csaknem 300 ezer tehát pisztoly és katonai fegyver.

Richard Zapletal vezetésével indultunk a gyár felfedezésére. Tartalmas túrára készültünk, mert a nyersanyagot és az apróbb műanyag alkatrészeket leszámítva, a fegyverek minden alkatrésze a gyár területén készül.

Első állomásunk az öntöde. Az adott alkatrész öntvényei először viaszból készülnek el, amiről negatív öntőformát csinálnak, abba kerül a megolvasztott fém. A nyers alkatrészt homokfúvással vagy acélgolyókkal tisztítják. Első benyomásra elhagyatottnak tűnő csarnokokon át vezetett utunk, ahol csupán néhány munkás tüsténkedett a gépek körül. A fémmegmunkálást mára annyira automatizálták, hogy az ember munkája már csak a programozásban és az ellenőrzésben merül ki. Láttunk olyan dolgozót is, aki öt gépre figyelt egyidejűleg. Megtudtuk, hogy már csak a régebbi modellek alkatrészeit készítik kétkézi munkával. A csarnokban végeláthatatlan folyosókon programozható, számítógép-vezérlésű, többfunkciós szerszámgépek között kóboroltunk. Talpunk alatt a talaj a levegőből lecsapódó olajpárától síkamlós. Annak ellenére, hogy minden zúg, zakatol és gőzerővel folyik a munka, szinte makulátlan a rend és tisztaság; naponta háromszor is takarítanak. Utunk során számos alkalommal suhantak el mellettünk elektromos autók, amelyekkel a környezetet védve folyhat a szállítás, és mivel nem benzinmotorral működnek, a csarnokokba is be lehet velük hajtani.

Természetesen nem láthattunk minden munkafolyamatot. Ilyen volt például az összeszerelés művelete, vagy a fegyveragyak

Richard Zapletal vezetésével indultunk a gyár felfedezésére

gyártása, amely a gyártól pár száz méterre lévő külön blokkban történik.

Négyórányi körút során megtudtuk, hogy a gyárnak jelenleg mintegy 1400 dolgozója van, és ezzel a térség legnagyobb munkaadója. A precíz és hatékony munkafolyamatnak köszönhetően a csehek rengeteg megrendelést kapnak, érthető tehát, hogy további korszerűsítésben gondolkoznak a hatékonyabb, automatikusabb termelés elérése érdekében. Mindezzel együtt a katonai fegyverek és pisztolyok gyártása mellett a vadászpuskák szinte biztosan megmaradnak másodhegedűsnek.

A magyar piac viszonylag kicsi, ráadásul az utóbbi évek válsága miatt nagyságrendekkel kevesebb puskát szállítanak hazánkba, tavaly ez alig 300 darab volt. Más országokban, ame-

lyeket szintén érintett a válság, már fellendülőben van a forgalmazás. A CZ puskák csak a cég hivatalos képviselőitől szerezhetőek be (leszámítva persze a vadászok közötti magánforgalmat). Magyarországon a Harmónia Kft. foglalkozik a cseh puskák értékesítésével, és ugyanitt van a márkaszerviz is. Tájékoztató jellegű ár: a legolcsóbb CZ 455-ös modell 112 ezer, míg az 550-es modell luxus kivitelben 275 ezer forint, a rendelés és az átvétel között azonban akár fél év is eltelhet.

FÖLDVÁRI ATTILA

attila.foldvari@vadaszlap.hu

KÓKAI MÁRTON

marton.kokai@vadaszlap.hu

Sauer és Zeiss 2011 őszi-téli, nagyvadás csomagajánlat speciális áron Garancia az egyedi élményre

260

JAHRE

J.P. SAUER & SOHN

1751 - 2011

Ha Ön 2011. október 1. és 2012. január 31. között
Sauer 202 Classic golyós vadászfegyvert vásárol
Zeiss Duralyt céltávcsővel és
ISI távcsőszerelekkel szerelve akár 788 EUR-t is megtakaríthat.

Az akciós csomagajánlat Sauer 202 Classic
(2. kategóriájú fa, jobbos, Monte Carlo agyazás)
.30-06, 9,3x62, 8x68S és .300 Win Mag kaliberű golyós
vadászfegyverre vonatkozik, valamint Zeiss Duralyt 1,2-5x36
illetve 2-8x42 céltávcsőre megvilágított
vagy nem megvilágított 60-as irányzójellel.

Az akció 2012. január 31-ig, illetve a készlet erejéig érvényes.

SAUER
ÜBERLEGENE WERTE

ZEISS

We make it visible.

a képen szereplő modellek illusztrációk

Részletes információkért hívja:

Blaser Magyarország Kft. : 4025 Debrecen, Erzsébet u.48. Telefon.: 52/521-092 Mobil: 20/325-7281, 20/262-4278
e-mail: fogarasi.jagd@t-online.hu www.blaser-hungary.hu

Puska – földrajzi igények szerint

A Sauer 202 a DWJ tesztjeinek tükrében

A Sauer 202-es fejlődéstörténetét tekintve, közel 26 évet kell az időben visszamenni, előfutárát, a Sauer 200-ast 1985-ben az IWA-n mutatták be a szakmai közönségnek. A szintén közel negyven esztendő megélt Sauer 80-as és 90-es zárólemezekkel működő reteszelését ennél a modellnél ismét a hagyományos reteszelő szemölcsök váltották fel. A Sauer 202-es lelke a zárdugattyút, a csövet, a tárat és a teljes elsütő szerkezetet sátorvassal és elsütő billentyűvel együtt magába foglaló, úgynevezett központi tok. Tehát ellentétben egy hagyományos ismétlővel, a Sauer 202 nem a túsra épül rá, hanem egy túlméretezett tokon helyezték el a tust és az előagyat! Ehhez a központi tokhoz – amely igények szerint lehet acél vagy alumínium (500 gramm súlykülönbség!) – kapcsolódik egy-egy hosszú, belső kulcsnyílású csavarral a tus és az előagy, ezek a puskához adott imbuszkulcs segítségével leszerelhetők, így igen kényelmessé válik a fegyver szállítása. A cső korunk vadászati követelményei szerint valamennyi kalibercsoportban – beleértve a BigGame csoportot (.375 H&H Mag., .416 Rem. Mag., .458 Lott) – a központi tokon lévő három csavar megazításával cserélhető. A cső hossza Mini, Medium és BigGame kalibereknél 60 centi, míg a Magnum kalibereknél 65 centi hosszú. A különböző kalibercsoportok cseréje esetén természetesen a megfelelő méretű zártestről is gondoskodni kell. A zárttest hengerének síkjában besüllyesztve, 120 fokkal egymástól elforgatva, két sorban helyezkedik el a hat reteszelő szemölcs. Mint az már a korszerű, cserélhető csövű vadászfegyvereknél szokásos, a zárdugattyú magában a csőfarban reteszeli és a dugattyúfejen található a kihúzó karom és a kidobó csap. Maga a dugattyú, köszönhetően a kiváló megmunkálásnak és felületkezelésnek, akadálytalanul mozog a tokban. A zár feszítettségére a dugattyú végén található kis piros csap emlékezteti a vadászt. A Sauer 202-höz választható direkt, kombinált és a sportfegyvereknél szokásos elsütés. Az elsütő billentyű ellenállása minden esetben egyéni igények szerint változtatható. Az elsütő szerkezet részét képezi az igen egyénien és gyakorlatiasan megoldott, a zárdugattyú nyitását biztosított állásban blokkoló hangtalan biztosító. A zárdugattyú csak kibiztosított állásban nyitható és a cső csak ekkor üríthető. A kibiztosításról egy, a sátorvas alatt elhelyezett, közvetlenül az elsütő billentyű előtt lévő kitüremkedő csap gondoskodik. Ezt mutatóujjal megnyomva a fegyver tűzkész, de ezzel egyidejűleg a fegyver nyakán a zárdugattyú mögött egy kis piros gyűrűvel jelölt csap kiemel-

Színes puszkák minden évszakhhoz és vadászati módhoz

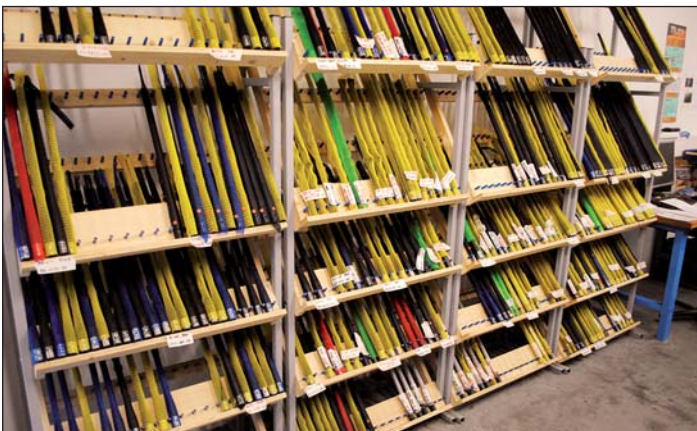
kedése jelzi a fegyver kibiztosítását. A fegyvernnyakon lévő, hangtalanul kiemelkedő csapot ismét lenyomva, a puska újra biztosítva van. A három-, vagy ötlövetű soros tárban a töltények válla – a lövedékek hegyének deformálódását kerülendő – egy betétre támaszkodik.

A Sauer 202-es a lőtérén is hírneves elődeihez méltóan vizsgázott, .30-06 Spr. kaliberű 11,7 grammos MEN töltényekkel 100 méteren öt lövésből 3,3 centiméteres szórást lőtt. A kiváló eredményt a céltávcső gyári tuningolásával, MEN gyártmányú SFS 10 grammos lövedékkel hat lövésből 2,3 centiméterre lehetett javítani!

A Sauer 202 Take Down modell minden segédeszköz nélkül két, közel egyenlő darabra szedhető szét, a puska pontosságát károsan befolyásoló „kockázatok és mellékhatások” nélkül. A fegyver pontosságát sem a hideg, sem a meleg cső nem befolyásolta és megbízhatóan „hozta a formáját”, ötös sorozatokban 2 és 4 centiméteres szórásképeket löve a .375 H&H kaliberű puskából. A legjobb, 2 centiméteres szórást ebben a kaliberben a 19,4 grammos, RWS gyártmányú TUG töltény mutatta! Az ezt követő nyüzőpróbák során az igen szoros illesztésű fegyver ötös sorozatok lövése után forrón lett szétszedve, majd ismét hidegen összerakva. Mind a szétszedés, mind pedig az összeszerelés a szűk tolerancia ellenére akadálytalan volt! A következő tesztfázisban a puska már minden egyes lövés után lett szétszedve és összerakva, de a már előbb említett kiváló szórás kép változatlan maradt, ami egy szériában készült Take Down fegyvernél tiszteletre méltó teljesítmény!

A Sauer 202-es modellje minden kivitelben jó vételnek számít, de különösen a Take Down ajánlható bátran repülőn sokat utazóknak, vagy megrögzött hegyivadászoknak.

Günter Frères, Walter Schulz
Fordította: Bálint Elemér

Puskacsövek választéka a vevői igények szerint

„Nagyszájúak versenye”

Az idei „Lapua Kupa” lövészversenyt a BRSE szervezésében, Varga Károly olimpiai bajnokunk vezetésével, augusztus 13-án rendezték. A verseny támogatója a győri Hungaro-ARMS Kft. volt.

A kiírás szerint 130 méterre, őzalakra, szabadkézből, 130 méterre róka-lólapra célzóbot segítségével, 220 és 320 méterre vaddisznó-alakra, ülve, magasles pozícióból leadott egy-egy próbálövés után 4-4 találatot értek el. Előre berendezett két pályán is szinte egy egész céltáblaerdő kellett a rugalmas lebonyolításhoz. A több mint 30 benevezett vadász gyakorlatban tehetett tanúbizonyságot a lőtudásáról. A jó eredményhez bizony kellett a jó puska és céltávcső is. A verseny egyik megszívlelendő mottója az volt, hogy „ne a vadon próbáld ki a lőtudásodat, hanem a lőtéren!”

A vadászias lőtávolságot céltávcsöves puskával maximum 150-200 méterre tehetjük. Egyre bővül azon eszközök száma, amelyek segítik a vadászokat, hogy megfelelő körülmények között ennél messzebbre is leadható, pontos lövést tegyenek. Gondolok a többi közt nem csak a jobb ballisztikájú kaliberekre, hanem az egyre szélesebb választékban kapható távolságmérőkre, és az olyan céltávcsövekre, amelyeken a mért távolságnak megfelelően van lehetőség az optikai irányzék lövés előtti korrekciós állításához. Egy-egy pontos találat nagyobb távolságra történő eléréséhez a gyakorlatban képes mindenki nem lőtt csővű fegyver, s egy „gyengébb” típust is nagymértékben „feldobja” a komolyabb célzó eszköz. Ott sorakoznak igény szerint, de elérhető áron a boltok polcain a különböző elnevezéssel (pl.: ASV, külső ballisztikai torony, stb.) gyártott céltávcsövek. Ezek nagymértékben segítik, majdnem úgy is fogalmazhatnám, hogy lehetővé teszik a különböző távolságokon a célpontáthelyezés nélküli célzást. Ez fontos különbség, mert a hagyományos céltávcsövet az optimális belövési távolságra (GEE) való belövés után a zárókupakkal lezárják. Ez a véletlen elállítódást megakadályozza, s jó esetben évekig nem is kell hozzányúlni. Az előbb említett külső ballisztikai toronyok nem véletlenül nagyobbak. A sokszori és viszonylag mindig precíz odavissza tekergetés komolyabb szerkezetet igényel, s általában nincs (és nem is szükséges) zárókupak. Annyira senki nem tudja célpont áthelyezéssel a lövéseit nagyobb távolságra leadni, hogy versenykörülmények között is

Eredmények: I. Simonyi Ottó (képünkön), II. Tóth Miklós, III. Sebián Norbert

eredményes legyen. Itt nem csupán a vad vitális felületét kell eltalálni, hanem közelíteni kell a tízes értékmegzőhöz, sőt, bele is kell találni. Például egy gyakori kalibernél, mint a .30-06-os, az optimális belövési távolság 170 méter körül van. Mivel a lövedék már leszálló ágában van, ezt úgy számítják ki, hogy 100 méteren ne haladja meg a + 4 cm-t, mert vadra tett lövésnél a gyakorlatban ez a különbség általában nem érzékelhető. Ekkor átlagban 200 méteren körülbelül – 4 cm, 300 méteren – 33 cm, 400 méteren pedig 1 méter körül van a lövedék esése.

A katalógusokban megadott értékek csak akkor igazak, ha teszt-körülmények (hőmérséklet, tengerszint feletti magasság stb.) és teszt-csőhossz, az optikai középpont távolsága a csőközépponttól, stb. is teljesülnek. Ekkor is csak általában 50, 100, 200 és 300 méterre adják meg az eltéréseket. Vessük össze a verseny távjait a néhány megadott értékkel, s rögtön látjuk, hogy ez ügyben is egy kicsit mélyebbre kell ásunk, mert még a táblázatban megadott adatokhoz képest is további korrekciók, és persze próbálövés szűksége. Rögtön itt adódik még egy gond.

Az előbb említett átlagos vadászpuska csövet olyan vastagra készítik (a csőtorkolatnál az átmérő 16-17 milliméter), hogy ekkor lesz táv-

cső és szerelék nélkül 3,5 kiló körüli. Ez persze maximum egy-két egymás utáni pontos lövés leadására lesz alkalmas. Belövésakor mindig néhány percet várni kell a lövések között a cső visszahúlására. Versenykörülmények között, mikor sokszor egy perc sincs a több egymás utáni lövés leadására, rögtön beláthatjuk, hogy nagy előnyt élveznek a hőtágulást, vetemedést megakadályozó megoldások, leginkább a bordázott, a vastagabb, a sokszor még a 22 milliméter átmérőt is meghaladó csőtorkolatok. Persze jön vele a súlynövekedés, amely gyári szériafegyvereknél 6 kiló körül kezdődik, de egyedileg készített puskáknál gyakran elhagyják még a 10 kilót is.

Összegezve: az egyszerűbb céltávcsövet használó vadász belövi fegyverét az optimális belövési távolságra, és célpontáthelyezéssel ad le különböző távolságokra lövéseket. A precízebb mérőeszközzel rendelkező lövő mindig állít lövés előtt, és célpontáthelyezés nélkül lő. A vastagabb cső bármennyi egymás utáni pontos lövés leadását is lehetővé teszi. Ilyenek kellenek egy verseny megnyeréséhez, a többieknek marad a tisztas helytállás és a tapsolás.

VISZTRICZ OTTÓ
oldhunter@index.hu

A „gyalogmadár” fürjekről

Az augusztusi nap gyorsan kúszott a horizontra és a reggeli ködpárás szürkület után pillanatok alatt felszívta a reggeli harmatot. Tikkasztó kánikula tombolt napok óta, ember, állat, egyaránt az enyhét adó hűvös helyeket kereste. Az árvakeléssel felvert búzatarlón mégis élénk mozgás volt. Két vadász puskával, a harmadik - nyakában pórázzal, kutyasípval - a tarlón nagy lendülettel dolgozó két kutyára koncentrálni haladt. Hajnal óta fürjekre vadásztak, de nem lőttek minden felburranó madárra, csak azokra a madarakra, amelyeket a kutyák jeleztek és stabil állásukkal felkészítették a vadászokat a lövésre.

A fenti kép természetesen nem Magyarországon játszódott, nem is játszódhatna, hisz hazánkban a fürj több évtizede védett. A kérdés csupán az, hogy ki volt az az örült elme, aki védetté nyilvánította és vajon milyen felmérések alapján döntöttek arról, hogy erre az évszázadok óta kedvelt vadászható madárfajra nálunk tilos vadászni. A környező országok terítékadatai szerint semmi sem indokolja a fürj védeltségét. Nagyon valószínű, hogy annak idején valaki, vagy valakik, csak úgy a hasukra csaptak és eldöntötték, ez a faj mostantól védett lesz és kész. Az is lehet, hogy csak beáldozták, mint a sakkbán a gyalogot, és különböző kényszerű kompromisszumok hatására, amit a természetvédekkel akkor kötni kellett, mint legkisebb gasztronómiai különlegességet, a fürjet áldozták fel. Ez nagy hiba volt. Nem kétséges, és ma már egyértelműen bizonyítható, hogy a vadászok puszkáinak semmi, de

semmi köze a fürjállomány alakulásához, sőt még azt is bátran ki lehet jelenteni, hogy ha akarnának, akkor sem tudnának beleszólni. A hosszú védeltség több problémát is felvet. Egyik a vadászok kutyáinak veleszületett genetikai adottságai. Kétségtelen, hogy a vadászok kutyái stabil állását, a kutyát jól beváró és hosszan kitartó vadmadárral lehet a legjobban rögzíteni. Sajnos kutyáinkból lassan teljesen kiveszik ez a képesség és ez még számos különböző genetikai problémát is felvet. Szomorú dolog, hogy vizsláink nagy részének különböző hülye agility versenyeken kell bizonyítani képességeiket. Egy több évszázada őrzött „tudás” és értékmérő tulajdonság került végveszélybe, ami semmivel nem pótolható. A gazdasági haszon elmaradása is csak egy dolog, de talán mégsem elhanyagolható az a tény, hogy a szomszédos országban, röpké másfél hónap alatt, a 2010-es évben egyetlen vadászatra jogosult harmincezer eurós bevételt könyvelhetett el – csak a fürjvadászatból. Elhihetnék már végre – és erre már volt példa – ha egy vadászható vad faj egyedszáma veszélyes mértékben csökken, azt a vadászok érzékelik elsőként. Nyilvánvaló, hogy ebben az esetben nincs miről beszélni, jogos és kell a védelem. Itt egészen más a helyzet. A fürjek a tavaszi érkezéskor nagyjából egyenlő arányban oszlanak és foglalják el költőhelyeiket. A környező országokban sincs több mint nálunk. A nyár folyamán a költés sikere az időjárástól és a dúvadhelyzettől függ, hiszen földön fészkelő madárfajról van szó. A fürj vonulása augusztus elején kezdődik

és eltart akár november elejéig is. A röpké három hónap alatt olyan mennyiségű fürj vonul át hazánk felett, hogy arról senkinek sem adata, de még fogalma sincs. Ezt csak a tőlünk délre fekvő országok vadászai tudják, akik ebben az időszakban fürjre vadászhatnak. A fürj vonulás közben azokat a búza-, vagy egyéb gabonatarlókat részesíti előnyben, amelyeket felvert a sarjú, ez táplálkozás és búvóhely szempontjából egyaránt fontos számukra. Ezeken a helyeken vonulás közben akár heteket is eltölt. Nálunk általában hamar változik a határ képe, a tarlókat az aratás után igen hamar behántják, így a vonuló fürjek a búvóhely híján ezeket már nem keresik fel. Ha akad olyan gazda, aki mégis meghagyja pár hétre a tarlót, az sem tudja tartani augusztus közepénél tovább. Akkor menthetetlenül le kell permetezni vagy fölhánytani, mert jön az újabb nagy magyar dili, a parlagfű szezon, és amennyiben gazosak a földek, olyan büntetést kap, hogy beleőrül. A vonuló fürjek tehát ismét elkerülik a felhánytott, lepermetezett tarlókat és vonulnak tovább Szerbiába, Horvátországba, hogy ott boldogítsák a vadászokat. Mindenki megnyugodhat, a vadászatnak semmi köze a fürjek állománydinamikájához. Mindenesetre nagy vívmány lenne, ha a fürj ismét felkerülne a vadászható fajok listájára. Nem kellene hosszú időny, elég volna az augusztus 15. és szeptember 15. közötti lehetőség, egyelőre akár monitoring formában is. Akkor talán kiderülne, hogy mennyi is igazából az annyi.

Agyaki Gábor

229 forint

Kezdetnek nem rossz – állapítottuk meg, amikor kézhez vettük a Nemzeti Adó- és Vámhivatal térítvényes értesítését, amelyben arról tájékoztatnak, hogy 229 forint a várható nagysága a VADÁSZLAP számára följánlott kedvezménynek, amelyet a 2010. évi személyi jövedelemadó 1 százalékból ajánlott fel valaki.

Köszönjük szépen!

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy egyetlen forintba sem számítottunk, mivel tizenkilenc éven keresztül a lapunk mögött álló kiadónak, majd egyik tulajdonosunknak, a Vadászati Kulturális Egyesületnek gyűjtöttük az egy százalékokat.

Kezdetnek nem rossz, sőt most már „vérszemet” is kaptunk, az idei egy százalékokat már nem a tőlünk fizikailag is elkülönült, azaz a Rozália utcából elköltözött VKE-nek, hanem az interneten négy nyelven működő Huntingpress vadászati információs magazinnak fogjuk gyűjtögetni.

Bejelentésünket tessék komolyan venni, a sztár adószám ezentúl 13468426-2-13, ahová majd az 1 százalékok följánlását várjuk.

**A jóindulatukat,
adakozókészségüket előre is köszönjük.**

-dor

Gyűjtemény – a köz javára

Jó adni! – vallja Lakatos Ferenc, akinek a névkártyáján már csak ennyi áll: műgyűjtő. Nem szívesen „mutogatja magát”, nem nyilatkozik, kerüli a nyilvánosságot, a keszthelyi vadászati kiállítás szobrai, festményei alatt is csak egy kis cédula jelzi, hogy ő a tulajdonos, az ajánló. Előbb lett vadász, mint a vadászati ereklyék, szobrok, festmények gyűjtője, de ma már nagyobb zsákmánynak tartja Strobl Alajos életnagyságú vaddisznót fogó kutyás szobrának restaurálását, mint egy aranyérmes kan elejtését.

Zuglóban, a lakásától nem messze találkozunk, éppen a boltba indult, hogy valami süteményfélét vásároljon, amivel megkínálhat. Nem hivalkodó a családi ház, amiben lakik, mégis sugárzik belőle, hogy a gazda ad magára és van ízlése.

- Sokáig csak faszobrokat, angyalokat, puttókat gyűjtöttem. Sokan azt hitték, vallásos vagyok, pedig csak arról van szó, hogy a kedvenc témám a barokk. Ezeket természetesen nem vittem le Keszthelyre, a vadászati kiállításra, ahová zömmel a szobraim kerültek.

Életem során több „gyűjtő” lakásában volt szerencsém megfordulni, a legtöbbször lépni se lehetett, minden négyzetcentimétert elfoglaltak a különböző tárgyak, itt viszont rend honol, nem „nyomorognak” a szobrok, nem nyomják agyon egymást a festmények, még a vitrinek sincsenek agyonzsúfolva. Keszthely lenne a magyarázat?

- Részben igen, részben pedig az, hogy egy idő után majdnem minden gyűjtőnél bekövetkezik a minőségi váltás, csak azt tartja meg, ami számára igazán értékes.

Hogyan lesz valakiből műgyűjtő? Ez kereskedést is jelent?

- Nagyjából negyedszázada, hogy a gyűjtést elkezdtem. Eleinte nem sokat értettem a régiségekhez, festményekhez és szobrokhoz, sokat kellett tanulnom, képezni magam, hogy ne gagyikat, hanem valódi értékeket vásároljak. Nagyon sokat köszönhetek László Péter szobrászművésznek, akitől több szobrot vásároltam, és akitől rengeteget tanultam. Egy idő után már ismerni kezdtek a régiségkereskedők, a műgyűjtő társaim, bekerültem a „hálózatba”. Ha valahol vadászati, természeti témájú műtárgy bukkan fel, jön a telefon, kapom az értesítést... és persze ott kell lennem minden fontosabb árverésen. Nagyon sok gyűjtővel, kereskedővel, restaurátorral barátkoztam össze és nem utolsó sorban a még élő alkotókkal. Természetesen vettem és eladtam, a szakértelmem arányában veszteséggel vagy eredménnyel. Mielőtt megkérdezi, a válaszom, hogy nem tudom. Mindig annyit költöttem a vadászat után a második szenvedélyemre, az antikvitásokra, mint amennyit az életvitelem feletti plusz megengedett.

Mennyit hajlandó elárulni az életéről?

- 61 éves nyugdíjas vagyok. Mezőgazdasági technikumban végeztem, majd Kaposváron szereztem állattenyésztői oklevelet. Az Állatforgalmi Vállalatnál kezdtem élőállat-felvásárlóként, majd a TERIMPEX-hez kerültem és a lóexport lett a fő területem. A rendszerváltás után egy húszéves társulajdonosa voltam, jelenleg két delikatesz üzletet működtetek. Egy fiam van, aki – talán nem véletlenül – régiségkereskedő lett.

Tápióbicskén kezdtem vadászni, de felvettek a nagyvadász Sziráki Vadásztársaságba is. A bátyám, aki hat évvel idősebb nálam, szintén vadász, a Safari Club egyik lelkes alelnöke. Vele voltam kétszer Namíbiában és egyszer Zimbabwében. Jelenleg nem vagyok területes vadásztársaság tagja, fizetőként vadászom, de be kell vallanom, hogy ez már nem olyan, mint régen volt... és már sokkal jobban érdekel a vadászati műalkotások gyűjtése, a készhelyi kiállításom folyamatos bővítése.

Hogyan jött a képbe Keszthely, a Helikon Múzeum, a Festetics-kastély? Mi vezet el egy gyűjtőt ahhoz, hogy lemondjon az otthoni magángyűjteményéről?

- A VADÁSZLAP-ban olvastam a vadászati gyűjtemény alakulásáról, s hogy várják a magángyűjtők támogatását. Jelentkeztem és nagyon szívélyesen fogadtak. Megismerkedtem Hidvégi Bélával, lenyűgözött a lelkesedése és az áldozatkészsége. Most már nekem is a múzeum lett a fő célom, talán így többet tudok adni az embereknek. Elhatároztuk, hogy a vadászati múzeum előtti területet igazi köztéri szoborparkká fogjuk fejleszteni.

Amikor írom ezt a portrét, óhatatlanul néha-néha körbenézek a lakásunk nappalijában. Megnyugtató, hogy a tróféák mellett művészeti alkotások is vannak. Ugyancsak meg kellene erőltetni magam, hogy a művészeti alkotásokról – akár átmenetileg is – lemondjak. Pedig az igazi érték, ami másoknak is maradandó élmény, örök látnivaló.

Még sokunknak kell tanulni Lakatos Ferenc, Hidvégi Béla példájából!

csekő

Vadász, huszár, főbetyár...

Mernyén vagyunk, Máj Péter otthonában, de gyakorlatilag csak a közeli Ecsenyről, német nevén Etschi-ről esik szó, mely három évszázadra visszamenőleg a család lakhelye volt, és ahol Máj Péter két cikluson át polgármesterként tevékenykedett, mostanság pedig a német nemzetiségi önkormányzat elnöke és az Ecseny és Környéke Földtulajdonosok Vadászati Közösségének vezetője.

A tanítói végzettségű, könyvtárosként és népművelőként is dolgozó, ma már hatvanhárom éves, nyugdíjas Máj Péter precíz, a tényeket, információkat értékként őrző, adatoló ember. A szülőföld dokumentumai, emléktárgyai gyűjtése mellett egyéni élete, vadászatai történeteit is gondosan feljegyzi. Minden trófea mellett kerek kis táblácska függ, az elejtés helyének, idejének feltüntetésével. A szarvasagancsok mellett a kis táblákon ott díszelgnek a gyöngyfogak is. Egy dosszié „vadásszá válásának” okiratait őrzi.

Első vadját, egy kocát, 1984. január 21-én lőtte Andocs térségében, a fedett magaslesi dűlőn. Avatója Sztatelov Péter volt. Első nyula

(nőstény, Csanádapáca, avatója Bubla Pál) 1984-ben, első rókája (kan, Mernye, avatója Máj Jakab), 1987-ben, első őze (suta, Ecseny, avatója Tar Lajos), ugyancsak ebben az évben, első szarvasa (tehén, Kapoly, avatója Hucskó Bálint) pedig 1988-ban került puszkavégre. Első szarvasbikáját 1989-ben (avatója Máj Henrik), első muflonkosát (Olaszfalu, avatója Botos Dezső) 1992-ben ejtette el. Közel 30 vadászév után a „magyar ötösből” még hiányzik a dambika. A „mindent, azonnal!” szemlélet és gyakorlat újkori divat...

A trófeaszoba padozatát vadbőrök borítják, a sarokban néhány csillogó szőrzetű nyestbőr díszelg. Máj Péter kézbe veszi

az egyiket, megsimogatja. A nyestbőrök is Ecsenyről, az elődeiről mesélnek.

– A padlásokon, gazdasági épületekben mindennapos volt ez az okos és ügyes kis ragadozó. Nagypáim mellett édesapám is szenvedélyesen vadászott rájuk, csapdával, kutyával, ahogy kellett, ahogy lehetett – meséli. – Apám számára a nyestvadászat egyfajta pótszer is volt, hisz a háború után egy sváb hosszú évekig nem is álmodhatott vadászpuskáról. De haszna is volt: egy kaposvári kereskedő jó pénzt fizetett a bőrkért, és a mi őseink minden tettükkel azon voltak, hogy „vigyék valamire”...

Indulnánk Ecsenybe, de az ajtó mellett megállít Máj Péter életbikája (2003, Ecseny, Pokol torka, az agancs tömege 11,42 kg, pontszáma 236,22), amelyet szarvashívó eszközök szép gyűjteménye vesz körül. Ökörszarv-kürt, triton csiga, műanyag bögőkürt – és egy finoman redőzött, testszínű csódarab. Látszik az arcomon, hogy rácsodálkozom.

– Ennek a nagy bikának a gégecsöve! – mondja a házigazda, és mindjárt meg is fújja. Mintha egy mélyhangú, ereje és öntudata teljében lévő öreg bika mordult volna fel.

Ecseny neve már egy 1193-ban kelt okiratban is szerepelt. A törökidulás másfél évszázada alatt azonban elnéptelenedett, újjászületése a Mária Terézia által betelepített evangélikus svábok által vette kezdetét. A két világháború között 1022 német és 38 magyar anyanyelvű lakosa volt. Ma alig több mint kétszázan lakják. A szelíd, észak-dél

irányú, völgyekkel szabdalts dombok között megbúvó, ma már újra elnéptelenedő település gyakorlatilag csak akkor pillantható meg, amikor az utazó már elérte az első házakat. A dombhátról csak a templomtorony látható. A lehető leglassúbb menetben gurul velünk az autó. Elhagyott, lakatlan házak, elvadult növényzetű „foghíjak”, amelyeken néhány évvel ezelőtt még épületek voltak. Az otthonok szétszórta, magányosan állnak.

– Három súlyos, történelmi csapás eredménye mindez – mondja Máj Péter. – A háború utáni kitelepítés, az erőszakos térszerzés és az 1990-es évek elején bekövetkezett harmadik csapás, amikor is erőszakkal szétverték az akkorra már működőképesé vált termelőszövetkezeteket...

Repülőről nézve (Máj Péter mutat néhány légi felvételt) pókhálószerű a falu szerkezete. Ahány völgy, annyi utca, illetve településrész. Most éppen Felső-Ecseny felé gurulunk, mely gyakorlatilag megszűnt, visszavette az erdő.

– Alighanem itt van az ország egyetlen közművesített erdeje – mondja kalauzom, miközben valóban egy erdő övezte úton állunk meg, egy villanyoszlop közelében, mely mellett a földalatti vízvezeték kútoszlópa magasodik. De gázvezeték is húzódik az út mentén, amely nem is olyan régen még házakkal övezett utca volt...

– Nincs remény?

– Ami elmúlt, már nem jön vissza soha. De talán lehet rá építeni. A természetközeli élet iránti vágy, a biogazdálkodás, a hagyó-

mányörzés, no és persze a vadászat új vonzerőt jelenthet...

Az Ecseny és Környéke Földtulajdonosok Vadászati Közössége 4000 hektáron gazdál-

kodik, új és viszonylag egyedi képződmény a vadászatra jogosultak palettáján. Tülpétek a vadásztársasági formán, tagsági viszony helyett egyfajta „szerződéses” viszony alapján vadásznak azok a földtulajdonosok, akik vadászni akarnak. Az „ecsenyi modell” lényege, hogy a gazdákkal való jó együttműködés áll a tevékenység középpontjában.

Kárszakértőnek csak azt kéri fel, akit mindkét fél elfogad. A fel nem vett bérleti díjakat a külterületi utak javítására, karbantartására fordítják. Tájékoztatják a gazdákat a vadászat és vadgazdálkodás helyzetéről. Nyilvántartják a nagyobb földtulajdonosok név- és születésnapját, és megemlékeznek róla. A vadászterületen működő önkormányzatoknak vadhúst biztosítanak közösségi rendezvényeikre. És ami talán a legfontosabb: az esetleges vitás ügyeket bíróságok helyett a fehér asztalnál rendezik.

Ecseny csak árnyéka egykori önmagának, ám mégis egyre szélesebb körben ismert a neve. És ez a Máj Péter által koordinált hagyományörző csoportoknak köszönhető, köztük a tutyisoknak, akik fellépéseik alkalmával a jellegzetes sváb lábbeli készítésének technológiáját mutatják be, tangóharmonikával kísért sváb népdalok éneklésével egybekötve. De van az egykori kaszás aratást bemutató programjuk is. De még ez se minden! Máj Péter – mint somogyi „főbetyár” – a 150 évvel ezelőtt tevékenykedő betyárok életébe is bepillantást enged az érdeklődők számára, vetélkedővel egybekötött fellépései alkalmával. Dokumentumgyűjteményében rá is bukkanok egy fotósorozatra, amely hét arcát mutatja be, a tutyistól a vadászra, a betyáron és a hagyományörző huszáron át a Szent György Lovagrend tagjaira.

– A vadászok megítélése elválaszthatatlan a vadászok vadászaton kívüli tevékenységétől, szerepvállalásától – jegyzem meg e sokirányú tevékenységet konstatálva. ♡

Ismerje meg a valódi teljesítményt!

Az őszi hónapokban több munka vár minket a kertben. Mindig jól jön a segítség! A STIHL termékeivel könnyen megbirkózik bármilyen feladattal. Legyen szó kertápolásról, tűzifa-darabolásról, kerítés- vagy fészerépítésről, biztos lehet benne, hogy a STIHL gépeiben több van, mint gondolná!

Az akció időtartama:

2011. szeptember 1 – október 31.

www.stihl.hu
Látogasson el honlapunkra!

BUSINESS
Superbrands
4x
100 109 110 111

ANDREAS STIHL KFT. 2051 Biatorbágy-Budapark, Paul Hartmann u. 4.
Telefon: (06-23) 418-054 · Fax: (06-23) 418-106
www.stihl.hu · E-mail: info@stihl.hu

STIHL®

Heten, mint a... vadőrök

A találkozóra négy jó kiállítású, magabiztos zöldruhás férfi érkezik vidáman, kemény kézfogásuk is bizonyítja, hogy nem ijednek meg a saját árnyékuktól. Nem is gondolnám, hogy testvérek, annyira egyedi karakter mindegyik.

A Dézsi tanya a Hortobágy egyik eldugott szeglete, ahol a Való család élt – sokat nélkülözve, meglehetősen szegénységben. Édesapjuk tóór és mezőőr volt, aki szerette az italt, így a 14 gyereket nem vetette fel a jólét. Az egyszerre vett 10 kenyér és 10-12 liter tej – amit a 7 fiú a hóna alatt vitt haza a távoli boltból – sokszor kevésnek bizonyult. A pusztán a korlátlan szabadság színtere volt, ahol idegen hétszámra nem fordult meg, így a fogason lógó puská része lett a mindennapi megélhetésnek, amit lőttek, azt megették. A két legnagyobb fiú, Feri (1950) és István (1952) már sihederként kijárt vadászni, a kisebbek meg hajtottak nekik. A mindennapos esti foglalkozás a sörétes patronok újratöltése volt – az alapanyagokat a pusztára bekvártélyozott oroszoktól szereztek be –, réz-, vagy papírhüvelybe, s ha már nagyon elfáradt a sokszor használt hüvely, gyertyacsöpöggetéssel pótolták a zárólapot. Minden fiúgyerek kivette a részét a munkából, az egyik gyutacsolt, a többiek a lőport és a sörétet adagolták, a fojtást préselték és kalibereztek. Persze, a kisebbek sem maradtak le a vadászattudományban, csúzlival lőtték az akkor még tömegesen fészkelő vetési varjakat, meg a halastavakon a szárcsákat. Olyan töméntelen mennyiségben volt kacsá és liba, hogy odébb kellett menni a lövéshez, nehogy a ház tetejére essenek. Ez a szabad világ 1974-ig tartott, amikor meghalt az édesapjuk, s a következő évben beköltöztek Hortobágy faluba.

A nagyobb fiúk a halászatnál dolgoztak, a kisebbek: János (1956), József (1960), Sanyi (1962), Imre (1965) és Gábor (1966) iskolába kerültek, majd gyakornoknak álltak. 1983-ban Pista vadőr lett a pusztán, míg Feri Kabára került hivatásos vadásznak. Az akkor 42 000 hektáros Hortobágyi Állami Gazdaságnál 13 vadőr volt egyszerre, a fiúkat is beiskolázták, és amikor valamelyik álláshely megürült, vagy testvérük katonának ment, akkor előreléptek vadőrré.

1983-tól mind a heten puskával keresték a kenyerüket, s közülük hatan a Hortobágyon. Kemény, de boldog idők voltak. Majd minden hétvégén kétnapos disznóhajtás a vízzel-jéggel teli nádasokban, nemegyszer kidőlt a többi hajtó,

csak a testvérek csapata bírta az iramot. 1988-tól Zsarnay Attila került a vadászat élére, a vadászatszervező iroda elindításával fellendült a külföldi vadászok fogadása, „több volt itt az olasz, mint Olaszországban” – fogalmazta meg egyikük. Egy idényben 4-5000 kacsát lőttek, s volt, amikor az UAZ platója színültig megtelt vadlibával. Főleg olaszok, később spanyolok is jöttek, a visszajárók már név szerint kérték a megkedvelt kísérőt. Igen jó hírük volt a vendégek között, mindegyikük számos ajánlatot kapott külföldi munkára és más hazai területre is, de ragaszkodtak egymáshoz és a Hortobágyhoz. Közben a két legidősebb testvér apjuk után ment az örök vadászmezőkre, az 1997-es területalakításoknál meg szétarabolták az állami gazdaság hatalmas területét. Azóta mindannyian más vadászatra jogosultnál dolgoznak mind a mai napig, de többnyire a régi területen, egyedül János ment Debrecenbe. József, aki halászból lett vadász, a Lúd Rt.-nél, majd az Agropoint Kft.-nél lett vadőr. Sanyi a Hortobágyi Dolgozók Vadászársaságánál volt öt évig, azóta a hajdúszováti területen fővadász. 2000-ben elnyerte az ország legjobb vadőre címet, öt éve íjász, versenyzett is, sok más vad mellett lőtt egy 150 kilós kant nyílvezzővel. Imre három évre Szolnok megyébe ment, majd mezőgazdasági vállalkozó lett, 11 éve biofarmot vezet, mellette Tiszaörsön fővadász, és 8-10 környező vadászterületnek is szervezi a bér vadásztatását. Gábor, a „gyerek” a mesterlövő a családban, bár a „nagyoktól” folyamatosan zrikálnak van kitéve, ezt mind elismerik, hiszen 5-6 évig versenyzett. 1997 óta a Lúd Rt. hivatásos vadász, 12 disznós kutyája van. A kutya mindnek a szívügye – vizslát tartani az állami időkben kötelező volt – összesen 6 vizsla és labrador most is van a testvéreknél.

Arra a kérdésre, hogy mi a kedvenc vadjuk, azonnal kórusban jött a válasz: a róka. Sanyi első hajdúszováti évében 300-at lőtt, de szinte

mindannyian évi 100 körüli vörös frakostól szabadítják meg a területeiket. Külföldön – Imre kivételével – még nem vadásztak, nem is vágnak oda, életük a vendégek kísérése, a sikeres vadásztatás. A négyek – sok keserű gyerekkori tapasztalatból okulva – nem isznak, nem dohányoznak, nem kávéznak – de az élet minden más területén keményen helytállnak.

S. E.

Seherezádé(k) meséi

Tekintettel arra, hogy végre napirendre került az orvvadászat önálló bűncselekménnyé nyilvánítása, és az ígéretek szerint hamarosan módosul is a Btk., éppen a tisztánlátás érdekében érdemes ezt a témát alaposabban körüljárni. Annál is inkább indokolt ez, mert ezek a cselekmények is „korszerűsödtek,” mind a módszerükben, mind pedig a technikáikat illetően. Számos területen a vadász szó szerint „nagyüzeminek” mondható, olyan mértékűvé vált, hogy az a szakszerű vadgazdálkodást már teljes mértékben ellehetetleníti, nem is taglalva ennek az elviselhetetlen anyagi és felbecsülhetetlen erkölcsi kárait.

Elviselhetetlen és arcpirító, hogy ez elkövetők bizvást számíthatnak – és számítanak is – az igazságszolgáltató szervek sajnálatos szakmai és a vadászati járatlanságára. Elképesztő, hogy milyen átlátszó dajkamesékkel „etetik meg”, vezetik félre az igazságszolgáltatást, a nyomozó hatóságoktól egészen a bíróságokig. Az elmúlt évtizedekben számtalan intézkedés történt a vadászás megfékezésére, az elejtett vad krotáliás „nyomkövetéséről”, a vadhús-forgalmazás szabályozásán keresztül, de sem a külső, sem a belső orvvadászat mértéke nemhogy csökkent volna, de eddig soha nem látott méreteket öltött. A felszámolásához nélkülözhetetlen a tanulságok és a megtörtént esetekből levont tapasztalatok összegzése.

Elő mese

Erdőgazdasági területen, a januári havas erdőn, a területet ellenőrző hivatásos vadászok egy szarvasbika lelövésének, zsigerelésének, és ellopásának teljesen egyértelmű nyomaira bukkantak. A helyszínre érkező nyomozók annak rendje-módja szerint elvégezték a munkájukat. A hóban maradt nyomok mindennél jobban „beszéltek” a lőtt szarvas huzigálásáról, egy Nivának a rudasba való betolatásáról, a letört és ott maradt visszapiillantó tükréről és egyéb fontos körülményről. Hamarosan elő is állították azt a régóta figyelt, „ismerős” és ragadozó hajlamú Niva vezető, akinek füle mögött a hajon kívül már igen csak sok minden volt. Nem tagadta, hogy ott járt, de mint vallomásában elmondta, ő már csak a zsigereket találta, ezért betolatott

a rudasba és hazavitte a kutyáinak megfőzni. Nem lőtt semmit, nincs is puskája, csak addig volt, amíg vadászott. A szülei és a saját lakásán, valamint a szőlőhegyi pincéjében tartott házkutatáskor vaddisznó-, szarvas- és őzhúst találtak. A vér, a szőr és az egyéb nyomok pedig mind a disznóvágás „emlékei” – állította.

Később azzal védekezett, hogy a barátja néhány nappal azelőtt egészben vett egy szarvasbikát és azt cakk-pakk neki adta. Ez az igazán gáláns és önzetlen jó barát később bemutatott ugyan egy vásárlási papírt, csak éppen nem ott vette, ahol mondta, hanem egy másik vadkereskedőnél. Végére is, ha valaki nagyon akarja, akár el is hiheti, hogy egy szőrben-bőrből vett bikát – mint két kiló krumplit – néhány nap múlva már el lehet felejteni, hogy éppen a közelben, vagy netán kétszáz kilométerrel arrébb vették. Summa-summarum, úgy megszüntették a nyomozást, mint a pinty.

Az erdőgazdaság igazgatójának, mint sértenek, teljesen jogos és érthető volt a mélyseges felháborodása. Alapos és szakszerű indoklással – rámutatva a figyelmen kívül hagyott fontos tényekre – panaszbeadványt küldött az ügyességre, aminek helyt adtak, és elrendelték a nyomozás folytatását. Telt, múlt az idő, de az „eredmény” egy újabb – persze jogilag biztos nagyon remekbe szabott, szakszerű – négyoldalas nyomozást megszüntető határozat született, akárcsak egy farfekvéses, halvaszületett gyerek világrajövele esetében.

Július közepén ezt újfent megpanaszolták, amire – tudomásunk szerint – eddig még nem jött válasz, így az alagút végén sem pislákol még semmi. Viszont mindenki „lázasan” dolgozott, van papír már egy egész halom, a húst meg bizonyára rég megették. Pedig, ha elmúlna végre ez a sajnálatosan mérhető kortüneti „agyláz”, akár akadhatna már valami nyugtató eredmény is.

Második mese

Egy másik esetben – már nem is nyomozás során, hanem a bírósági tárgyaláson – minden addigival szemben az elkövetők egy olyan mesével rukkoltak elő, amely még a hetvenhét magyar rémmesében sem szerepel. A „helyzet” ugyanis az volt, hogy

a rendőrség egy pincében éppen „darabos” rabszolgát ért tetten. Bárki bármiben lefogadta volna – legalábbis a vadásztársaság képviselői – hogy ebből aztán már nem lehet kimászni. De ki lehetett. Ugyanis a tetten ért ma született bárányok eskü alatt azt „bégették”, hogy ott iszogattak, amikor éppen arra jött terepjáróval egy jóképű, nyalka vadász – mint a kártyában a Tökfilkő – és föl kínált nekik egy frissen lőtt szarvastehenet, meg egy borjút. Persze, a vezetéknevét nem tudták, csak azt, hogy Józsi.

Aztán ez a Józsi vadász, ahogy jött, úgy el is hajtott, köd előtte, köd utána, ahogy nagy mesemondóink szokták volt amúgy ízesen mondani hallgatóságuknak. A bíróságon ezt a teljesen életszerű történetet elhitték, majd fel is mentették ezeket az eredeti magyar árut a jogos őstermelőtől tudatosan vásárló, jóhiszemű „fogyasztókat”. Ezzel az igazság szolgáltatva van. És kész. Teljesen, jogerősen, de még idegileg is. Itt a vége... kuss elvégre.

Harmadik mese

A vadászmester jelentette a földtulajdonosi képviselőnek mobilon, hogy egy lövés elcsattanása után a tanyasi „beépített sugók” látták, hogy egy általuk is ismert terepjárós vadász ráhajt a lucernára, és beteszi a lőtt őzbakot, majd az úton elhajt.

Négyen vállalták a megyeszékhelyre való beutazást és a tanúskodást. A feljelentésre a vadászati hatóság beidézte a tanúkat és a gyanúsítottat, aki ügyvédjével jelent meg a bizottság előtt.

A „kihallgatást” szinte mindvégig a gyanúsított ügyvédje vezette, és úgy „megsorozta” a gyanútlan, tanúskodni akaró tanyasiakat, hogy megrettentek a számukra teljesen értelmezhetetlen kérdéseitől. Mentek, menekültek volna hazafelé az őrizetlenül hagyott tanyájukba, hiszen a reggel kezdődött kihallgatás késő délutánba nyúlt. Olyan érzésük volt – mondták – mintha mindenképpen rájuk akartak volna kenni valamit. Meg is fogadták, szent esküvessel, hogy vadászati ügyben soha többet tanúskodni nem mennek. Egy volt csak, akit nem tudtak bevinni az erdőbe, de azt meg kevesellte a hatóság jeles képviselője.

Így aztán bizonyítottság hiányában ejtették az ügyet, pedig éppen nekik kellett volna a rendőrségen az egészet feljelenteni, mivel a felügyelőségnek nincs nyomozati jogköre. Van viszont minden állampolgárra vonatkozó olyan kötelezettsége, amely szerint minden alaposan vélelmezhető bűncselekményt a rendőrségnek kötelező jelenteni. A gyanúsított – annak ellenére, hogy minden tanú egyértelműen felismerte – egy jó haverjával alibit „igazolt”, amely szerint azon a napon és abban az időben éppen máshol voltak. A társaság panaszt tett a megyei ügyészségen, majd a főügyészségen is, eredménytelenül. A sok egyéb, egyáltalán nem meggyőző „indoklás” közül a legjobb az volt: nem lehet bizonyítani, hogy a gyanúsított puskájából repült ki a golyó.

Negyedik mese

A titkár és a vadászmeister novemberben a hétfégi társas vadászat előkészítése miatt ment ki a területre, de beírták magukat. A könnyvél látták, hogy két vadász előttük már rókalesre írta be magát. Összejárták a tervezett területrészt, amikor messziről távcsővel egy guggoló alakra lettek figyelmesek, aki nem láthatta őket, ráadásul nem erre a területrészt volt „benaplózva”. Nemsokára durrant is a puská és egy őz felbukott. Telefonon fölhívták az elnököt, mivel a társaság közgyűlése által jóváhagyott háziszabály szerint a tagoknak özre csak a vadászmeister kíséretében szabad vadászni.

Az elnök, értékelve a tényeket, azonnal bejelentette a rendőrségen, és egy járőr legott a helyszínre autózott. Jött is velük szembe egy Niva, amelyet megállítottak, benne ült két vadász, hátul meg nejlonszakban egy zsigeretlen őz, krotália nélkül. Az egyikük azt mondta, hogy a bak sánta volt azért lőtte le, nehogy kárba vesszen a húsa, és éppen most mennek krotáliáért a vadászmeisterhez, aki szerintük nem vette fel a telefonját (amit a később lekért híváslista cáfol), de a rendőrök által kért lőjegyzékbe sem volt akkor még (később aztán igen) beírva a bak. A vadászt megbilincselve előállították, társa kocsijával kísérte a „csapatot” a rendőrségre. Ott már minden résztvevőt, elnököt, titkárt, vadászmeistert, és a társát kihallgatták, mindent jegyzőkönyveztek.

A bakot az elsődleges húsvizsgáló szakember megnézte, majd megnyúzták, feldarabolták, de lövésen kívül az égvilágon semmiféle bajt, nyavalyát, betegséget, sérülést vagy egyebet nem láttak a bakon, se kívül,

A vadászmeséken a vadászok csak jót derülnek, de a hatóságok el is hiszik...

Karol Tomaček festménye

se belül. Csak jóval később derült ki, hogy ez nagy hiba volt, mert az elkövető ügyvédje egyebek között azzal támadott, hogy nem mutatták be a vadat hatósági állatorvosnak. Egy szakképzett húsvizsgáló és négy másik tapasztalt vadász véleménye – ki tudja, hogy miért – nem volt hihető, illetve elegendő.

Az persze senkit nem érdekelt, hogy a novemberi „baklövését” előzetesen elbíráló, s önmagán uralkodni nem képes puskásnak sem volt semmiféle lódoktori, vagy hasonló képesítése. A jogszabály ugyanis egyértelműen rögzíti, hogy csak súlyosan beteg és mozgásképtelen, illetve súlyosan sérült és életképtelen vadat kell a vadásznak idényre való tekintet nélkül és haladéktalanul el ejtenie. A sántikálás – bármit hapcsolhat egy ügyvéd a jól fizető védenccé érdekében – a fent említett „körbe” nem fér bele, és ez nem jogi, hanem szigorúan szakmai kérdés.

Ráadásul a vad elszállításához a vadazósító behelyezése akkor is éppúgy kötelező, mint ahogy a befülledést megelőző zsigerelés is. Végül a nyomozást megszüntették, s ezért a baklövésért sem vádemelés, sem vadászati szabálysértési eljárás nem indult.(?)

Lett viszont olyan utólete az ügynek, amire akkor még senki nem számíthatott. A „kegyelemelő” ugyanis alakított egy bérkilövő vadásztársaságot, ahol elnökké avan-

zsált. Az ügy lecsengése után egy évvel lejárt a ciklus, a földtulajdonosi közösség a saját vadászat mellett döntött, így az „elfogó” vadásztársaság terület nélkül maradt.

A földtulajdonosi közösség a sántaságot golyólvésnyiről látnoki erővel diagnosztizálni képes, de a vadászati jogszabályokat helyesen értelmezni képtelen elnökkel kötött egy sajátos bér vadászati szerződést. A bérkilövők megvették az FTK vadászati jogát, az éves teríték 90 százalékát ők ejthetik el. A fennmaradó 10 százalékot meg a bérbeadó földtulajdonosok, saját jogon ugyan, de árjegyzéki áron hozhatják terítékre... Ezen kívül a szerződés minden tennivalót, vadgazdálkodási feladatot a bérkilövőkre testál, ha valami „bűnért” a vadászati hatóság a földtulajdonosi közösséget, mint vadászatra jogosultat megbüntetné, azt is kifizetik – fittyet hányva a „visszatartó erőnek”. Az előző ciklusban a területet bérlő vadásztársaság megtámadta a bíróságon a „maga nemében egyedül álló bér vadászati szerződést”, melyet egy leplezett haszonbérleti szerződésnek tartott, és az előhaszonbérleti jogára hivatkozott.

A döntés még nem született meg, a csapataik harcban állnak, az elnök a helyén van... (A „mesék” hiteles háttér-információs iratanyagait a szerkesztőségben őrizzük.) **b – y**

Az első lépések és gyakorlatok

Vadászkytás rovatunkban olvasóink hónapról-hónapra figyelemmel kísérhetik egy hannoveri vérebkölyök mindennapjait és a vadászatba való bevezetését.

A kezdeti foglalkozások, maga az „aklimatizálódás” éppen úgy történt, mint más hasonló esetben, amikor új véreb „nebuló” került a kezembe. Nyakörvét még Németországban felraktam rá, amit azóta is abszolút természetességgel hord. A vezetéket és az azzal való sétákat szinte észrevétlenül elsajátította. Igyekeztem minél több időt kettesben tölteni Bédával, hogy megszokjon, ragaszkodjon hozzám és csak rám figyeljen. A későbbiek miatt nagyon fontosnak tartom ezeket az apróságnak tűnő, de a jövőre nézve mégis jelentős dolgokat.

Mivel nálam több kutya is van, így teszteltem, hogy melyik az „aki” a legjobban elfogadja az új jövevényt. Végül a közös együttlét alatt – szigorú felügyelet mellett – úgy alakultak a dolgok, hogy a legjobb partnere, játszótársa, hálótársa egy Gina névre hallgató bajor véreb szuka lett.

Nem semmi az, amit ez a két csibész művelni tud ebben a tágas udvarban. A többiek közül egyik-másik megmorogta, nem engedte magához, nem játszott vele, féltékenykedett rá. De Gina bábáskodása nem csak a jó dolgokra

terjedt ki. Észrevettem, hogy szívesen csalta el a kicsit magával egy, a vadászház udvarán kívüli pocolyához, és ott nagy békavadászatokat rendeznek.

Erre idejében oda kell figyelnem, hogy az ártatlannak tűnő játék ne-hogy csavargásba, vagy uram bocsá', vadorzásba torkoljon. Igyekszem is minél többet járni vele az erdőt.

Figyelem, hogy reagálja le az őt ért, számára idegen benyomásokat.

Lövést már hallott, először kispuskából, majd nagygolyósból is. Nem félt, egyáltalán nem zavarta. Volt rá eset, hogy a sűrűből vaddisznó fújt ránk. Nem tudta mi lehet az, így a biztonság kedvéért közelebb jött hozzám, farkát pecsen felfelé tartotta, szép, maszkos pófáján a bőrt összeráncolva figyelt a zaj eredete felő-

li irányba és morgott is „alapjáraton”. Ilyenkor megdicsértem, nyugtatgattam és szépen tovább cserkeltünk.

Ebben a sorozatban nem kívánnék olyan általános dolgokkal foglalkozni, mint például a névhez, vagy hívőjelhez szoktatás, ültetés, fektetés stb., mert ezeket nálam tapasztaltabbak már számtalanszor papírra vetették, és az ismétlés felesleges lenne. Itt inkább – a napi történések mellett – azokról szeretnék írni, ami egy fiatal véreb munkába való vezetése során történik. Természetesen csak egy vagyok a sok közül, mert mindent többféleképpen is lehet csinálni. Én így csinálom, mert nálam ez vált be. Nagyon fontosnak tartom a vezetékmunkát, sőt talán a legfontosabbnak.

A vérebet a hideg (minimum négy óra) csapa követésére tenyésztették ki. Nyilván vannak talentumok, de alapjában véve erre nekünk kell a vérebet megtanítani, felkészíteni, gyakorolni vele, hogy a veleszületett tulajdonságait később, mindenkit ámulatba ejtve megmutathassa.

A véreb esetében nagyon fontos vezényszó a „Keresd”! Ennek hallatára orrát mélyen tartva kell szimatolnia, és ott szagot fogni, amin majd el tud indulni. Ezt mindenhol, minden körülmények között meg kell tennie. Erre is meg kell tanítanunk következetesen, lépésről lépésre. Én úgy szoktam kezdeni, hogy a kutya szeme

Az öreg véreb, Gina elfogadta a kölyök Bédát, együtt pihennek és játszanak

láttára ledobok a földre egy jutalomfalatot, amit azonnal fel is vesz, de közben már kiadom neki a vezényszót: „keresd!”. Természetesen megtalálja, azonnal jóízűen megeszi és ezért dicséretet is kap.

Következő lépésben szintén a szeme láttára, de például a fűbe dobom a falatkát, ahol már valóban keresnie kell. Eközben ismétlgetem a „keresd” vezényszót. Ez a gyakorlat is menni fog. Ezután úgy nehezítem a feladatot, hogy ne lássa mikor dobom le a jutalomfalatot, inentől már csak így gyakorlok vele.

Mikor ez tökéletesen működik, elhúzzok a földön két-három méter távolságra egy darab parizert, vagy egy darabot a bendóból. A lényeg az, hogy olyat, amit a kutya szívesen megeszik. Hozom a kis vérebet, odaviszem a vonsalék elejére és kiadom neki a „keresd” parancsot. Erre elkezd izgatottan szimatolni, forgolódni és hamarosan megtalálja falatkáját. Ekkor már megnyertem a csatát. Innentől kezdve csak az jön, hogy a fokozatosságot betartva növelem a távot és az időt.

Egy dolgot azonban tartunk szem előtt, mégpedig azt, hogy a vonsalék végén a vérebetanonc mindig kellemes érzésben részesüljön. Az elején ez a pocak megtömésével jár, aztán nagy játszadozással, majd később az éles munkánál, a megtalált vad birtokbavételével végződik.

A kölyökkvérebetnek már jó orra van, ami miatt képes a csapa követésére. Bajlesz nevű vérebetmet, ahogy hozzám került, azonnal „munkára fogtam”. Nagyon érdekelte minden, jól is haladtunk. Hamar ráértett a csapakövetésre, így gyakoroltunk is rendszeren, szinte naponta.

Egy alkalommal egy vadászvendég 243-as puskájával delután három vaddisznót sebzett, egy nagyobb malacot és két süldőt. A malacnál találtam gyomortartalmat, így biztos voltam benne, hogy másnapra elpusztul. Reggel kollégámat a két nagyobb disznó keresésére küldtem felnőtt kutyával, ezeket meg is találták. Jómagam, a három hónapos törpével kezdtem meg a sebzett malac keresését. Ilyet még úgyse csináltam, kíváncsi voltam, mi fog történni. Egyáltalán felveszi-e a kutya a csapát? Fogja-e azt követni? Legnagyobb ámulatomra Bajlesz mindent úgy csinált, mint a nagyok. Az igaz, hogy a csapán nagyon lassan ment, mivel a kölyökkutya mozgását a sűrű szederinda meglehetősen megnehezítette. De azért haladtunk és pár száz méter után megtaláltuk a dermedt malacot. Kicsit félt tőle, de ezen nem csodálkoztam, hiszen akkor látott először vadat. Örömöm határtalan volt.

Ezekután minden lehetőséget megpróbáltam kihasználni vele és ezt fogom tenni Bédával is.

Természetesen beszámolok róla.

Zilai János

Vadászkutyás hírek

Az őszi hónapok beköszöntével megélnék a vadászkutyások élete is. A fajtaklubok sorra tartották a vizsgákat, versenyeket, tenyészszelemléket. A **Német Vizsla Klub Egyesület** hosszú hétvégét tartott augusztus 27-28-án. Az idén harmincöt éves klub Szekszárdon, a Sió Motel parkjában rendezte a Speciális CAC Klub Kiállítását. A rendezvényre több mint hetven kutyát neveztek, a fajtaszekciók mellett a társult szekciók is részt vettek a kiállításon. Ez azt jelenti, hogy a rövid- és drótszőrű német vizsla, a weimari és a kis münsterlandi mellett olasz vizslák, fűrjészek és egy nagy münsterlandi is képviselte a fajtáját. A vezetőbíró Dr. Váczi Balogh Zsuzsanna mellett Eppel János klubelnök és Joachim Schiedel bírálta a felvezetett kutyákat.

Másnap, augusztus 28-án Kaposvárott találkoztak a német vizsla klub tagjai. A régió idei első Őszi Tenyésztővizsgája (ÖTV) a Taszár és Vidéke FTK vadászterületén zajlott. A rendezők, élükön Agócs Attila szekcióvezetővel – aki a vezetőbírói és a főrendezői feladatokat is ellátta – kiváló területeket találtak a vizsga lebonyolításához. A reggeli megnyitón tizenhármas kutya ÖTV-re, négy képességtesztgára, három pedig tenyészszelemlére sorakozott. A rendezők három bírót kört jelöltek ki, amelyekben Eppel János klubelnök és Joachim Schiedel német bírót is bírált. A többség természetesen német vizsla volt a rövid-, illetve a drótszőrű változatból, de emellett szép számmal indultak weimari vizslák, olasz vizslák, német fűrjészek és egy kis münsterlandi is. Remek rendezés, kiváló vadászterület

jellemezte a kaposvári ÖTV-t, mint azt már a harmincöt éves múltú visszatekintő egyessüléttől megszokhattuk. A 18 kutyából 12 első díjat, 2 második és 2 harmadik díjat osztottak ki. Négy ebnek sikerült a képességteszt első díját megszereznie.

A Magyar Véreb Egyesület szintén Somogyban, a SEFAG Zrt. Lábodi Vadászterületének területén tartotta az elővizsgáját. Öröndetes, hogy ebben a szokatlan időpontban, augusztus 27-én, közvetlenül a bögésre jövő vadászvendégek megérkezése előtt is vállalták az

elővizsga megrendezését. Előzetesen heten jelentkeztek, de a reggeli megnyitón csak öt hannoveri véreb sorakozott. Az eset érdekessége, hogy az öt induló kutyából három egy alomból, történetesen Nyúl András hannoveri szükejéről, Szarvasleszi Csillától való.

Az eredményekről annyit, hogy a szélsőségesen meleg időben öt kutya közül négy sikeresen teljesítette a feladatokat és az ötödiknél is csupán fegyvermezősi gondok akadtak. A vadbőségéről híres területen a csapakövetésnél mindannyian kiválóan teljesítettek.

Agyaki

Augusztus 19-21. között, a Börzsöny legszebb részén, Királyházán találkoztak a sebzett nagyvad felkutatása után érdeklődő vadászkutyások a III. Börzsönyi Vérebes Hétvégén. Az elméleti és gyakorlati teszten idén Bartha Ferenc vérebvezető és fiatal hannoveri vérebe teljesített a legjobban.

Az esték során, Németh Balázs az előöltőtőse fegyverekről, Fuchs Tamás pedig nagyapjáról, Fuchs Antalról mesélt az egybegyűlteknek. A csapafektetések, kidolgozásokon, hannoveri és bajor véreb, alpesi tacsókópó, szlovák kópó, valamint száklásszőrű tacsó is eredményesen szerepelt. A foglalkozás elérte célját, aki ott volt jól érezte magát.

Kammermann Péter

Visszapillantó

Rovatunkban a VADÁSZLAP 15 és 10 évvel ezelőtti, októberben megjelent írásai-
ból szemezgetünk, amelyek aktualitásukkal, különlegességükkel, mondanivaló-
jukkal talán még ma is érdekesek lehetnek.

Nemzetközivé váló vita

A magyar vadászati kultúra létezik, mert vannak eredményei és beszélhetünk a hiányosságairól. Ezért az I. Országos Vadászati Kulturális Konferencia azt tűzte ki céljául, hogy a magyar vadászok által évszázadokon keresztül létrehozott, a vadászati kultúra szerteágazó ágaiban megtalálható anyagi és szellemi értékeket számba vegye, képzeletbeli leltárját elkészítse, megteremtse az alapját a további fejlődésnek.

Íme, az I. Országos Vadászati Kulturális Konferencia Zárónyilatkozatának legfontosabb pontjai, a teljesség igénye nélkül:

A Konferencia minél előbb szükségesnek tartja az átalakuló magyar vadászat Etikai Kódexének kidolgozását, a vadászat fórumain történő elfogadását. Ezt követően a vadászjelöltek és a vadászok körében történő széles körű terjesztését. El kell érni, hogy az Etikai Kódex legfontosabb pontjai az állami vadászvizsga tematikájába, kérdései közé bekerüljenek.

A vadászati-vadgazdálkodási oktatás és kutatás a vadászati kultúra egyik sarokpillére. Ezért az iskolák, az ifjúsági és a felnőttoktatás támogatását kiemelt kulturális feladatnak kell tekinteni. A kulturális feladatok között nagyobb hangsúlyt kell kapnia a kutatás gyakorlati eredményei elterjesztésének, népszerűsítésének.

A Konferencia támogatja és javasolja egy önálló Vadászati Múzeum létrehozását. Főhatalmazza a Vadászati Kulturális Egyesületet, hogy – együttműködve valamennyi vadászati szervezettel – próbáljon az ügyben eljárni.

A Konferencia rendkívül fontosnak tartja valamennyi vadászati szervezet együttműködését és javasolja: készüljön átfogó kommunikációs stratégia a közvélemény folyamatos tájékoztatása, a vadászat-vadgazdálkodás népszerűsítése érdekében.

1996/10. szám, 7-8. oldal

Mi a helyzet a formaruhával?

Miután tíz gyártónál – folyamatos egyeztetések során – kialakultak a végleges modellek, szeptember 25-én megtörténtek a szerződéskötések. Ezzel párhuzamosan kiválasztották a „Hivatásos vadászok szaküzleteit”... a kereskedőkkel most van folyamatban a szerződések megkötése. A kereskedelmi hálózat kialakításánál a VKE disztribúciós központja arra törekedett, hogy minden régióban, lehetőleg 50 kilométeres körzeten belül egy-egy szaküzlet elérhető legyen. Előre láthatóan az elkészült, emblémázott mintadarabok a hónap végétől kezdődően lesznek megtekinthetők, felprobálhatók és megrendelhetők a kijelölt boltokban. (...)

A VKE – együttműködve az Országos Magyar Vadászkamarával és a Védjeggyel – elkészítette a minisztériumi rendelet módosítására vonatkozó javaslatát, amely kötelezővé kívánja tenni az egységesített formaruhát. A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium vadgazdálkodási és halászati főosztálya a hónap végéig készíti el a rendeletmódosítás szövegezését, amit a minisztériumon belüli főosztályi, majd a tárcaközi egyeztetés követ.

2001/10. szám, 26. oldal

Rólunk írták

Évek óta meglepve tapasztalják a vadászat zenei szakemberei, hogy Magyarország, bár Európa vadban egyik leggazdagabb országa, mégsem szerveződtek hivatásos vadászok együttesek, valamint a vadászzenéi tevékenységek és szokások ápolása sem jellemző. Ennek okait valószínűleg politikai szempontból kell megvizsgálni. (...)

Néhány éve a magyar vadászati közélet felelős vezetői megszervezték, hogy a kiemelkedő vadászünnepek és események alkalmával a német vadászoktörvények a magyar hivatásos vadászok tolmácsolásában hangozzanak el. Ezzel a gesztussal a vendégeknek idézik meg a történelmi vadásztradíciók hangulatát. Azt a tényt, hogy a hivatásos vadászok körében a vadászoktörvényt illetően feléledt az érdeklődés, a magyar vadászoktörvények találkozója mutatja, amelyet idén március végén, Budapesten a FeHoVa kiállításon rendezett a Vadászati Kulturális Egyesület.

2001/10. szám, 25. oldal

Almanach láz

Úgy érzem, a hibák, a gondok feltárásában kiválóak, de már a megvalósításban szinte semmi nem vagyunk. Olyan gyakorlati bemutatókkal tűzdelt továbbképzésre volna ugyanis – szerintem – a hivatásos vadászoknak szükségük, ahol e szakma elismert, nagy tapasztalatokkal rendelkező, a gyakorlati munkában kiváló vadászként adják át a tudásukat. Úgy gondolom, ezekről nem fognak majd a kollégáim hiányozni, sőt idő előtt elszökődni, és bátran el is merik mondani a véleményüket.

2001/10. szám, 8. oldal

Nem igaz, hogy nincs mit tenni!

A jelenleg érvényes, egységes szerkezetbe foglalt FM rendelettel (8/1993 és 38/1995) módosított vadászati rendelet tavalyi módosításával beiktatott 9. sz. melléklet – melyben minden vadfajnak értéke van – sokakat megörövendeztetett. Ám az ott szereplő, vadgazdálkodási értékkel feltüntetett összegek csak a vadvédelmi bírósággal kapcsolatos hatósági eljárásban irányadóak, a büntetőeljárásban nem. (...)

A bevezetett vadvédelmi bírság, az ahhoz kapcsolódó vadászjegy bevonása és az újrazivsgázási kötelezettség fontos és – a vadászati büncselekmények és szabálysértések tekintetében – így jó intézkedés a vadászati fegyver erősítésének, megteremtésének folyamatában, ahogy az lesz az új vadászati törvény 1997. március 1-jei hatálybalépése után. Ugyanígy a vadászatra jogosultat sújtó vadgazdálkodási bírság, a jogosulatlanul vadászót sújtó vadvédelmi bírság, továbbá a vad elpusztításával, befogásával, zavarásával, vagy viszonyíthatóan erre irányuló kísérletével a vadászatra jogosultnak kárt okozó sújtó kártérítési kötelezettség is. Természetesen kizárólag a későbbi gyakorlat dönti majd el, hogy mindezek mennyire lesznek célra vezetőek.

1996/10. szám, 13. oldal

MÉSZÁROS JUDIT

mjudit@vadaszlap.hu

Vadászatról, vadgazdálkodásról szóló cikkek szemléje

Határon innen és túl

A vadászat is vidék-fejlesztés

A vadászat szabályozásának szigorításáról beszélt Kardeván Endre, a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) államtitkára augusztus végén, a Sohollári-völgyben tartott zalai vadászati évnnyitón. Kihangsúlyozta, hogy a vadászat, mint tevékenység folyamatos támadásoknak van kitéve, társadalmi elfogadtatása gondot jelent, Európában ugyanis húsz évvel ezelőtt kétfélszerrel több volt a vadászok száma. A Nemzeti Vidékfejlesztési Stratégia révén az élhetőbb magyar vidék támogatása is cél, és ebben a vadgazdálkodás is komoly szerepet játszhat. „Össze kell hangolni a falu-fejlesztést, a vidéki kulturális örökség megőrzését, a hagyományok ápolását, az öko-, a horgász-, a lovas-, a bor-, a gasztronómiai és a vadászati turizmus fejlesztését, a kistérségi gyógy- és egészségmegőrzést szolgáló turisztikai szolgáltatásokat” – fejtette ki az államtitkár.

Forrás: www.mindennapi.hu, 2011. 08. 27.

Semjén javaslata a CIC-nek

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes azt javasolja, hogy 2013-ban Magyarország, Szlovákia és Csehország együtt rendezze meg a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács 60. kongresszusát. Az OMV elnöke a „népi demokrácia” fontos területének nevezte a szlovák-magyar vadászbarátságot és vadászati együttműködést. A Védegylet elnöke mindezt Selmecbányán, az országos szlovák vadásznapi vendégeként mondta.

Forrás: www.mti.hu, 2011. 09. 03.

Vadászat éjjellátóval

Hosszú és heves viták után Bajorország egyes körzeteiben néhány kiválasztott vadász számára kísérleti jelleggel engedélyezték az éjszakai célzó készülékek használatát. A kísérlet kritikusai szerint az éjszakai célzókészülék nem csak a túlzottan elszaporodott vad-disznók ellen vethető be, hanem az erdei kártevőnek tartott őzek ellen is. A bajor tartományi vadászújság svájci forrásokat idéz, amely szerint Aargau kantonban még az éjszakai célzókészülékek használatának engedélyezése sem csökkentette érezhetően a vadkárokat.

Forrás: Deutsche Jagdzeitung, 2011/9.

Civilek a vadmacskákért

Az SOS Chats nevű állatvédő szervezet kezdeményezése értelmében tilos lenne a jövőben elvadult macskákra vadászni Svájc területén. A szervezet már most 13 ezer aláírást gyűjtött össze az ügy sikerességének érdekében. (Ez a tipikus esete annak, amikor a biológiai folyamatok ismerete nélkül kényszerítenek ki eszement döntéseket amatőrök, ugyanis pontosan az elvadult és azokkal összepárhozó házimacskák miatt kerül veszélybe a vadmacska genetikai állománya. A szerkesztőség)

Szászország farkasai

Szászország környezetvédelmi minisztere, Frank Kupfer tervei szerint bevinné a farkasokat a vadászati törvénybe, a vadászokat pedig egy farkasokat monitoringozó program levelezésére kéri fel.

Az erről való parlamenti vita azonban egyelőre abbamaradt,

köszönhetően a „zöldek” és a liberálisok állami országgyűlésben való közbelépésének.

Forrás: Jäger, 2011/9.

Fekete párdúc Itáliában

Olasz vadőrök egy Massa Marittima városka közelében elhelyezett fotócsapda felvételei alapján megerősítették a toszkánai fekete párdúc létezését. Korábban egy Prata (Campania régió) közeli gazdálkodó riasztotta a vadőröket, aki a birtokán lévő fán egyikén, a reggeli órákban egy édesen alvó óriási fekete macskát látott. Elmondása szerint az elmúlt hetekben birtoka környékén a szokásosnál jóval kevesebb vaddisznót és őzet látott. Az éber hatóság a hírek szerint a faunaidegen hivatlan látogatót csapdával próbálja meg a forgalomból kivonni.

A hesszeni galambper

A jogtörténetből ismerünk majompert és farkaspart. A legújabb – a hesszeni közigazgatási bíróságon egy solymász és az állategészségügyi hatóság között zajló – galambper. A limburg-weilburgi hatóság ugyanis megtiltotta egy solymásznak, hogy egy cég telephelyén és annak megbízásából a mértéktelenül elszaporodott galambokat ritkítsa. Az elsőfokú bíróság határozata szerint a „levegő patkányainak” korlátozott ritkítása megengedett, de ítéletében utasította a területileg illetékes hatóságot, hogy pontosan határozza meg azon légi kártevők számát, ami fölött már vadászatuk indokolt. (Kíváncsian várjuk a hatóság által német alapossággal meghatározott „mágikus” galambszámot! A szerk.)

Forrás: www.wildundhund.de, 2011. 09. 08.

Védett vadra legálisan?!

Az oroszországi Murmanszki terület kormányzója, Dmitrij Dmitrijenko hivatalosan is engedélyezte a sarkkörön túli térségben több, a terület Vörös Könyvében szereplő faj vadászatát. 2011. augusztus 1. és 2012. augusztus 1. között elejthető 500 rén-, 150 jávorszarvas és 75 barnamedve. A listán szerepel a hiúz és az őz is, pedig az utóbbi kizárólag a Laplandszkij természetvédelmi területen él, és az egész Kolszkij-félszigeten rendkívül kevés van belőle. Úgy tűnik, hogy a hivatalnokok egyszerűen nem veszik figyelembe a Vörös Könyvet, és ha ez még nem lenne elég, a tavaszi vadászatot is engedélyezték medvére, korra és nemre való tekintet nélkül.

Forrás: www.ohotnik.ru, 2011. 09. 01.

Rekord nagyságú krokodil

Több mint 1 tonnás, egészen pontosan 1075 kilós az a bordás krokodil (*Crocodylus porosus*), amit a Fülöp-szigeteken fogtak ki. 6,4 méter hosszú, ezzel megdönti a Guinness világrekordot, eddig ugyanis a legnagyobb ismert sósvízi krokodil 5,5 méteres volt. Ezt egyébként a környezetvédelmi minisztérium egyik vezetője, Josefina de Leon is megerősítette. A csapdába esett krokodilt egy 12 éves kislány, egy júliusban eltűnt farmer és számos vízi bivaly (*Bubalus bubalis*) felfalásával „gyanúsítják”. A falu – idegenforgalmi látványosságként – a ketrecben tartott állat mutogatásával szeretné fellendíteni a turizmust és ezáltal bevételhez jutni.

Forrás: www.telegraph.co.uk, 2011. 09. 06.

Postabontás

A „Szerkesztői üzenetek” című rovat témája a vadászati közélet, valamint minden olyan vadászattal, vadgazdálkodással kapcsolatos felvetés és kérdés, amire az olvasók kíváncsiak. A rovat a nyilvánosság erejére támaszkodik, és ha a Magyar VADÁSZLAP olvasóinak bármilyen észrevétele van, azt igyekszünk közölni. Reméljük, nem lesz túl sok tabutémánk...

Rövid séta a kritika körül

Amikor a kritikusok hallgatnak, megszólal kórusban az irodalmi outsiders kórusa. Évtizedekig tartott ez a gyakorlat. Néhányan kezdeményeztünk egy minőségjavító tevékenységet, ezzel a vadászirodalom poshadt állóvízébe követ dobva, felkavartuk azt. Megjelentek a vélemények, jobbra egyetértve törekvéseinkkel. Aztán volt más vélemény is, hiszen a megkritizált maradi tendenciák művelőit támogatók felhőrdültek.

A vita mindig gyümölcsöző, ha eszes érvek csapnak össze, ragaszkodva a tárgyhoz. A tárgy pedig nem egyéb, mint a vadászat élményének – nem a puskázást értem ez alatt – korrekt, izgalmas, magyar nyelvet tisztelő előadása. Korrekt és nem a jagerlateint művelő hamisítás, a kézrekerítés vadászias, tehát kalandos leírása, lehetőleg szép nyelvezettel. Ezt kellene művelni, aminek a feltétele a vadász és humán kultúra ismerete. És magyar tudás.

A kritika nem irányulhat másra, mint a közreadott műre. Ez is saroktétel. A megkritizáltak, művük védelmében gyakran nyúlnak, vagy nyúlnak a személyeskedés eszközhöz, mert védeni óhajtik éretlen gyermeküket. Azonban annak is van eszköze, ha a személyt kell valami okból kritizálni, mint legutóbbi rövid recenziómban tettem. Akkor ennek a tendenciának hangot kell adni. Azt, hogy az értékelés tárgya a szerző maga. Amikor gyenge írást dicshimnusszal ünnepelek olyan kritikus, aki maga is kritika tárgya lehetne, azonnal látható, hogy nem szakmai, csak impresszionista véleményt mond. Utóbb a Magyar Nemzetben talákoztam ilyesmivel. Azaz ismertem a feldicsért írást.

Nagyon gyakori, hogy a kritikus ellen személyeskedést vet be az érintett szerző. Nem a kritika helytelen értékelését kritizálja, amihez nem ért, hanem becsempész írásába sanda megjegyzéseket a kritikus személyéről. Ez már súrolja, vagy meg is valószínűsíti a hátbatámadás bűnét. Ugyanis a hozzászólóknak

semmi köze a kritikus intim szférájának szellemi tartalmához. Ilyen a kezdeti dicséret, az az azonosulás a kritikus véleményekkel, majd teljes fordulattal platformot váltva, a kritikát pizskálódásnak minősíti. Aztán rátesz több lapáttal az elmarasztalásból jelzőkkel, mint politeista, blaszfémiát művelő. Amiknek pontos értelmét nem is ismeri. Ez is a közelmúlt vadászirodalmáról való egyik hozzászólásban található, illetve annak csökevényes, korcs kinövése. Magyarul, személyeskedés.

Vajon, amikor a magyartanár dolgozatot javít, vagy a kritikus a lapjának minőségét védi, vagy a kiadó kritikusai műveket utasítanak vissza, pizskálódnak? Véleményem, hogy kritikus munka nélkül nincs egészséges irodalom!

Dr. Sárty Gyula

Az üdülési csekkről

Érdekes dolog jutott az eszembe egy pár percre. Önök, talán jobban bele tudnának mélyedni a dologba, hogy miért nem lehet üdülési csekkkel rendezni a vadászati számláinkat? Én ezt is rekreációs tevékenységnek tartom. Ha tudok étkezni, megszállni, utazni, akkor miért nem tudok vadászni? Önök hamarabb fel tudják tenni ezt a kérdést Semjén Zsolt úrnak, mint mi, egyszerű vadászok...

Üdvözléssel: Farkas Örkény

Az üdülési csekk valóban nagyon hasznos és kellemes találmány, legalábbis azok számára, akik kapnak ilyen – sajnos, nem kötelező – juttatást a munkaadójuktól. Legjobb tudomásunk szerint ez elsősorban a szállásdíjak kifizetésére lett kitalálva, így beváltható minden olyan vadászházban is, amelyik bejelentkezett az elfogadóhelyek hálózatába. Azt azonban nehezen hinnénk, hogy ezt olyan „egyéb rekreációs” tevékenységek igénybevételére is kiterjesztenék, mint például a vadászat, vagy a raftingolás, esetleg az országutak szélén sétáfkáló „mobilszolgáltatók” díjazása.

Pszichiátriai vizsgálat

Több olvasónk jelezte, háziorvosa pszichiátriai vizsgálatra akarta küldeni a normál vizsgálat elvégzése után, annak ellenére, hogy évtizedek óta sportvadász. Egyik olvasónknak a régi háziorvosa olyan formanyomtatványon állította ki az alkalmasság igazolását, amelynek az alján külön rovatban szerepelt a pszichiátriai vizsgálatra küldés helye és időpontja. Ő – abban a hitben, hogy ez kötelező – el is ment, kifizette a 6000 forintos díjat, majd bevitte a rendőrségre az igazolást, ahol közölték vele, hogy ez felesleges volt, mert, mint régi vadásznak, ilyenre nincs szüksége. A hatályos jogszabály szerint csak annak a sportvadásznak kell mellékelnie a pszichiátriai vizsgálati lapot, aki először folyamodik fegyvertartási engedélyért. Régi vadászok tehát ne menjenek pszichiátriai vizsgálatra, mert csak a pénzüket és az idejüket pocskolják vele!

Többen tévesen értelmezik az „érvényességi idő lejáratát” előtt legalább 30 nappal korábban elkezdni rendeltetett újraérvényesítés hatályát is. Ez csak a fegyvertartási engedély érvényességére vonatkozik, az orvosira nem! (Ellenkező esetben az érvényesség ideje minden hosszabbításnál csökkenne egy hónappal). A hatóságra ugyanúgy vonatkozik a 30 napon belüli ügyintézés kötelezettsége, ezt azonban egy alkalommal 30 nappal meghosszabbíthatják. Többnyire meg is teszik...

S.E.

Tisztelt Szerkesztőség!

Dél-Olaszországban élek több évtizede és vadász ismerőseim hívták fel figyelmemet a huntingpress.eu honlapra, ahol nemzeti közí vonatkozású vadász híreket is találtak. Ezen felbuzdulva én is elkezdtem figyelni az oldaluk tartalmát, és örömmel vettem észre eseménynaptárukat, melyben hamar megtaláltam, hogy otthon tartozkodásom idején milyen vadászati eseményeket tudok meglátogatni.

Dakó Mihály

Markovics László (1929-2011)

Abba az 1953-ban végzett erdőmérnöki (akkor még főiskola) évfolyamba és generációba tartozott, akik közül később többen az erdőgazdaságok igazgatói lettek. A szakmai ranglétrát végigjárva, 1969-ben nevezték ki a Mezőföldi Állami Erdő- és Vadgazdaság igazgatójává, és ott töltötte be ezt a tisztséget egészen a nyugdíjba vonulásáig, 1991-ig. Igazgatósága alatt, irányításával a kiemelten kezelt és jeles vadászterület ma már szinte mesébe illő apró-, vízi-, és nagyvad-gazdálkodási eredményeivel vált „híres – hírhedté”.

Farkasházy Miklós (1933-2011)

A jászberényi születésű agrármérnök a hazai - munka alapú - magyar vizsla tenyésztés kiemelkedő alakja. Hortobágy-Mátán alapította meg világhírű „Mátai” kennelet, az onnan származó vizslák később sokáig a versenyek elismert sztárjai voltak. Számtalan hazai és nemzetközi vizsla-munkaversenyt nyert, a gyakorlatban „edzett” bíróvá vált, 1971-ben a „Világgöyztés” címmel nemzetközi hírnevet szerzett, és a fajta „újra felfedezésével” alapozta meg az ősi magyar vadászkutyafajtánk máig is töretlen népszerűségét itthon és külföldön egyaránt. 15 évig volt a Magyar Ebtenyésztők Országos Szövetségének főtitkára. Ellentmondásos személyisége ellenére érdemei és munkásságának eredményei elvitathatatlanok.

Dr. Puly István (1921-2011)

A hazai ügyvéd-vadászok doyenjeként ismert jogász 1944-ben doktorált. 1954-től 1970-ig volt a MAVOSZ főtitkárhelyettese és jogtanácsosa. Több évtizeden át az Országos Fegyelmi Bizottság, majd a Pest megyei Fegyelmi Bizottság elnöke, valamint az 1971-es Vadászati Világkiállítás egyik jeles főrendezője volt. Közismert és népszerű vadász, aki 71 éves vadászpályafutása után, megromlott egészsége okán csak 2004-ben tette le a puskáját. Első vadját – egy fácánkakast – 1933-ban ejtette el. A rendkívüli precizitással vezetett vadásznaplója szerint a hosszú és tartalmas vadászélete során több mint 12 ezer apróvadat és 1860 nagyvadat zsákmányolt. Számos apró- és nagyvadas vadásztársaság tagja és tisztségviselője volt, a Kóhalma Vadásztársaságban haláláig tiszteletbeli tag volt.

Szalánczy Béla (1933-2011)

A népszerű természetfotós, a hetvenes években a Nimród Fotóklub alapító tagja, majd titkára volt. Nagygyörgy Sándor elnöklésével a hazai vad- és természetfotósok első, méltán mondhatóan „iskolateremtő” szervezetét alapították meg, amely később igen jelentős nemzetközi elismeréseket hozott a hazai vadfotózásnak. A szívesen forgatott újságokban, könyvekben, albumokban, lexikonokban és egyéb kiadványokban megjelenő képeivel hamar népszerűsége és ismertsége tett szert a vadászok körében. Bár maga sohasem nyúlt vadászpuskához, a vadászok számtalan helyre hívták fotózni. Később megalapította a Foto Natura egyesületet, amelynek egészen haláláig az elnöke volt.

Schmidt János (1952-2011)

Szükebb pátriájában a több mint négy évtizedes, gazdag vadászpályafutása alatt sokan szerették és tisztelték a vérméni Nimród Vadásztársaság nemrégiben Nimród éremmel kitüntetett vadászmesterét, egyben hivatásos vadászt. Vadásztársasága az elismerés és tisztelet jeléül saját halottjának tekintette és családjával mélyen együtt érezve, fájó búcsúzással kísérték arra az utolsó cserkelő útra, amely úgy kanyarog az Örök Vadászmezőkre, hogy onnan – bárhogy fáj is oly sokaknak – sajnos soha nincs visszaút.

**Mindnyájuk emlékét
kegyelettel megőrizzük.**

Nimród napszámosa

Gájerné Fehér Gabriella

Poroszkálásra kényszerít a keskeny földút, mely az Ibolyás-kertig visz. Ahogy hátra marad a rohanó világ moraja, csak lombok halk rezdülését érzi a lélek. Vizsla fut élém, sokat látott öregek bölcs tekintetével. Meleg hússzagot lebbent a szél. Lőrinc bácsi lakik itt élete párjával a vadásztanya utolsó árendásaiként. Egyszerű viselése olyan, mint a háza. Hívságok nélküli. A nem módos emberek takaros tisztessége.

- Adjon Isten! Hányadikat főzi ma Lőrinc bácsi?

- Magának is kedves! Ez már a harmadik. Jó volt a tegnap este. Mondtam is a vadászuraknak, ha megjön a hűvös idő, csak beindul a bögés.

Egy trófea már kikészítve a sarokban várja, hogy elvigyék. Barasága a májusi erdő földjét idézi, ágvégei világítanak a szeptemberi délutánban.

A korona legyezők finom hullámát utánzó, gyöngyös rózsája akár a hímzés egy ígéző derékpánton. És ahogy az ágak összehajolnak, két ölelő kar a boldog egymásra találásban.

- Ugye? Már csak a Hubertus kereszt hiányzik onnan középről. Ez érmes lesz!

- Mióta foglal-kozik vadászattal, Lőrinc bácsi?

- Nem vagyok én vadász, kedves. Nincs nekem arról papírosom. Meg fegyverre se tellene. Csak főzöm a fejeket. Szarvast, őzet, efféléket. Még Somogyban jöttem rá az ízére. Szegény apám vitt bele a természetbe, meg abba, hogy a vadat védeni, tisztelni kell. Ő még a régi urakat szolgálta. Uradalmi vadőr volt. Fácánokat nevelt kotlóssal. Télen meg vittük az erdei jószágnak az eleséget. Sokszor kimentem vele éjszakákon, rókát figyeltünk a szalmakazal tetejéről. Majd megvette az Isten hidege a testemet, de el nem tántoríthatott semmi. Még ma is az orromban van a csípős hidegnek az illata. Olyan tiszta volt, mint maga a halál. Mindig azt gondolom, ha elbattyogok már végleg, ugyanazt az illatot akarom érezni.

Elcsendesedett és látom, hogy könnycsepp gördül végig napszította arcán. Együtt hallgattunk. Lefőtt a fej. Kis csontnyelűjével kapargatni kezdi.

- Eljár még hajtani?

- Hát, már nem igen bírják a lábaim. Meg hát nem is tetszik az ilyesmi.

- Nem is hívják?

- De. Van ez a Nádvgó Bt., vagy mi a kórság. Vadászati társaság. Ott szoktam segíteni mindenben az én Vencel vadászbarátomnak. Leseket építettünk, tisztítottuk a cserkelő utakat. Gondot viseltünk az erdőre. De ő elment. Oda még akkor el szoktam menni disznóra, de többet nem megyek.

Érzem, hogy csak tüske maradt az öregben valamiért. Az okát kérdezem.

- Miért, miért? Nem tisztelik a vadat, azért. Kérem, meghajtottuk a tölgyes tag mögött azt a fiatal gelegénye-bozótost. Olyan sűrű volt, mint a söprű. Esett is vagy húsz disznó. Jött két lovas szekér, felraktuk és mi meg rá azokra a friss meleg tetemekre. Így kellett lennie. A fogatoknak más dolga akadt. Nem jöttek volna vissza értünk. És már be kellett állni a következő hajtásba. Nekem ezt nem veszi be a gyomrom. Én az állatot még holtában is megilletem. Aztán meg a teríték. Azt mondták,

hogy nem is kell.

Korán sötétedett.

Az utolsó hajtás-

nál már a lővilág

is elmúlt. Mindegy.

Mégis lett teríték. Tü-

zet gyújtottunk. De

azt a mészárosunkát!

Akik ott zsigereltek,

nem ismertek mást,

mint a kisbaltát. Össze-

raktuk lombbal, jöhettek

a vendégek. Még kürtösök

is voltak. De én hazajöttem.

Gyalog. Az erdőn át. Nekem

ne szentségtelenítsék meg, ami

a legtöbbet jelentette egész éle-

temben. Azért a tetves pénzért!

Kifújja a mérgét, majd mintha

csak magának mondaná.

- Soha nem voltam

becstelen. Volt, még

emberesebb korom-

ban egy kis elöltöltő-

söm. Otthon kimen-

tem nyúlra, fácánra.

Ha engedték.

A szarvas szent volt nekem.

Meg is mutatta magát mindig, még

ezen az utolsó hajtáson is. Ott állt előttem

egy középkorú bika. Tanácstalan volt, riadt. Zavar-

ták a kutyák. Csak álltunk egymással szemben. Éppen csak egy kö-

kénybokor választott el.

Nem felejttem el a tekintetét, amíg élek. Amikor eligazította a szép

fejét a lombok között, még visszafordult. Vele mentem én is akkor,

vele ment az én régi vadászéletem.

Hosszúra nő már az árnyék az udvaron, a vén tölgyek között.

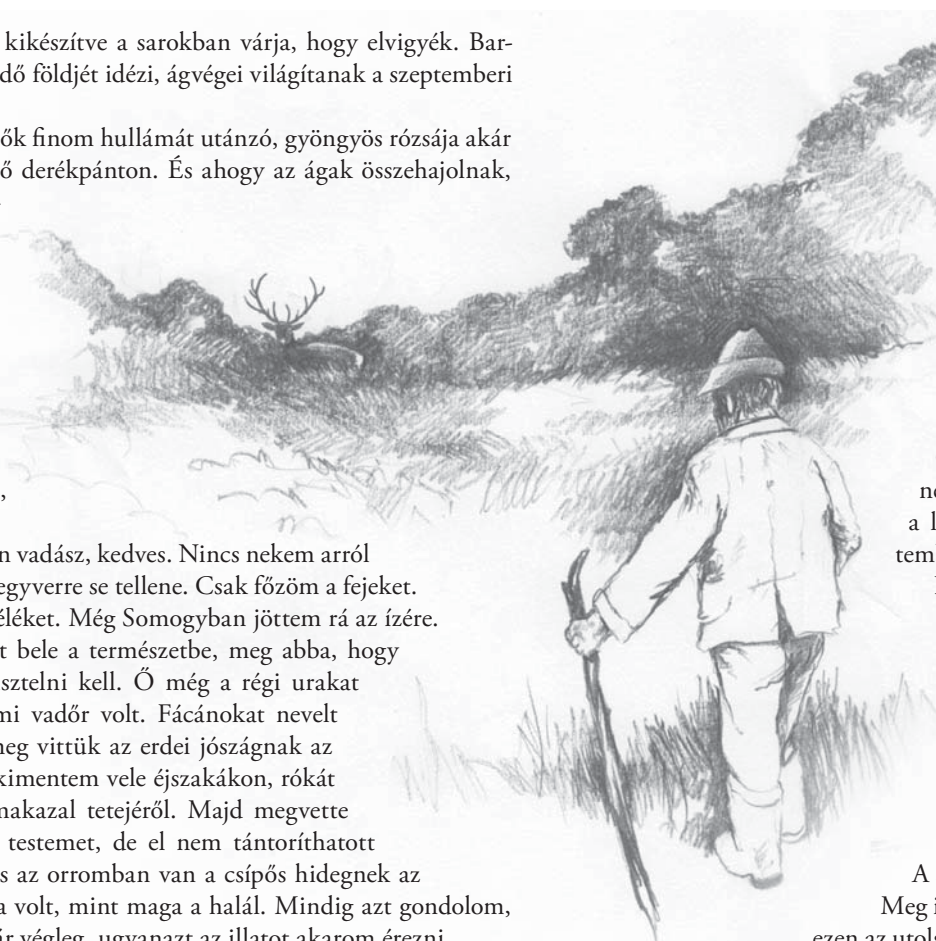
A kondér alatt a tűz is elparázslott. Ökörnyálat lendít közénk a szel-

lő. Lőrinc bácsi megbillenti kalapját, ahogy búcsúzik. Talán csak az

igazán érzékeny füllel figyelők hallják szavait.

- Én mindig Nimród szegény napszámosa voltam. De nem cserél-

ném el az életemet senki máséval.

ILLUSZTRÁCIÓ: BOROS ZOLTÁN

Retyezát

Badacsonyi Lajos

„...ahol a fák égig érnek, állnak még a határkövek...”

Hányszor, de hányszor elképzeltem Maderspach Viktor szigorú tényszerűséggel megírt, hazaszeretettől sugárzó könyveit olvasva a Déli-Kárpátok fenséges hegycsúcsait, havasi legelőit, pisztrángos patakjait, zergéit!

Az ezredfordulón aztán osztrák barátom teljesen váratlanul meghívott retyezáti ismerősehez zergevadászatra! Mindannyian ismerjük a készülődés örömeit és izgalmát!

Október 24-én indultunk barátom vadonatúj BMW-jével. Nagylak határátkelő, kétórás várakozás után útleví ellenőrzés, vámvizsgálat és kéri a vámós a kocsi zöldkártyáját... Barátom mutatja a kocsi adatait a forgalmiban, de a vámós csak rázza a fejét, végül kiböki, hogy román zöldkártya kell. Jó, egye fene, mondom én – mert a „sógor” már nagyon dühös – hol kaphatunk? A következő faluban – jön a flegma válasz.

De hogy jutunk el addig? Az már a mi gondunk – mondja és kiállít bennünket a sorból, nem léphetünk be Romániába! Aki már volt ilyen abszurd helyzetben, megértheti miket gondoltunk! További félórás várakozás után szerencsénkre megérkezett elénk vendéglátónk, Jankó – de jó, hogy előre így beszéltük meg! – és tisztázta a helyzetet, de rögtön meg is lehetett a véleménye rólunk, ugyanis hús euró volt a fizetendő „díj”, persze zöldkártyát nem kaptunk!

Késő éjszaka érkeztünk meg vendéglátónk kis hegyi falujába, ahonnan rövid három órás alvás után elindultunk egy „könnyebb” vadászkirándulásra, a terepet felderítendő. Említésre méltó vaddal nem találkoztunk, de tapasztaltuk a növényzetnek az Alpoktól eltérő jellegét. Például az erdőhatár nem olyan éles és az erdők állománya egészen addig lomblevelűekkel elegyes.

Másnap hajnali kettőkor ébresztő és rövid coyote reggeli. (Maderspach amerikai vadászataira is utalva engedtessek meg ez az amerikanizmus, egyébként pedig körülnézés után irány a havasok!)

Lámpával őserdőben, úttalan utakon, csak a vezetőnk által a pásztorknak az irányváltoztatáskor összerakott kisebb kőhalmait keresve haladtunk.

A haladás később már vánszorgássá gyengült és reggel kilenc előtt néhány perccel – több mint hatórás kínlódás után – elértük a gyalogfenyő övezetet.

A hegyi vadászat követelményei szerint alsóruha csere, pár perc pihenő és elkezdődött retyezáti vadászatunk! Mivel fegyvert nem vittünk, előzetesen megegyeztünk, hogy vendéglátónk puskájával (CZ-7X57) először a barátomat illeti meg a lehetséges lövés joga.

Ami – szinte illúziórombolásként – pár száz méter után be is következett. Kapitális zergebak állt keresztben előttünk a fenyves váltóján jó negyven méterre!

Nesze neked több száz méteres lövéseket igénylő magashegyi vadászat!

Persze erre akkor nem gondoltunk szerencsére, és barátom, ahogy illik, meg is lőtte a zergét. Valóban kapitális 29,5 centis kampójú – párzasi idő kezdete lévén – kereső bak volt. Megdöbbenésünkre az egyik kampó szára középtáiban törött volt!

Lövés előtt – mivel a bak teljesen keresztben állt – nem láthattuk. Azonban a megdöbbenés csak néhány másodpercig tartott, mert a következő pillanatban már három meglelt és egy ifjú ember (Gergő fiam is velünk volt) összeölelkezve járta az indiántáncot örömeiben!

Mit gondolnának ilyenkor a kívülállók?

Gyorsan leválasztotta Jankó a fejet, kibontotta a gerincet, a többi a hegyé maradt, mert levételére nem is gondolhattunk!

Más ám a Kárpátok, mint az Alpok jól kiépített vadászösvényei!

Kietlen katlanba értünk, közepén tengerszemmel, amit Jankó Papusának mondott.

Javasolta, hogy rövid pihenésként fogjunk pisztrángot! Értelmesen nézhettünk rá, mert elmagyarázta, hogy kézzel! Ívási időben a sebes pisztrángok kiúsznak a befolyó kis forrás sekély vízéhez és a kövek között óvatosan, nem kapkodva, valóban sikerült öt-hat darab halat partra vetni.

Amíg a halakkal vesződtünk, észre sem vettük, milyen gyorsan besötétedett és olyan hóvihar kerekedett, hogy alig bírtunk magunk elé nézni. A hó aztán gyorsan ráfagyott a sziklára és kezdett a vadászat csiklandóssá válni! Jankó éppen menet közben készített fel bennünket arra, hogy mi történik a hegyen azzal, aki lábát töri!

Nagyon kemény kárpáti fából faraghatták őt, mert semmiképpen sem akarta abbahagyni a vadászatot. Pedig nem sok értelme volt, mert úgyszólván nem láttunk semmit a hóviharban! Azaz mégis! Nem is akármilyen! A gerincen botladoztunk egymás sarkában, amikor Jankó váratlanul megállt, mi persze egymásnak ütköztünk, rámutatott egy csonka gúla alakú sziklára és röviden magyarul csak ennyit mondott: piros, fehér, zöld.

Tanúim rá a körülöttünk lévő kétezer méter feletti csúcsok és a társaim, hogy az „ezeréves határ” egyik határkövébe botlottunk, és ami teljesen valószínűtlen, a három szín még mindig látható volt!

Mondhatom tiszta szívvel, hogy legalább mi ketten a fiammal átéreztuk a pillanatot!

„Hová lett a régi ország? Hová lettek a régi vadászterületek? És hová a régi vadászok”... (Nemeskéri-Kiss Sándor, Egyszer volt...)

Lefelé aztán még keservebben kínlódva, bőrig ázva, végre a ka-libába érve megsütöttük a pisztrángokat és szinte eszmélet vesztve aludtunk reggelig.

Reggeli után búcsúzkodás, útközben futurisztikus színű füstöket okádó gyárkémények mellett át Vajdahunyadon, el Déva vára alatt és lassan elhagytuk Erdély földjét. Itthon az első kamionparkolóban lezuhanyoztunk.

Kelt: az ezredforduló október havának végén

Utóirat: Az élet úgy hozta, hogy évekkel később Törökországban, Ankarában dolgoztam és többször átrepültünk a Retyezát fenséges tömbje felett. A látvány adta a készíttést a fenti emlékek papírra vetéséhez. ♡

Volt egyszer egy Gencs

Vida Gusztáv

Még most is belém mar a mentőautó vijjogása... – Jaj! Baj van! – Akaratlanul is asszociálok a múlt rémületeire, s hogy Édesapámért megy tán. Aztán furcsa megnyugvás árad szét pillanatig, majd a szorítás.

- Hogy ugyan... hiszen nincs is már.

Ó, mivé lesz az ember...

Az a szép gyönyörűséges tekintet, az áll, a mozdulat. Az a sok szép felkínálkozás a lét felé. Görnnyedt (öreg) formátlan anyag... a gondolat, a szellem is keserű... – Hát mi végre voltam itt?

Jajj..., a gyermekkor... (Bezzeg ám!) A világ nagy, és megismerhető csoda. Gyönyörűséges szép kihívás, valahogy értünk van, ránk vár, hogy részünk legyen benne, megízleljük, átéljük és felfedezzük. Az ember biztos akkor még, hogy valahogy megmagyarázhatatlanul fontos dolga lesz abban, hasznos, értelmes, mégis világgraszoló... A részletekkel nem is érdemes törődni. Majd jön, hisz kíválságunk ez. Az idő végtelen...

Csak nyomja orrát az ember gyereke az alaküveghez... Kint hull a hó, puha, titokzatos, barátságos. S hogy hideg? Akkor még eszembe se jut. Bent ropog a tűz, Édesanyám tesz-vesz. Olyan természetes, mindennek helye van, rend, biztonság. Nekem csak álmodnom kell. Vár valahol kinyitva egy könyv, varázslat, kaland, mind-mind a részem lesz majd. Sőt...

Néha végtelen álomban telik az idő, jön sorra, tavaszra nyár. Néha meg a szív türelmetlen - jaj, siessünk már!... Csak lehetnék már ott, hogy azok a mesés dolgok velem történjenek.

(Itt még télen megállt az idő. Lelassult, nagy dunnapárnáin álmódzott az ember. Még hitte, a világ övé, nyomta orcáját, orrát, lázas szemekkel, hittel a deres ablaküvegnek. Bámulta, leste a puha hóesést. Vagy a nyár... Ahogy nyújtózott a forróság, végtelen. S előtttem a mérhetetlen idő, ami csak rám vár.)

És észrevétlen belopódzott a felnőttkor. Eleinte még szilaj csikóként vágattunk a létbe bele. Eszmélés, keresés... A végtelenség érzete... Majd, majd... – Van időm.

S aztán lassan, lassan megkopunk.

Most megyek vissza már. Mennék... Keresem a helyem, ahonnan jöttem.

Elnézem a fiatalokat...

Ó, az a sok szerencsétlen. Azt hiszik, büntetlenül szórhatják el értékeiket. Most még gazdagok... de a szem, a váll, a szellem majdan megkopik. Napra nap, éjre éj... Hova lesznek virágaid? Csikorog az ízület, a térd, az elpazarolt percek.

...

S nekem még szerencsém is volt... Még láthattam a volt, letűnt világ maradékát. Egy természetesebb, emberibb létforma morzsáit. A falut a maga kegyetlen, s egyszerre szép törvényeivel. Azt a világot, amikor még több-kevésbé a természet körforgása szabta meg a napi teendőket, azzal férfi, nő, gyerek együtt élt.

Lovak, tehének, igásállatok. Gulyák jártak ki reggelente Szent Györgytől Szent Mihályig a rétekre, a falulegelőre. Lovas kocsik zörögtek, volt falukondája, kondással. Mecsek Pista bá' hajnalonta túlkölt, s hajtotta ki disznaink a páskomba.

Hogy mért fáj, mi fáj? – Gondolom, leginkább az emlékek, az a boldog, önfeledt kor... Amiben felnőttem.

A falu ott terül el, ahol a Kemeneshát belesimul a Marcal medencébe, közel a Rába, s a tájat északon a Kisalföld koronázza.

...

Gencs... Hogy hol van? Magyargencs...

A világ közepe. Ott születtem, s nőttem fel, ide járok, ha tehetem. Ott a jó. Létem odagyökerezve. S szeretném... ha ott, Bagolyváron porladnék majd el. ♡

Az utolsó...

Faragó István

„Szeretlek.” – Végre kimondtam. De nem történt semmi különös.

Még csak nem is reagált. Megcsókolt és elmosolyodott kedvesen-félénken, szinte ostobán. Az üresség nagyot kondult bennem. Aztán, mintha álomból riadnék fel, hirtelen visszatértem a csacsogó valóságba, végigsimítottam a karján, ő megölelt és elbúcsúztunk.

Mindez egy ragyogó őszi délután történt. A levelek szárazon és sárgán szállingóztak a földre, a természet érett volt és dús, és szanaszét osztogatta kincseit. Indián nyár. Ilyenkor születtem. Anyám azt mondta, akkor is ilyen meleg, őszi délután volt. És én csupaszon, védtelenül és rózsaszínen üvöltöttem föl, amikor megláttam ezt a csodálatos, gyümölcsös világot. Erre gondolok mindig, mikor látom a természet halál előtti nagy fellángolását. Én akkor indultam el: az élet felé...

Egy évvel ezelőtt valahogy más volt. Rendkívüli. Nem Indián nyár, hanem igazi, forró, kristálytiszt nyár. Az ég hihetetlen kék volt és nem tudom miért, de biztos voltam benne, hogy csak itt ilyen színű az egész világon. Szarvasbikák bögték az erdőn. Vetélkedtek a tehenekért és estek el büszkén, öntudatlanul, ősi-mély áldozatul: a szerelemért.

Akkor csókoltál meg először.

Emlékszel?!

Szemérmesen elhúzódtam. Az ajkad égette a szám.

Úgy rémlik, nagyon boldogok voltunk...

Aztán jöttek nehezebb napok: a vaddisznóhajtás.

Recsegett az erdő. Én az örület határán, minden megfeszített idegszállammal a túlélésre koncentráltam. Fuldokoltam és közben mindig Rád gondoltam.

Aztán aludtam 20 órát egyhuzamban és vizes hálóingben ébredtem rémült-fáradtan. Szomjaztalak, mint a kiszáradt föld a patakot. A vágy türelmetlenül magasra ágaskodott bennem és egyszer-egyszer sikerült megidéznem az alkalmat.

Akkoriban sokat beszélgettünk.

Emlékszel?!

Ó, hogyné emlékeznél... De várj! Tudod, mire emlékezz inkább?!

Emlékezz a szalonkaváró tavaszra. Arra a ködös alkonyatra.

A néma fiatalosra, az illatokra... Amikor remegett a kezemben a puská, mert már elfáradt a karom és te belecsókoltál a nyakamba. Én elmosolyodtam. Akkor már nem forogtam körbe, lehajtottam a fejem és csak magamba figyeltem. Egyek voltunk. Te, meg én, a szalonka. Nem éreztem, hogy körülvesz a természet. Azt éreztem, hogy bennem van. Ott visszhangzik a lelkemben. És Te sem voltál akkor külön. Már nem érzékeltetek. Nem is éreztelek. Csak hittem, hogy Egység vagyunk. És nincsenek határok...

És amikor felpillantottam..., megérkezett.

Nem emlékszem, mikor biztosítottam ki a fegyvert és hogy húztam meg az elsütőbillentyűt. A hosszúcsőrű sötét árny elengedett tollakkal, ernyedten bucskázott a mélybe.

A szavam elakadt...

Emlékszel?!

Te találtad meg és Te hoztad el nekem... Kicsiny madártest. Üveges, merev szembogár.

Nem pihent a kezemben, mozdulatlan volt és meleg. Úgy dedelgettem, mint egy gyereket. Furcsa volt, hogy nem mozdul. Egy kicsit fáj is – azt hiszem.

Ez volt az első...

Ezek után egyre kevesebbet találkoztunk. Sok minden megváltozott, elsősorban körülöttünk, de talán bennünk is. Hozzászoktam. Elfogadtam, hogy semmi sem rendkívüli, ami természetes. Már türelmesen vártam az alkalmakat...

És most itt állok, az ajtóban.

A csókja íze a számban, nézem ahogy távolodik és ruhája színe beleveszik a tájba.

És érzem, hogy nincs remény, mely visszaadhatná. A találat végzetes. Én bukfencet hányva zuhanok a mélybe, a tekintetem merev... És most – tényleg – nem fáj semmi.

Ez volt az utolsó... ❖

CD-k, DVD-k

Vadászat

Blaumann Ödön: 100 gímika DVD	2500,-
100 lövés vaddisznóra DVD	2500,-
100 őzbak DVD	2500,-
Rendellenes, torz agancsú őzbakok DVD	2500,-
Vadászévd 2010 DVD	2500,-
Erdő P.R.Bt.: A magyar erdők királya DVD	3125,-
Dámszarvasok földje DVD	3000,-
Hidvégi Béla: Volt egy álmom DVD	2900,-
Hunting Video Stúdió: Bockfieber DVD	8900,-
Die Velt des Rehbocks DVD	8900,-
Elefantenjagd DVD	8900,-
Hirschpirsch und Drückjagd DVD	8900,-
My Very Best Buck DVD	8900,-
Ignác M.: A nagyvad társas vadászata DVD	3800,-
A szarvasbögés titkai DVD	3800,-
Élőhelygazdálkodás dupla DVD	5000,-
Oroszországi vadászatok DVD	3000,-
Szalonkától vadlibáig dupla DVD	5000,-
Sáfrány József: Az én Afrikám I-II. DVD	2100/db
Takács Viktor: A nagyvad találatjelzése DVD	4900,-
A vaddisznó vadászata 1-2. DVD	4900/db
Egy vérből való vagyunk 1-2. DVD	2850/db
Hegyi vadászataim 2. rész DVD	2900,-
Özhívás DVD	4900,-

Horgászat

Elképesztő vándorlások DVD	1570,-
Feederbottal folyóvízen DVD	1570,-
Feederbottal nagypontyokra I-II. DVD	1570/db
Kedvenc horgászvízeink DVD	1570,-

Ijászat

Szabadi Attila: Robin Hood sehol... DVD	3000,-
Vadászat Magyarországon reflexijjal DVD	3000,-
Takács Viktor: Vadászijász 1-2. DVD	4900/db

Kutya

Dénes Gábor: Tanuljunk kutyául DVD	1350,-
Vérebvezetők nyomában dupla DVD	6250,-

Művészet

Balogh: Kelet-Afrika vándora voltam DVD	2500,-
Bárony I. A.: A lép és a pagony dalnoka DVD	2700,-

Természet

Balogh István: Tollasbál az erdőn CD	3120,-
Vadvirágos patika DVD	4680,-
Rácz Gábor: Tizenkét hónap... I-XII DVD	2980,-
Rockenbauer: Másfélmillió lépés Mo-n I-III. DVD	1350/db
...és még egymillió lépés I-V. DVD	1350/db
A csodás Észak DVD	1570,-
A nagy cápák nyomában DVD	1570,-
A nagy korallzátony DVD	1570,-
A St. Helens hegy kitörése DVD	1570,-
A tenger óriásai DVD	1570,-
A zebra család DVD	1570,-
Afrika prédái és ragadozói DVD	1570,-
Afrika: A Szerengeti Nemzeti Park DVD	1570,-
Antarktisz DVD	1990,-
Árpi bácsi fiókái DVD	1990,-
Ausztrália DVD	1570,-
Az élet eredete DVD	1570,-
Az emberévek földjén DVD	1990,-
Az ismeretlen Hawaii DVD	1570,-
Az ördög szigete - Tasmánia DVD	1990,-
Bálnák DVD	1570,-
Budapesti vadon DVD	1990,-
Cápák DVD	1570,-
Daruvonulás a Hortobágyon	1990,-
Életem-utazásaim DVD	1990,-
Grönland DVD	1990,-
Háztűzörző DVD	1990,-
Hubulák DVD	1990,-
Izland DVD	1990,-
Kerek és lépések 1-5. DVD	1570/db
Lappföld DVD	1990,-
Liliputi mimikri DVD	1990,-
Lulu a világszám DVD	1990,-
Madagaszkár DVD	1990,-
Mauricius DVD	1990,-
Medvék DVD	1570,-
Óceániai csavargások DVD	1990,-
Óriásdévterek földjén DVD	1570,-
Pápua új Guinea DVD	1990,-
Patagónia tornyai DVD	1990,-
Pecatúra extra DVD	1570,-
Pénz és taps nélkül DVD	1990,-

Pingvinek vándorlása DVD	1570,-
Ragadozók a vadonban DVD	1570,-
Természetfilm: Víz víz tiszta víz... DVD	1990,-
Tiszavirág DVD	1990,-
Trópusi esőerdő DVD	1570,-
Veszélyes állatok: Majmok DVD	1570,-

Zene

Baranya Vadászkiért Együttes: Vadászüdv CD	3150,-
Concerto-Boldog: Vadász-zene CD	3200,-
Muzsika Magyarországról CD	960,-

KÖNYVEK

Klasszikus irodalom

Bárony István: Nyomról nyomra	2730,-
Gr. Apponyi Henrik: Úti- és vadásznaplóm	6200,-
Széchenyi Zsigmond: Alaszkában vadásztam	2350,-
Nahar	3499,-
Wass Albert: A titokzatos őzbak	1180,-

Kortárs irodalom

Fáczányi Ödön: Fejet hajtunk	3500,-
Gál Sándor: Esték és hajnalok	1900,-
Gánti Tibor, dr.: A természet kebelén	5240,-
Gazdag József: Csallóközi vadászatok	1280,-
Gyenes István: A természet és én 5.	1200,-
Gyimesi György: Szerelmek Afrika	7500,-
Hámory Gy.: Kurgánok között a Hortobágyon	1500,-
Hangay György: A kacagó koponyák földjén	2400,-
Hankó László: A medvék országa	3000,-
Hathaway Capstick: Az utolsó elefántvadász	4800,-
Hidvégi Béla: Vadászalmok birodalmában	3500,-
Hunyadi Csaba Zsolt: A szarvasok háreme	2200,-
Harmat és vér	2400,-
Hy János: A másvilági vadász	2400,-
Igali József: A hal, a horog és az ember	3100,-
Iglói Pál: Perőcsényben puskával és fakanállal	2480,-
Kahler Frigyes: Hangokból szőtt csend	2200,-
Kászoni Zoltán: Kárpát-medencei vadaskönyv	1600,-
Kemény János: Medvekaland a Kárpátokban	2500,-
Keszthelyi Jenő: Csontszilánkok	3300,-
Kiss J. Botond: Így láttam Indiát	1950,-
Koncz István: Party István	300,-
Kovács M. Dóra: Az én Namíbiám	4950,-
Kovács Dénes: A vívók apostola	3500,-
Kubasek J.: Jelen világutazók nyomdokain I-II.	3500,-
Lovász Sándor: A vadászat lázában	750,-
Lükő Sándor: Kalandos vadászatok	2990,-
Mara-Sepsi: Farkasaink	2500,-
Márok Tamás: A képzelt vadászmezején	2700,-
Márton Imre: A vadon hívó szava	3900,-
Mess Béla: Emlékszik	2700,-
Motesiky Árpád: Emlékezés Stróbl Alajosra	700,-
Pető János: Megismerni a vadászt	1200,-
Pinkerton: Asszony a vadonban	790,-
Rácz: Majdnem megmászta a Mount Everestet	3200,-
Rakk: Göröngyös égi és földi utakon Mongóliában	3850,-
Sánta Gábor: A természetbúvár Fekete István	1700,-
Sáry Gyula: Szabadkőművesség	2200,-
Schmidt Egon: Varangy a papucsomban	2300,-
Schwartz Béla: Miszter KUDU	2200,-
Sipos Endre: Erdei barangolások	1860,-
Sterbetz: Puskával a Nagypusztán	3000,-
Sütő András: Hargitai vadászkalandok	2500,-
Szálka Róbert: Topi	2280,-
Szerb Imre: Együtt vadászni	1000,-
Szürke Bagoly: A rengeteg zárandokai	940,-
Szy Ferenc: Vadászéletem Kanadában	2200,-
Tálosi István: A természet és én 3.	1200,-
Tóth Sándor, dr.: Nyitány a hírnévhez	3500,-
Török A. M.: Vadászataim napfényben-árnyékban	3600,-
Traser Ferenc: Tanzániai tavasz	1900,-
Ugray Tamás: Gavallérral a csúcsokon	3500,-
Varga Aladár: Egy vadászfeleség	1500,-
Vásárhelyi András: Orvvadászok	968,-
Vasas Joachim: Menjen, Doktor elvtárs	2310,-
Végh Endre, dr.: Megvadult szótár	4990,-
Videcz Ferenc: Vendégkönyv	3200,-
Zsugorított görbétűk	1700,-
Vörös István: A teremő tenyeren	2990,-
Zoltán J.: A legkedvesebb vadásztársam emlékezete	3300,-
Zsigárdi Gyula: Diana másként akarta	3200,-

Szakkönyvek

Németh-Kövi: Lovasijász hagyományörzés	2500,-
Novotni Péter: Lótartás a családban	3150,-
Pintér-Pócsi: Hal	2500,-
Pongrácz L.: A ló tenyésztése és genetikája	2790,-
Rácz József: Bor és gomba	2200,-

Rácz-Kornczy: Hogyan termesszünk csiperkét	2500,-
Radics L.: Növénytermesztő mester könyve	2960,-
Radnai Imre, dr.: Lovas szótár	3500,-
Rakoncay Zoltán: Természetvédelem	3320,-
Reinhard Eder: Borhibák, borbetegségek	2900,-
Scholz: Sajtgyártás házilag	3360,-
Szántó Zoltán: Analitikus szemléletmódok	2900,-
Vadászetikett	1500,-
Vadászlap: Szóljon a vadászkiért	1 950,-

Fegyverek

McNab: A fegyverek nagykönyve	11980,-
Szajkó István: Sörétlövés	2200,-
Székely Dénes: A löpor és a töltény	2180,-
Vass Gábor: Nagy gázfegyver határozó	4990,-

Gombák

Montag: Gombák	2680,-
Oetker: Gombák	1890,-
Rimóczi Imre dr.: Gombaválogató 1-9.	2890/db
Magyarország leggyakoribb gombái	2500,-
Spotter: Gombák	600,-
Tóth E.: Vargánya, rökagomba, füge, medvehagyma	850,-
Vasas-Locsmandi: Gyakoribb gombáink	2800,-

Gyerekeknek

Az erdő állatai (kírákós)	2499,-
Spotter's Guide: Természetbarátok zsebkönyve	1699,-

Horgászat

Avaffy: Hol horgásszunk?	1990,-
Bördös János: Horgász lexikon	1050,-
Farkas Csaba: Balaton hal-álom	500,-
Füstös Gábor: Wobblerek, wobblerezés	1699,-

Ijászat

Ambrózy-Baló-Glück: Amit a vadászijász vizsgán	2200,-
Nagy Gábor-Szabó Zsolt: Vadászijászat	1600,-
Csigás íjak	1600,-
Szöllősi Antal: Nyílegyenesen	1800,-

Kutyák

Gézi Zoltán: Kutyakönyv	2980,-
Horváth Z.: A kutya és a macska betegségei	4900,-
Király Klára: Jagdterrier	1490,-
Krámer: Boxer - Kutyatár	1750,-

Madarak

Határozó kézikönyvek: A világ madarai	3200,-
Hume, Rob: Madárlesen	5900,-
Juhász Lajos: Kertek, parkok madarai	2500,-
Koczka A. Krisztián: Magyarország madarai	3990,-

Szakácskönyvek

A 100 legjobb recept borjúhúsból	300,-
A 100 legjobb recept szabadtűzön	300,-
Szepeessy: Gyümölcsös fogások	300,-
Izék világa, borral, sörrel, mézzel készült ételek	300,-
Mikróban készült ételek	300,-
Szjártó Gabriella: Több száz izes házi recept	3500,-
Szováti Vass: 500 kedvenc muffin recept	550,-
Erdélyi ételek	550,-
Takács Zs.: Borok, gasztronómia Baranyában	3500,-
Terék István: Sajtvilág juh- és kecskesajtok	3600,-

Természet

Buday Andrea: Gyógynövények	2630,-
Csurgó S.: Gyógynövény embernek, állatnak	1900,-
Dreyer: Vadnövények, bogyók és gombák	2850,-
Reichholf-Riehm: Lepkék	2499,-
Rohwer: A trópusok növényei	2500,-
Végh Attila: A növényvilág eszkerei	2790,-
Veselovszky, Zdenek: Állatok a nagyvilágban	2980,-
Weldon Owen: A vadvilág atlasza	6500,-

Webáruházunk teljes kínálata
a www.huntingpress.eu honlapon található!

Valamennyi árucikk megrendelhető:

Vadászlap Kft.

1031 Budapest, Rozália u. 59/a.

Telefon: +36-70/702-5000,

Tel./fax: +36-1/242-0042

e-mail: info@vadaszlap.hu

Megrendelését

postai utánvétellel szállítjuk.

Blaumann Ödön: 100 lövés vaddisznóra DVD**2500 Ft**

A Blaumann Kft. forgalmazásában megjelent film főként téli vadászatokba ad bepillantást a vaddisznóhajtások szerelmeseinek. Blaumann Ödön és Körtvélyes Tivadar 39 percben a tőlük megszokott profizmussal mutatják be gyönyörű téli környezetben – ahol a havas tájban kitűnően megfigyelhető a vad mozgása és viselkedése a lövés után – miként hoznak terítékre kisebb-nagyobb, esetenként érmesnek látszó kanokat a vadásztársaik. A száz lövés természetesen nem száz vaddisznót jelent, akad hibázás is és az sem ritka, hogy egy-egy disznóra többször is rálőnek. A találatot bemutató jeleneteket lassítva is megismétlik, láthatjuk a lövedék útját, amint szinte tolja maga előtt a levegőt, és hogy a becsapódás ereje hogyan hat a vad testrére. A DVD megtekintése kifejezetten 18 éven felülieknek ajánlott!

-fe ★★★★★☆**Vadászatok itthon, otthon és a csúcsokon****3950 Ft**

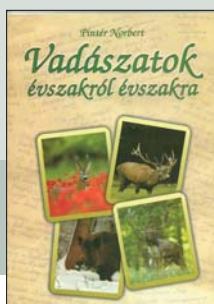
A Kanadában élő Ugray Tamás könyvének 14 fejezetében számtalan vadregényes tájjal és az ott élő vaddal ismerkedhet meg az olvasó a szerző tapasztalatain keresztül. A vadászatok helyszínei között kanadai tájak éppen úgy előfordulnak, mint magashegyi, vagy hazai területek. Medvékről, őzbakokról, fehérfarkú- és gímszarvasokról, valamint kecskékről is ír. Ez a könyv ugyancsak érdekfeszítő olvasmány, még annak ellenére is, hogy számos helyen találhatunk benne nyelvhelyességi hibákat, amelyeket egy lektor igénybevételel el lehetett volna kerülni. Békés Sándor írja róla: „Ugray jó vadász és kitűnő riporter. Riporternek azt a „tudósítót” nevezzük, aki nem csak jelen van bizonyos eseményeknél, nem csak lát, nem csak összegez, de saját testén és lelkén, érzelmein és tapasztalatain átszűrve, illetve mindezek által gazdagítva adja tovább a megélt élményt.”

K. M. ★★★★★☆**Vadászok nagy szakácskönyve****8950 Ft, előrendelhető 20% kedvezménnyel**

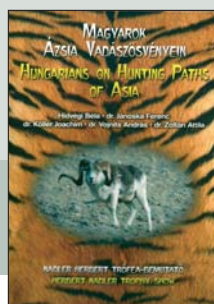
A nemzetközileg elismert szerzők nem csak a nagyvadfajok húsának elkészítésével foglalkoznak, hanem kitérnek a szárnyasvadra, a vízivadra, és a kisebb testű emlős vadfajokra is. A több mint 1000 fénykép végigvezet a feldolgozás és az előkészítés folyamatán. Jó néhány tanácsot kapunk, hogyan tároljuk, pihentessük és készítsük el a vadhúst, illetve hogy milyen fűszerek és köretek illenek az ízletes vadételekhez. A kötetben található több mint 75 ínycsiklandó ételrecept között előfordulnak hagyományos és modernkori fogások is. A klasszikus vadételek – a tárkonyos fácánsült vagy a nyúlporékolt – jól megférnek olyan újkori ételekkel, mint a sáfrányos vaddisznó csicseriborsóval. A legtöbb étel a szabadban is elkészíthető. A recepteket úgy válogatták össze, hogy mindenki megtalálja a kedvére valót, legyen akár gyakorlott szakács, akár kezdő kuka.

x ★★★★★★**Farkasaink****2500 Ft**

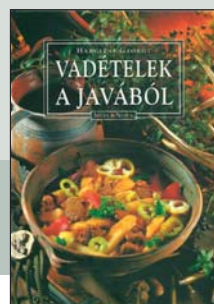
A könyv főhőse az erdő titokzatos ragadozója, a mesevilág egyik negatív hőse, a farkas vagy helyi tájnyelven ástyán, csikasz. Mara Árpád és Sepsi Árpád erdélyi szerzőpáros saját kutatási eredményeit hozza nyilvánosságra, megfűszerezve vadászati statisztikákkal és más hivatalos adatokkal, amely érdekessé és értékessé teszi a tudományos ismeretterjesztő művet. E hiánypótló kötetben nem csak a száraz adatsorok szerepelnek, a forrásmunka kitér a farkas és az ember kapcsolatára, hiedelmekre, babonákra, amely a népszerű hóst körülveszi. Romániában az elejtett farkasokból származó trófeák világszinten az élvonalban szerepelnek. A 12 fejezetből a farkas vadászata is napirendre kerül, így a vadászok számára kellő ismeretanyagot nyújthat. A könyv gazdagon illusztrálja a leskunyhó-építés fortélyait és a trófeabírálat ismérveit.

-farkas ★★★★★☆

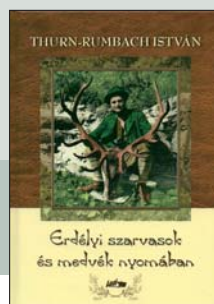
Pintér Norbert:
Vadászatok évszokról
évszakra **1980,-**

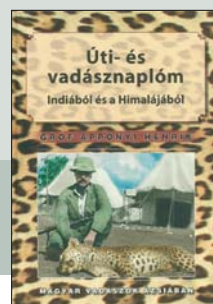
Hidvégi-Jánoska-
Köller-Vojnits-Zoltán:
Magyarok Ázsia vadászósvényein **3900,-**

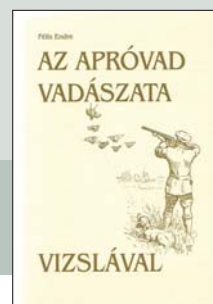
Hargitai György:
Vadételek a javából **1880,-**

Thurn-Rumbach
István: Erdélyi
szarvasok és medvék nyomában **2500,-**

Gr. Apponyi Henrik:
Úti- és vadásznaplóm
Indiából és a Himalájából **6200,-**

Félix Endre:
Az apróvad
vadászata vizslával **2000,-**

NAGY TELJESÍTMÉNYŰ

Z4i. A KLASSZIKUS 4-SZERES ZOOM-MAL

A világitópontos Z4i a tradicionális 4-szeres zoom-mal, elegáns formájával, tökéletes kiegészítője a népszerű Z6, Z5 és Z3-as szériának.

SEE THE UNSEEN
WWW.SWAROVSKIOPTIK.COM

SWAROVSKI OPTIK KG
Daniel-Swarovski-Strasse 70, 6067 Absam, Austria
Tel.: +43/5223/511-0, Fax: +43/5223/41 860
info@swarovskioptik.at

KÖNNYŰ ÉS ROBUSZTUS

Z4i 2,5-10x56 a rossz fényviszonyokra
Z4i 3-12x50 a változatos vadászatokra
Z4i 1,25-4x24 hajtóvadászatokra

BRILIÁNS

szürkületben is nagy fényáteresztő-
képesség a pontos találat érdekében

PRECÍZ

finom világitó szálkereszt a második
képsíkban a precíz célzásához

SWAROVSKI
OPTIK

Ficsor Autóház Kft.
1106 Budapest, Fehér út 7. • H-P: 8:00-18:00, Sz: 9:00-13:00
Tel.: 06 1 260 11 22 • Fax: 06 1 262 66 10
E-mail: terepgumi@ficsor.hu • Web: www.ficsor.hu

**14 éve áruljuk,
a minősége garantált!**

**TEREKGUMIK
ÓRIÁSI KEDVEZMÉNNYEL!**

2 olasz terepgumi-specialista
gyár kizárólagos forgalmazójától
Ahol eddig el-
akadtatok, ott
most nem
fogtok!

Simex Minfa
Kaiman **Terrain** **BF Kobra**
13,5 mm

Nehéz terepre - sárba, Magyarországon egyedülálló 17-20 mm mintamélység

Kougar **Country** **Kobra** **Trac**

HUNTING PRESS

INFORMÁCIÓS MAGAZIN

VADÁSZLAP ONLINE

Felhívás!

A HUNTINGPRESS.EU magazinunk adatbázisát folyamatosan építjük. Az ingyenes szolgáltatásaink közé tartozik, hogy „okos listákat” készítsünk a vadászok tájékoztatására. Ezért kérjük azoknak az ügyvédeknek a jelentkezését, akik vadászati témákkal foglalkoznak, továbbá várjuk a szakértők, az igazságügyi szakértők, a vadkárbecslők adatainak, elérhetőségének elküldését is.

Reméljük, hogy partnereink lesznek a fegyverjavítók, fegyvermesterek, a késesek, a preparátorok, a vadászkutyások (az utánkeresést vállaló vérebesek, hajtókutyások és apportírozó kutyások), a közreműködést vállaló vadászkürtösök, kürt-együttesek és gyűjtjük a tenyész-telepek, vadaskertek adatait, valamint a vadhús átvevőhelyek nyitva tartásáról szóló információkat.

Nem kizárólag link-gyűjteményt kívánunk összeállítani és közzétenni, ezért nevet, postacímét, telefonszámokat, e-mail címet kérünk eljuttatni az info@huntingpress.eu címünkre.

Patthelyzet

A vadkár alakulása, annak fizetése, a kerítések – ezek voltak a Tolna megyei Mislán augusztus 30-án rendezett értekezlet főbb napirendi pontjai. Pontosabban ez volt a meghívón. Valójában egy színjátéknak voltunk tanúi, amely a sajtó néhány megjelent képviselőjének és Kosaras Zoltánnak, a megyei kormányhivatal vadászati osztályvezetőjének szólt. A szorító egyik sarkában az egyetlen kritizált környékbeli vadásztársaság, a győnki Hunor képviseletében Szaka Gyuláné elnök állt, míg a másikban a helyi földtulajdonosok és gazdák. Mögöttük pedig – mintegy a szorítón kívül – Nagy István földtulajdonos, akit korábban kizártak a győnki társaságból. Ez a fórum nem a vadkarról szólt, hanem két ember, két család évek óta húzódo, elmergesedett ellentétéről.

Pontosan érkeztek a résztvevők a miszlai Egészségcentrumhoz, javarészt földtulajdonosok, gazdálkodók. Beszélgetésbe elegyedünk előbb Vizi Károly gazdálkodóval, majd a fiával érkező Nagy Istvánnal, akitől Vizi földet bérel. Nagy Istvánnak több mint száz hektárja van, ám a vadásztársaság nem veszi fel, kénytelen máshol vadászni. Fiának sem hajlandóak tagságot adni, noha ezt cserébe kérte azért a társaságtól, hogy elnézen nekik a területén egy, az engedélye nélkül megépített magaslest.

A fórumot szervező Vizi Károly vitaindítóként szánt beszédéből már kiderült: a környékbeli vadásztársaságok közül csak egynek szólnak a költőinek ható kérdések és felszólítások. A következő felszólaló, a Nagy István mellett helyet foglaló, vele többször szót váltó Baksa János földtulajdonos már nem is rejtette véka alá, hogy Szaka Gyulánénak cími mondandóját. A vadkár-kifizetések szándékos késleltetését, az arrogáns hozzáállást, az akadékoskodást veti az asszony szemére. Mindezt, mint döntőbíróként, Kosaras Zoltánnak kellett volna elbírálnia, aki – teljesen jogosan – hátrított, mondván: a vadkárelhárítás mindkét fél feladata és kötelessége. A vadászati hatóság nem illetékes, míg nem érkezik panasz a vadászatra jogosultra. Ám úgy is korlátozott a hatásköre, így sokkal gyorsabb és egyszerűbb helyi szinten meg egyezni, együttműködni. Látszólag mindenki erre is törekszik, ám engedni senki nem hajlandó.

Szaka Gyuláné szavaiból hallatszott, hogy készült a tetemrehívásra. Cáfolta, hogy vadkárszakértő vagy szakvélemény ellen valaha kifogásuk lett volna. Ami a kifizetett vadkárt és a megelőzést illeti, külön kiemelte: a 3600 hektáros területen 2010-ben 34 millió forintnyi vadkárt fizettek és több mint 400 nagyvadat ejtettek el (a jelenlévők közül mindezt senki sem cáfolta). A nagyvadban egyébként is gazdag területen ugyanis tavaly a Kapos és Sió áradása miatt a vad Mislán környékére szorult ki. A villanypásztor közös finanszírozásától az elnök asszony elzárkózott, tekintettel a kifizetett vadkár összegére. Mindezek után

végérvényesen lehullott a lepel, Szakáné ugyanis hozzátette: az egész fórum célja az ő lejáratása, és csak azért szóltak neki a megbeszélésről, mert Kosaras Zoltán ragaszkodott ehhez. Emlékeztetett rá, hogy Nagy Istvánnal rengeteg pereskedéssel tarkított vitájuk volt. Felelegette azt is, hogy még mielőtt kizárták volna a Hunorból, a férfi feljelentette fiát, Szaka Gyulát, a társaság gazdasági vezetőjét, sikkasztásért. Ez eredménytelen volt, ám Nagy Istvánt hamis váderért visszaperelték, és első fokon el is ítélték. Amikor Szakáné erről beszélt, Nagy István fia indulatosan felpattant és elhagyta a helyiséget, majd behozott egy friss végzést az ítélet hatályon kívül helyezéséről, amelyet színpadiasan elének tett.

Egy szó, száz: a megbeszélésnek az égvilágon semmi haszna nem volt. Szaka Gyuláné négy szemközt elmondta, hogy Nagy, mint egykori rendőr, sértettségében évek óta próbál fogást találni rajta, kihasználva a kapcsolatait, és ellene hangolja a földtulajdonosokat. Nagy István ezzel szemben azt állítja, hogy Szakáné rokonaival tölti fel a vadásztársaságot és csalással próbál több földet szerezni.

Az egész magazinunkat megtölthetnének a sárdobálással, a vélt vagy valós sérelmekkel. Ami bizonyos, helyenként majdnem 100 százalékos a vadkár.

Szinte törvénytörő, hogy a jó vadászterületeken, előbb-utóbb a felszínre kerülnek évek, sőt évtizedek óta lappangó sérelmek, és ahogy ezek tovább gyűrűznek, az ellentétek szinte kibékíthetetlené válnak. Pedig milyen egyszerűnek tűnik: Nagy Istvánt és a fiát felvehetnék a Hunorba, ő pedig nem torpedózná tovább a vadásztársaság tevékenységét. Így valamivel többet vadászhatnának és kevesebb lenne a nagyvad. Talán pont annyival, hogy idővel ki lehessen gazdálkodni a villanypásztorok árának egy részét a gazdák számára, ami pedig hosszú távú befektetés, hiszen kevesebb vadkárt kellene fizetni a jövőben.

A miszlai történet csak egy a sok közül. Vajon közös nevezőre juthatnak valaha a mindenkori gazdák, a Szaka Gyuláné és a Nagy Istvánok?

Földvári Attila, Kókai Márton

VIII. nagybörzsönyi magyar-szlovák vadásznapi

FOTO: Tomas Fekete

Mintha idén kevesebben jöttek volna Szlovákiából – állapították meg a „törzs-árusok”, akik immár 8. alkalommal próbáltak üzletet kötni a nagybörzsönyi magyar-szlovák vadásznapi, augusztus 27-én. Ha ehhez még hozzátesszük, hogy sajnos nem „mintha”, hanem egyértelműen kevesebbet költenek az emberek, nyugodtan konstatálhatjuk, a vadásznapiokra is begyűrűzött a gazdasági válság.

Egyébként a Börzsöny hegység észak-nyugati oldalán megbújó, hangulatos kis településen sok látóval van, értenek a turizmushoz, ezért nem meglepő, hogy a nagybörzsönyi rendezvény gördülékenyen, a kialakult és a jól bevált programoknak megfelelően zajlik. Elhangzanak a kölcsönösen udvarias ünnepi beszédek, szlovák részről a nagykövetség, magyar részről **Rácz Gábor**, az OMVK Fővárosi és Pest megyei területi szervezetének elnöke köszönti a megjelenteket... miközben a színpaddal szemben, kis takarásban rotyognak a pörköltök a vadásztársaságok sátrai mellett.

A protokollhoz tartozik, hogy átadják a kitüntetések. **Gulyás Imre** a Vadászkamara Aranyérmét; **Dankó Lajos**, **Husovszky Péter**, **Ember Sándor** és **Rési István** Nimród Érmét vehetett át. A gróf Nádasdy Ferenc Emlékplakettet a **vácduki Szikra Vt.** kapta.

Az Ipoly Erdő Zrt. nagymarosi erdészetének szervezésében trófeabírálati verseny zajlott, 3 gímika és 7 őzbak tróféáját kellett a versenyzőknek szabad szemmel elbírálni, három szempont szerint: lőhető-nem lőhető; fiatal-középkorú, öreg; mekkora a trófea tömege 10 százalékos pontossággal? Minden helyes válasz 1 pontot ért, így maximum 30 pont volt elérhető.

Az első helyet **Krajniak Erik** (Szlovákia) szerezte meg 23 ponttal, a 21 pontos **Varga Ferenc** (Magyarország) és a 17 pontos **Veszelka Vendel** (Magyarország) előtt.

Lent a völgyben az erdei kisvasút „pöfög”, a színpadon néptáncosok, operett énekesek adják elő műsoraikat, a levegőben helikopter zúg el, a solymászok idegesen keresik a gépmadártól ijedt és elbujdokolt madaraikat... és fogy a sör, az ásványvíz, merthogy a napon 48 fokot mutat a hőmérő, a néha-néha fölerősödő szél napernyőket borogat, viszont magával röpti a finomabbnál-finomabb étkek nyálcsordító illatát.

Vadászok ünnepe a Hortobágyon

Szikrázó napsütés, tikkasztó hőség, mérhetetlen jókedv jellemezte az évfordulós, immár huszadik alkalommal rendezett Hajdú-Bihar megyei vadásznapi, augusztus 27-én Hortobágyon. A vadfőzőverseny megnyitóját követően, az elhunyt vadászok tiszteletére állított kopjafánál tartottak megemlékezést. Vadászszíveket megdobogató élmény volt a kilenclyukú hídon két- és négyökrös fogattal behozott, majd a bemutató terítékre helyezett vad látványa és a vadfajok végtisztességét megadó kürtjelek dallama. A vadásznapi ünnepélyes megnyitóján **dr. Forgács Barna**, az OMVK Hajdú-Bihar megyei területi szervezetének elnöke kiemelte: közös felelősségünk, hogy az őseinktől örökölt szokásokat megőrizzük, és ezeket ápolva adjuk át az utókornak.

Az új vadászok fogadalmotétele és a kitüntetések átadása után, idén is szabadon engedték a Madárkórház gyógyult ragadozó madarait. Nagy volt az érdeklődés a „Hagyományos és ősi vadászati módok bemutatóján” és a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei, Felső-Tisza Vidéki Vadgazdák Szövetségének „Életképek a történelmi korok vadászatából” című előadásán is. Elmaradhatatlanok voltak a kutyás- és solymász bemutatók, mindemellett előlőtöltő puskákkal is találkozhatott az egész napos rendezvényen megforduló, mintegy 5-6 ezer látogató. Megcsodálhatták **Kiss B. Zoltán** fotó és dioráma kiállítását „Őt földrészen vadászta” címmel, és beszélgethettek **Pintér Norberttel**, a „Vadászatok

FOTO: Somfalvi Ervin

évszokról-évszakra” című, frissen megjelent könyv szerzőjével. A délutáni órákban egyre több helyen pendültek fel a hurok. Nem csak a vadásztársasági sátrak környékén, a mindenkit nótázásra buzdító cigányzenekarnál, hanem a víziszínpadon gitárt és dobverőt ragadó **Túlélők Együttes** zenekar tagjainál is. A vadásznapi délutáni zárásaként pedig kihirdették a korongvadász bajnokság, a főző- és íjász verseny helyezetteinek névsorát. Végezetül arról is számot kell adni, hogy az évről-évre jóra sikeredett vadásznapi iránt, a megyei társaságok érdeklődése drasztikus mértékben csökkent.

Öröm a bánatban viszont, hogy egyre nagyobb az érdeklődés nem csak a vadászok, hanem más természetvédők részéről is. Sőt, a Hajdú-Bihar megyei vadászok ünnepe már az egyik kereskedelmi csator-

na híresszeállításában is szerepelt.

Gróf Nádasdy Emlékplakettel a **Biharkeresztés Petőfi Vadásztársaság**ot, a Kamara Aranyérmével **Tarcsi Lászlót**, a Magyar Vadászatért Erdeméremmel **Szabó Vincét**, Nimród éremmel **Bálint Gábort**, **Való Sándort**, **Szűcs Viktort**, **Erdősné Szabó Katalint**, **Dezső Gyulát**, és **Szabó Károlyt** tüntették ki.

Főzőverseny helyezettei: Rákóczi Vadásztársaság (Kaba), Földgáz Vadásztársaság (Hajdúszoboszló), Cégény Vadásztársaság (Hajdúhadház). A vadfőző verseny különdíját pedig az Aranyfácán Vadásztársaság (Csenger)

Kiss Gábor

A város központjában

Idén Jászberény adott otthont a Jász-Nagykun-Szolnok megyei vadásznak, augusztus 27-én. Inkább igen, mint nem – mondhatnánk a közvélemény-kutatók kedvelt fordulatával élve. A színpadnál ugyanis szinte mindig „teltház” volt, azonban az ünnepi sokadalom hagyott maga után némi kívánnivalót.

Réggel nyolc órakor a szakácsok már készültek a főzőversenyre: ki a tüzet rakta, ki húst kockázott, kinek már a bográcsában fortyogott a versenyunka. Árusok pakolgatták portékájukat, vadászkutyások gyülekeztek, hogy aztán a Huszárlaktanyában alkalmassági vizsgát tegyenek.

A Vadászhimnusszal kezdődő megnyitó házigazdájá **Stohl András** színész volt. Az ünnepség egy látványos bemutatóval indult: őzbakot hoztak kettes fogaton a ravatalra, közben pedig a Hivatásos Vadászok Kürtegyüttese elfújta a „Terítéken az őz” című szignált, majd pedig a „Vadászat végét”. Ezután a kitüntetések átadása következett.

Gróf Nádasdy emléklappal tüntették ki az **Alattányi Úttörő Vadásztársaságot**. A Magyar Vadásztért érdeméremet **Vincze Kálmán** kapta. A Vadászakara megyei aranyérmével **Nagy Istvánt**, a Bologhási Ftk. elnökét díjazták. Nimród érmet adtak át: **Gortva Zoltánnak, Dr. Sántha Józsefnek, Szabó Gyulának, Pálvölgyi Lászlónak, Tamasi Andrásnak**. Hubertus Kereszttel tüntették ki **Tóth Arankát** (arany fokozat), **Márvány Istvánt** (arany fokozat), és **Csőke Ferencet** (bronz fokozat).

Napközben a színpadon többek között a **Jászági Népdalkörök** és **Kövesdi Miklós Gábor** humorista is szórakoztatták a közönséget. Mindeközben egybekel mellett kísérő rendezvényként íjászbemutatót tartottak, illetőleg légpuska- és lézeres „virtuális” lövészetet mérhettek össze a tudásukat a vállalkozó szelleműek a Lehel Vezér Gimnáziumban. Ugyanítt, a tornateremben egy vadászati kiállítást is megtekinthettek a látogatók, amelyen zömében magyarországi trófeák mellett néhány afrikai vadfajt is bemutatnak.

Idén már rámutattunk arra, hogy a vadásztól távol álló árusok (például cukorkaárusok) egyre gyakoribb vendégek a vadászatot főszereplőként feltüntető rendezvényeken. **Szekeres István**, a VKE megyei elnöke úgy véli, hogy bár természetesen nem kifejezetten a vadásznapiakra valók a pólóárusok, az édességes standok vagy éppen az ugrálóvár, azért megvan a hozadéka. Sok járókelőnek fogalma sincs, milyen rendezvény zajlik éppen, és a vadászat miatt nem is igen menne oda, de az ilyen standok „csaliként” szolgálnak; talán ezzel lehetne érvelni a két hastáncos lány vagy éppen a 4-es metró zenekar fellépése mellett. Ha sikerül felkelteni az emberek kíváncsiságát, akkor már csak a vadászokon múlik, hogy milyen élményekkel térnek haza a fagyaltól és a plüssjátékoktól kívül. Azaz múlna, ha a vadászok nagyobb érdeklődést tanúsítanának. Jászberényben a megye 57 vadászatra jogosultját ugyanis mindössze 13 képviselte. A vadásznapon rendezett versenyek eredménylistája letölthető a honlapunkról. **F. A. – K. M.**

Eredmények a táblán

Szeptember 3-án volt a Békés megyei vadászok éves főrendezvénye Orosházán, a Gyopár Klub Hotel területén.

A színpadon felvonták a megyei vadász zászlót, s a megnyitó beszédek után átadták a kitüntetések az arra érdemesnek tartott vadászoknak, a vadászok munkáját segítőknek és a vadászok elleni védekezésben eredményes munkát végző rendőröknek. Külön kiemelt elismerést érdemel a város szülőtte, **Valaczkai Erzsébet**, aki az Egyed István Alapítványtól kapott díjat munkásságáért, képeinek egy részét megtekinthették a látogatók is. A rendezvény egyik védnöke volt Nagyszénás szülőtte, **Hidvégi Béla**, aki a megye vadászaival ismeretét előadásaival, keszthelyi kiállításának kalauzolásával szándékozik bővíteni. Felavatták az új vadászokat, s a már hagyományos, de mindig népszerű solymász- és vadászkutya bemutatón kívül népdalkörök, zenekarok, hagyományörző együttesek léptek fel, szellemi vetélkedő, főzőverseny, trófea-kiállítás, pirotechnikai alkotások, valamint **Valaczkai Erzsébet, Pavló Róbert, Horváth-Béres János** kiállításai színesítették a rendezvényt.

A színpad mellett egy nagy táblán voltak feltüntetve a négy különböző verseny adatai és pontszámai, így a közönség is folyamatosan nyomon tudta követni az egyes csapatok, és egyéni indulók pozícióját – követésre méltó megoldás más megyék számára is.

Valaczkai Erzsébet átveszi a díjat

Fájni nem kellett itt sem, a harminc fokot meghaladó meleg elől a nagy rendezvénysátorba, illetőleg a vadásztársaságok által felállított árnyékvetők alá húzódott a látogatók zöme, s így a főzőverseny remek étkei sem maradtak meg. **-som**

Az „elsősök”

Első alkalommal – de terveik szerint nem utoljára – rendeztek családi hangulatú vadásznapot a Hungaroringről elhíresült Pest megyei Mogyoródon, augusztus 27-én, az autósmező területén. A főrendezői tisztséget a Csíkvölgyi Wass Albert Vadásztársaság lelkes csapata vállalta, és a résztvevők – a környékbéli vadásztársaságok, az ott lakó, de másutt vadászók, családtagjaik, barátai és az érdeklődők – képet kaphattak a vadászok életéből. Bizonyára jóval több lett volna a vendégek száma, ha a megyében nem éppen azon a napon rendezik a magyar-szlovák vadászdzsembörit Nagybörzsönyben. A rendezők talpraesettséget dicséri, hogy így is minden volt, amit a „nagyobb” rendezvényeken is láthattunk: ünnepi megnyitó, főzőverseny, tombola, íjász-, bögő-, csalóp-, solymász- és vadászkutya bemutató, gyereklovagoltatás, ugrálóvár, légpuskás lövészet, folklór, borkóstoló, zenés, táncos multság és minden, ami vadászszer, száj ingere.

A főzőverseny eredményei: 1. Erdőkerülő (Rákospöti Ftk.), 2. Nemeskéri Vt., 3. Wesselényi Vt.; különdíjat kaptak: a „Fóti banyák” és a Hobbylovások csapatai.

-hy

Tizenharmadszor

Idén 13. alkalommal rendezték Szany nagyközségben a Győr-Moson-Sopron megyei vadásznapot, augusztus 27-én. Jó néhány mitológiaiában a 13-as szám a szerencsétlenség, a halál, a rombolás előjele. Mindennek az előszelét sem éreztünk addig, míg estére a vihar meg nem érkezett, de a „Terciás-sátor” kibírta a 100 kilométeres szélhőkészeket is.

Mint minden „rendes” vadásznapon, itt is kürtszó várta a gyülekezőket, a **Soproni Lővér Vadászkürtösök** jóvoltából. A vadászünnep a falu közepén található, barokk stílusú templomban kezdődött Hubertus misével, amelyet **Tóth Imre** helyi plébános celebrált, aki maga is vadász.

Az összegyűlteket elsőként **dr. Jámbor László**, a megyei vadászkamara elnöke köszöntötte, majd a vadásznapot **dr. Semjén Zsolt**, a Véd-egylet elnöke, miniszterelnök-helyettes nyitotta meg és adta át a kitüntetések. Az OMVK aranyérmét **dr. Alexay Zoltán**, **dr. Váky István**,

a Nimród Érmét **Horváth Dénes**, a Magyar Vadászatért Érdemérmét **Horváth Zoltán** vehette át. A Hubertus Kereszt arany fokozatát **Baksa Kálmán**, **Németh Jenő** és **Szabó Zoltán**, ezüst fokozatát **Böjtös László**, **Bőr Attila**, **Kiss Ferenc**, **Kráncz István**, **Shmilliár Tamás**, bronzot **Böndicz Zoltán**, **Budai Barna**, **Németh Tamás**, **István Zoltán** és **Stokker Ferenc** kapta. A „Sólyom-díj”, a megye vadgazdálkodásáért díjat **ifj. Gémes Dezső**, **Zsidy Ákos** és **Pagonyi Péter** vette át.

Ugyancsak a templomban került sor az új vadászok ünnepélyes fogadalomtételére, ahol **prof. dr. Faragó Sándor**, a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektora életre szóló intelmeket adott át.

A templomban összezsúfolódtott „zöldruhások” ezután az irányt a természetfotó, képzőművészeti-, és trófeakiállítás termébe vették, ahol lehetőség volt az alkotókkal eszmét cserélni, illetőleg egy-egy trófeát meggusztálni.

Természetesen a hétvége elmaradhatatlan „kelléke” volt a vadászkutyás-, solymász-és íjászbemutató, illetőleg a szarvasbőgő verseny, a vásárosok, a főzőcsapatok versenye. Az estét a hajnalig tartó utcabál zárta. A Rábaköz szívébe idén is 8-10 ezren látogattak el. A 13-as szám mitológijára ez esetben megdőlt...

A versenyek eredményei a honlapunkon megtalálhatóak.

Farkas Bertram

Piliny nagy napja

Első ízben rendezték meg szeptember 3-án, a közel 600 lelket számláló Piliny falu központjában a Nógrád megyei vadásznapot, illetőleg a község falunapját. A reggeli üdvözlést a **Szukán Csaba** és **Major Tamás** nevével fémjelzett Nógrád megyei Vadászkamara Kürt Együttes fújta, akik első ízben szerepeltek nagyközönség előtt.

A vadásznapon köszöntő beszédet mondott **Becsó Zsolt**, a megyei közgyűlés elnöke, **Lehoczki Szabolcs**, a falu polgármestere, valamint **Szabó László**, a megyei vadászkamara elnöke.

A nap egyik színfoltja volt, hogy a Bárna-Vad Kft. területén szeptember első napján, a Papp Ferenc által elejtett, körülbelül 12,5 kilós agancsú szarvasbikát lovas fogattal hozták be a nagyszínpad elé, ahol már javában folyt a Hubertus misére való készülődés, amit **Kapás Attila** plébános celebrált. Ezután a kitüntetések átadása, majd a nyolc új Nimród avatása következett. Nimród érem kitüntetésben részesült **Hajas István**, **Annus Dezső**, a Magyar Vadászatért Érdemérmét **Tauber László** kapta, a Hubertus Kereszt arany fokozatát **Virág Aladár**, ezüst fokozatát **Sándor István**, bronz fokozatát **László Andor**, id. **Szeles Gusztáv**, **Nagy Győző** és **Burza Endre** vehette át.

A vadásznapi előtti, augusztus közepén volt a galgamácsi lőtéren a 18 indulóval rendezett II. Nógrádi Vadászkupa elnevezésű verseny. Mivel a vadásznapon nem volt lehetőség a koronglövészetre, ott csak eredményhirdetésre, illetőleg a díjak átadására került sor. Természetesen a kicsik hódolhattak a lövészet szenvedélyének, hiszen számukra

adott volt a légpuska-lőpálya, ahol a lőkészségükről adhattak tanúbizonyságot.

A nap folyamán a színpadon, többek közt **Heller Tamás**, **Forgách Gábor**, **Balázs Klári** és **Korda György** műsora ment. A kísérő rendezvények között szerepelt a „Vadászat a művészetben” festmény-, és fotókiállítás, vadászkutya-bemutató, lovaglási-, kocsikázási lehetőség, vídámpark és vásárosok utcája, s akinek még ennyi sem volt elég, azoknak helikopteres sétarepülést biztosítottak a rendezők a helyszínen.

A főzőverseny és a lövészet eredményeit és a képes beszámolót a huntingpress.eu oldalon találhatják.

F. B.

Lelki béke

Öt évvel ezelőtt **Tóth Kálmán** szakmári vadász úgy döntött, hogy a saját költségén felújíttatja a ludasszállási kápolnát. Vadászat közben mindig a romos kápolnánál pihent meg a társaság és Kálmán nem tudta nézni a lakatlan település – szállás – időttele kápolna-romjait.

Szeptember első szombatján **Bábel Balázs** kalocsai érsek szentelte fel a csinosan helyreállított kápolnát, amely azóta is évente helyszíne a Szent Hubertus misének, a környék lakóinak és a vadászok találkozásának.

Az öt esztendő jubileumi szentmisét ismét az érsek úr celebrálta, majd megáldotta a 60 éves házassági évfordulóját ünneplő, az erdélyi témájú vadászkonvektveiről ismert **Kászoni Zoltánt és feleségét**, valamint egy újszülöttnek a keresztelezésre is sor került.

Négy helyi település, valamint Kalocsa város is összefogott, hogy sikeres legyen a ludasszállási rendezvény, de tagadhatatlan: Tóth Kálmán a programok „motorja”. Neki köszönhető, hogy **Szeredy Krisztina** éneklte a vadászhimnusz, hogy a közreműködik a kalocsai fő-

Fotó: Punk János

szekesegyház kórusa, hogy 500 adag birkagulyás várja a vendégeket, hogy további kétszáz vendég a szakmári házában vendégeskedhet, hogy a vadászok kimehetnek esti kacsázásra, hogy...

...az egész jó hangulatú nap a barátságról, a vendégszeretetről, a lelki békéről szól.

-dor

Soponyai ízkavalkád

Csaknem ötezren látogattak el a soponyai Országos Vadgasztronómiai Fesztiválra szeptember 3-án. Ez duplája a tavalyi érdeklődőknek, noha hatszáz forintba kóstált a belépő, és adagonként ezer forintba a kóstolójegy. A Fejér megyei településen immár ötödször megrendezett fesztivál beváltani látszik a hozzá fűzött reményeket: egyre többen érdeklődnek a vadételek iránt, és ennek révén közelebb kerülnek a vadászathoz is.

A Vadex Zrt. rendezvényén hatvankét csapat indult, állami erdőgazdaságok, vadász- és baráti társaságok és cégek egyaránt. Különleges látványosság volt a mező közepén, az óriási üstben készülő 2000 adag vadpörkölt.

A hangulatos reggelről a **Székesfehérvári Helyőrségi Zenekar** gondoskodott, felvonulását mazsorett-bemutató kísérte. A megnyitóbeszédet eredetileg a rendezvény fővédnöke, **dr. Semjén Zoltán** miniszterelnök-helyettes, az Országos Magyar Vadászati Védegylet elnöke tartotta volna, ám csak délután érkezett haza Szlovákiából. A fesztivált ezért **Kisteleki Péter**, a Vadex Zrt. elnöke és **Varga Tamás**, a megyei közgyűlés elnöke nyitotta meg. A különböző programok – a helyőrségi zenekar, a **Fantázia ének- és táncgyűttes** és a **Szigeti Fiúk** zenekar koncertje, az **Alba Regia Táncgyűttes** fellépése,

a solymász- és vadászkutya-bemutató – mellett átadták a dr. Egyed István Alapítvány díjait. A 2009. évi elismerést a 33 éves **Bleier Norbert** kapta, aki a gödöllői Szent István Egyetem Mezőgazdaság- és Környezettudományi Karának Vadvilág Megőrzési Intézetében tanszéki mérnökként dolgozik. A 2010. évi díjat **dr. Tóth Sándor**, az egykori Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Minisztérium Vadászati és vadgazdálkodási főosztályának nyugalmazott vezetője vehette át.

Miután a zsűri – **Meszes István**, **Cser Lajos** és **Nótár László** – közös nevezőre jutott, a főzőverseny díjait már az időközben megérkezett Semjén Zoltán adta át. A győztesek: Szarvaspörkölt: 1. **SEFAG Zrt.**, Vad-disznópörkölt: 1. **HM Kaszói Erdőgazdaság Zrt.**, Őzpörkölt: 1. **Nagy-Sár-Hant Földtulajdonosi Közösség**, Muflonpörkölt: 1. **Acél Séf 2-es** csapat, míg a bajnok az **Erdőért Egyesület** lett, amely 2009-ben is megszerezte a rangos Erdei Ételek Mestere címet. A fesztivál kísérőrendezvénye volt az V. Vadex Nagydíj-Fácános Kupa lövészverseny. Ennek első helyezettjei: Erdészet egyéni: **Rosta Márton**, Erdészet csapat: **Gyulaj FK**, egyéni Vadex: **Borsos Bence**, csapat Vadex: **Soponya SE**, Fejér megye egyéni: **Várkonyi Zoltán**, Fejér megye csapat: **Fejér MV 2**.

(A Fácános Kupa részletes eredményeit megtekinthetik honlapunkon.)

A X. Stihl Országos Fakitermelő Verseny eredményei: 1. helyezett: **Fornax 97 Kft. – Ipolyerdő Zrt.**; 2. helyezett: **Karádi Gazdabolt Kft.**; 3. helyezett: **Fornax 97 Kft.** Az első helyezett 600 ezer, a második csapat 480 ezer és a harmadik csapat 360 ezer forintot vihetett haza.

F. A.

HOLDNAPTÁR OKTÓBER 31 nap

A hó napja	A hét napja	A nap névnapja	Nap		Hold	
			kel (h.min)	nyugszik (h.min)	kel (h.min)	nyugszik (h.min)
1	Szo	Malvin	05.42	17.24	10.53	19.41
2	V	Petra	05.43	17.22	11.58	20.38
3	H	Helga	05.45	17.20	12.51	21.42
4	K	Ferenc	05.46	17.18	13.34	22.49
5	Sze	Aurél	05.47	17.16	14.08	23.56
6	Cs	Renáta	05.49	17.14	14.36	--
7	P	Amália	05.50	17.12	15.01	01.03
8	Szo	Koppány	05.52	17.10	15.22	02.08
9	V	Dénes	05.53	17.08	15.43	03.12
10	H	Gedeon	05.54	17.06	16.03	04.15
11	K	Brigitta	05.56	17.04	16.25	05.18
12	Sze	Miksa	05.57	17.02	16.48	06.21
13	Cs	Kálmán	05.59	17.00	17.14	07.24
14	P	Helén	06.00	16.59	17.46	08.26
15	Szo	Teréz	06.01	16.57	18.23	09.26
16	V	Gál	06.03	16.55	19.07	10.23
17	H	Hedvig	06.04	16.53	19.59	11.14
18	K	Lukács	06.06	16.51	20.58	12.00
19	Sze	Nándor	06.07	16.49	22.04	12.39
20	Cs	Vendel	06.09	16.47	23.14	13.13
21	P	Orsolya	06.10	16.46	--	13.42
22	Szo	Előd	06.12	16.44	00.28	14.10
23	V	N. Ünnepe	06.13	16.42	01.44	14.35
24	H	Salamon	06.15	16.40	03.02	15.02
25	K	Blanka	06.16	16.39	04.23	15.30
26	Sze	Dömötör	06.18	16.37	05.46	16.03
27	Cs	Szabina	06.19	16.35	07.09	16.41
28	P	Simon	06.21	16.34	08.28	17.28
29	Szo	Nárcisz	06.22	16.32	09.40	18.24
30	V	Alfonz	06.24	16.30	10.40	19.28
31	H	Farkas	06.25	16.29	11.29	20.36

A NYÁRI IDŐSZÁMÍTÁS IDEJE ALATT A KÖZÖLT IDŐPONTOKHOZ EGY ÓRÁT HOZZÁ KELL ADNI.

MIRE SZABAD VADÁSZNI?

Októberben: gímszarvasra – dámra – őzsutára és gidára – muflonra – mezei nyúlra – üregi nyúlra – fácánkakasra – fogolyra – vetési lúdra – nagy lilikre – tőkésrécére – csörgőrécére – szárcsára – kerkerécére – balkáni gerlére – örvös galambra – vaddisznóra – rókára – pézsmapocokra – nyestkutyára – házi görényre – nyestre – borzra – aransakálra – dolmányos varjúra – szarkára – szajkóra

Novemberben: selejt gímszarvasbikára és tarvadra – dámra – őzsutára és gidára – muflonra – szikaszarvasra – mezei nyúlra – üregi nyúlra – fácánkakasra – fogolyra – vetési lúdra – nagy lilikre – tőkésrécére – csörgőrécére – szárcsára – kerkerécére – balkáni gerlére – vaddisznóra – rókára – pézsmapocokra – nyestkutyára – házi görényre – nyestre – borzra – aransakálra – dolmányos varjúra – szarkára – szajkóra

Ellopták az orrszarvútülköt

A balatonedicsi Afrika-múzeumban augusztus 16-án, nyitvatartási idő alatt betörték a rino-cérosztrófeát tartalmazó üvegvitrint. A látogatók szerint egy színesbőrű férfi a bozótton át menekült el a helyszínről a hetven centiméteres tülökkel – mondta Nagy Endréné múzeumigazgató. – Korábban egy külföldi férfi már többször érdeklődött náluk, hogy megvásárolhatná-e a balatonedicsi múzeum egyetlen orrszarvútütrőfeáját, de nemleges választ kapott.

Előző éjjel a keszthelyi Helikon Kastélymúzeum vadászati tárlatának trófeatermébe – ahol hat orrszarvútülök található – próbáltak behatolni – mondta Pálkás Róbert, az intézmény igazgatója. A Festetics-kastélyban működő fegyveres őrszolgálat megakadályozta a betörést, de a tetteseknek sikerült elmenekülniük.

Az orrszarvútülköt a hagyományos keleti gyógyászatban porrá őrölve fájdalom- és lázcsillapítóként, valamint nemivagy-fokozóként (afrodiziákumként) is használják. Az elmúlt hónapokban több európai országban loptak el vagy kíséreltek meg eltulajdonítani orrszarvútülköket, melynek feketeipari ára a heroínét is meghaladja.

Meghívó

Az ez évi „Dr. Egyed István díjjal” kitüntetett Valaczkai Erzsébet, CIC nemzetközi nagydíjas, Csergező Pál-díjas grafikus-festő alkotásából nyílik kiállítás a pusztaföldvári Bartók Béla művelődési házban. A kiállítást megnyitja Keller József, a Gemenc Zrt. kereskedelmi és vállalkozási igazgatója 2011. október 8-án 10.30 órakor.

A kiállítás megtekinthető október 30-ig a művelődési ház nyitvatartási idejében.

Kittenberger-díj

Az idén kiírt sajtópályázatra 31 munka érkezett. Díjakat csak az írott sajtó kategóriájában ítéltek oda. A többi kategóriában (rádió, televízió) nem volt értékelhető pályázati munka, ezért a díjakat nem adták ki.

A díjazottak: Bíró Péter – Gentleman Magazin, Nagy Áron – Magyar Nemzet

A kitüntetettek okleveleiket és az ehhez járó honoráriumot a nagybörzsönyi vadásznapon vették át.

A kártyán a vadászok is nyerhetnek

Új időszámítás kezdődik az agrárfinanszírozásban, szeptember 1-től a bankok meghirdetik az Agrár Széchenyi Kártyát – mondta Fazekas Sándor. Vadászok is profitálhatnak az új hitelből. Igénylést azok nyújthatnak be, akik megfelelnek a kis- és középvállalkozások (KKV.-ék) jogszabályban meghatározott feltételeinek. A kérelmezett összeg minimum 500 ezer és maximum 25 millió forint lehet.

A konstrukcióhoz a magyar állam 2 százalékos kamattámogatást és kezességvállalási díjtámogatást biztosít.

A kártyát a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége és a területi kereskedelmi és iparkamarák, valamint a KA-VOSZ több mint 100 irodájában lehet igényelni országsszerte. Egyelőre az OTP és a Volksbank kapcsolódott be az Agrár Széchenyi Kártya hitelfolyósításba, a későbbiekben a Széchenyi Kártya programban részt vevő többi pénzintézet is csatlakozik.

MFB Kupa – jól áll a Gyulaj Zrt. csapata

Az állami erdőgazdaságok között zajló országos lövészverseny legutóbbi fordulója a Budakeszi lőtéren zajlott, mely színvonalas sportesemény fő támogatója a Magyar Fejlesztési Bank (MFB) volt.

A verseny során az erdőgazdaságok elsősorban hivatásos vadász és erdészhatást betöltő szakemberei koronglövészetben mérhették össze lőtudásukat. Négy külön pályán, pályánként 25 korongra adhattak le lövést, melyek találati száma alapján alakult ki a végső sorrend. Egyéni versenyben Tóth Péter, a Gyulaj Zrt. Hőgyési erdészeti területvezető erdész-vadásza a dobogó 3. helyét foglalhatta el, így jelenleg az országos egyéni versenyben az előkelő első hat helyezett között van. Király Attila, a Tamási erdészeti területvezető vadásza, a verseny 8. legjobb teljesítményét nyújtotta, ezzel 5. az egyéni országos rangsorban.

A teljes tudósítás a honlapunk archívumában olvasható.

Kovács Tamás

Öreglaki helyzet

Az öreglaki vadfeldolgozó a hazai és külföldi vadászok által Magyarország területén elejtett nagyvad 20 százalékát dolgozza fel. Az állami tulajdonban lévő Kft.-ben átlagosan 1300 tonna vadhús kerül feldolgozásra. Fontos változás a cég háza táján, hogy az előző igazgató nyugdíjba vonulása után határozatlan időre Buzánszky Láng Mónika főkönyvelő látja el a megbízott igazgatói teendőket is.

Az igazgatóasszony kérdésünkre elmondta: az idei év egyelőre eredményesebbnek tűnik, mint a tavalyi. Remélik, hogy a közelgő vadászati idénynek hála, sokkal jobb évet zárnak majd, mint 2010-ben.

Eladták a fűzfői lőporgyárat

Egy budapesti cég vásárolta meg a felszámolás alatt álló balatonfűzfői lőporgyárat; a Rexplo 21 Lőpor Termelő és Kereskedelmi Kft. vagyontárgyaira kiírt pályázat nyertese a MIL-EXIM Kereskedelmi Bt. lett.

Az első körben nem akadt vevő a 160 millió forint plusz áfáért meghirdetett nagy múltú cégre, ezért újból meghirdették nettó 120 millió forintért. A május végén lezárult nyilvános pályázatra – amelyre összesen három érvényes ajánlat érkezett – a legmagasabb ajánlatot tevő pályázatát fogadták el.

Megváltoztak a lőfegyvertartáshoz kötődő orvosi vizsgálatok díjai!

Minden vizsgálat díja első fokon 6800, második fokon pedig 11 300 forint. Az árakat a térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról szóló, 284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. számú melléklete tartalmazza. A változást az árak egységesítésével magyarázzák.

Érdeklődésünkre az illetékes Nemzeti Erőforrás Minisztérium egészségügyért felelős államtitkársága arról tájékoztatott, hogy egységesítésre kerültek az első fokú szakértői vizsgálatok díjai – beleértve a gépjárművezetői és a lőfegyver tartáshoz szükséges vizsgálatokat is. 13 százalékkal emelték a pszichológiai vizsgálatok díját.

Erdőlátogatási tilalom

A tilalmat az őszi vadászati idény miatt rendelte el a Sefag ZRt. barcsi erdészete.

Október 30-ig a Barcs-Középrigóci vadászterület csak 9 és 15 óra között látogatható. A gomba- és makkszedőktől is együttműködést vár az erdészeti balesetek elkerülése érdekében. A tilalmat megszegőkkel szemben szabálysértési eljárást kezdeményeznek.

Új helyen a győri fegyverügyintézés

Szeptember 12-étől a Győri Rendőrkapitányság igazgatásrendészeti ügyfélfogadása új helyen, a kapitányság épülete mellett (Győr, Zrínyi út 54.), a régi egyenruházati bolt épületében, a szokott félfogadási renddel fog történni: kedd, csütörtök: 13.00–15.30 óráig, szerda: 08.00–12.00 óráig, a hétfő és a péntek szünnap.

Halálos közúti baleset vadgázolás miatt

Szarvastehénnel ütközött egy autóbusz Szurdokpuszpöki és Jobbágyi között Nógrád megyében, szeptember 5-én, hajnali fél hat körül. A menetrend szerint Salgótarjánból Budapestig közlekedő autóbusz akkor ütötte el a szarvast, amikor az átugrotta volna az utat, így a vad a sofőr melletti ablakot betörve, a vezetőülésen kötött ki. Az autóbusz ezután árokba hajtott és felborult. A balesetben egy, a vezető mellett ülő 43 éves férfi a helyszínen életét veszítette, négyen súlyosan, huszonhatan könnyebben sérültek meg. A baleset a Somlyóhegyi Földtulajdonosi Közösség területén történt. A közösség képviselőjében Klajzsovics Ferenc lapunknak elmondta: A baleset helyszíne vadütközések szempontjából veszélyes környéknek számít, ide koncentráldott az eddigi balesetek zöme. Pontosan ezért, az út mellé vadveszélyt jelző táblákat raktak ki. Az utóbbi 8 évben 2 komolyabb baleset történt itt, de egyik sem volt olyan súlyos, mint ez. Klajzsovics Ferenc azt is elmondta, hogy a közelmúltban közúti balesetek miatt nem volt kártérítési kötelezettségük, mivel a figyelmeztető táblák megléte miatt nem őket terheli a felelősség.

- 2013-ban Magyarországnak, Szlovákiának és Csehországnak együttes erővel kellene megrendeznie a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács (CIC) 60. kongresszusát – nyilatkozta szlovákiai látogatásán Semjén Zsolt, a Vedeget elnöke, miniszterelnökhelyettes. (09. 05.)
- Új, kedvezőbb díjsomagra kötött szerződést az OMVK a Magyar Telekom Nyrt.-vel! A lehetőséggel a rendszerben eddig működő vadásztársaságok, földtulajdonosi közösségek és a vadászjeggyel rendelkező egyéni vadászok is élhetnek. (09. 14.)
- Kárpátalján augusztus 13-án kezdetét vette a vadászidény. Az Ukrán Vadász- és Halásztársaság (UTMR) megyei szervezetéhez tartozó több mint 3000 vadász már türelmetlenül várta a szezon kezdetét, amely a kormány döntése alapján egy héttel később kezdődött az Ukrajna keleti részében gyakran előforduló erdőtűzek miatt. (08. 23.)
- Letöltendő börtönre ítélték Stohl Andrást. A jogerős ítélet értelmében a színész 10 hónap börtönbüntetést kapott, ebből 5 hónapot mindenképpen börtönben kell töltenie, csak azután bocsátható próbaidőre. (09. 07.)
- Szarvasüő sétált be a Ceglédi Gyógyfürdő pénztáraihoz. Nem tudni, hogy az állat honnan került oda, a létesítmény dolgozói valószínűsítik, hogy egy közeli tanyáról tévedhetett oda a vad. (08. 30.)
- Augusztus közepén Toyamában lezárult a 10. jubileumi Japan Wildlife Film Festival (JWFF), amelyen 35 versenyfilmből Pálfi Szabolcs „Ketten egy fészeken” című filmje a legjobb „újoncnak” járó, úgynevezett Best Newcomer Award díjat kapta, míg Török Zoltán több díjat besöpört Vad Magyarországnak című filmje a Best Educational Award-ot érdemelte ki. (08. 19.)
- Eltörölte a svéd kormány azt a rendelkezést, amely engedélyezte a farkasok vadászatát annak érdekében, hogy számukat az országban 210 egyedben maximalizálják, viszont a környezetvédelmi minisztérium kibővítette a „problémás” állatok elejtésére vonatkozó engedélyt. (08. 24.)
- Túl sok a medve Oroszország Omszki területén, a hatóságok nem tudják kordában tartani a populációt, ezért most úgy rendelkeztek, hogy kivételes esetekben le lehet lőni az állatokat az egyébként szükséges külön engedély nélkül is. (08. 16.)
- Több hónapos hajtóvadászat után egy bajor gazdának sikerült befognia a már-már világsztárrá előlépő Yvonne nevű tehenet, amely 98 napon át a szarvasokkal egy csapatban csatangolt a bajor erdőkben. (09. 05.)

Őszi színek

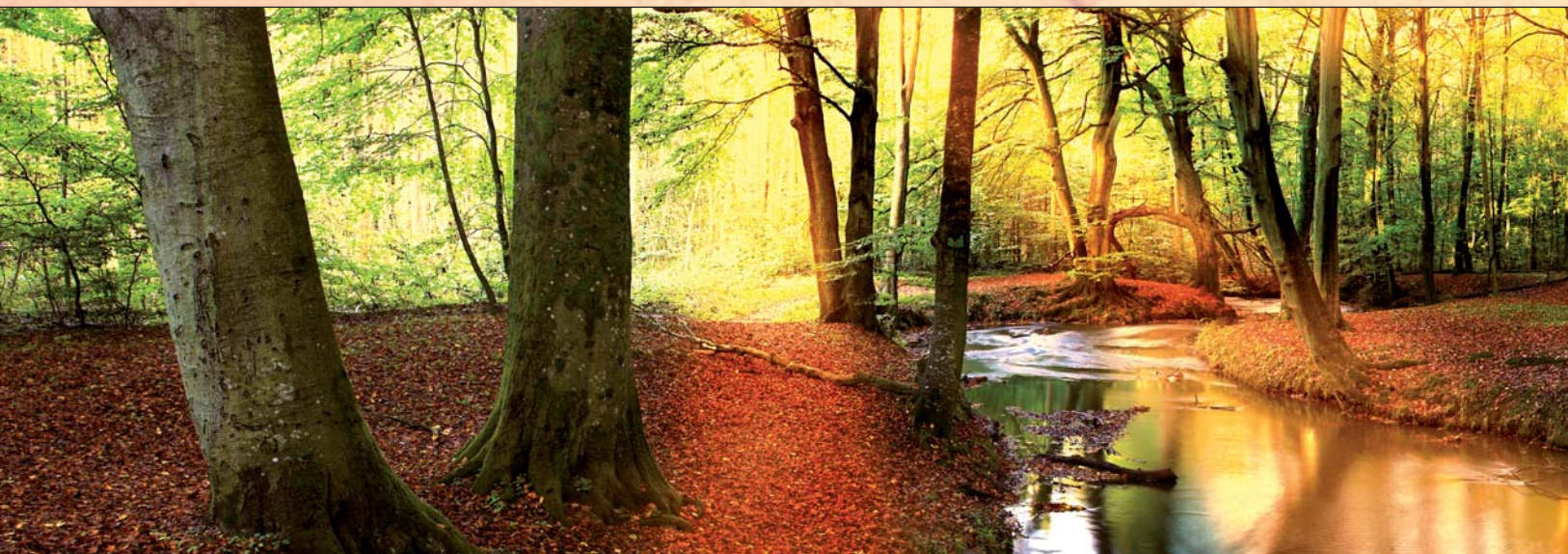
A mérsékelt öv egyik leglátványosabb jelensége az őszi erdő. A zöldellő lombok néhány hét alatt igazi színparádé kíséretében hullanak le. Az impresszionista festők és a búslelkű tájköltők számára a természet nem is állhatna elő nagyobb ajándékkal, pedig valójában csak egy összetett kémiai bomlás tanúi lehetünk.

A levelek zöld színét a bennük nagy tömegben található klorofill adja. A klorofillnak a fotoszintézisben van kulcsszerepe, ez az a molekula, mely végső soron elkapja a beérkező fotont. Nem ez az egyetlen színanyag azonban a levélben, a fotoszintézisben a klorofillon kívül még karotinoidok és flavonoidok is részt vesznek. Ezek mind különféle hullámhosszokra érzékenyek és így gondoskodnak arról, hogy minél több foton eljusson a klorofillhoz. A karotinoidok közé tartozik az A-vitamin, valamint a narancs és a paradicsom színét adó anyagok is. A fotoszintézisben szerepet játszó karotinoidok sárgás (xantofill) vagy narancsos (karotin) színűek. A flavonoidok többsége (flavon, flavonol) sárgás színű, de egy különleges csoportjuk az antocianidok színét a kémhatás függvényében változtatja.

Az antocianidok alacsony pH-n ($\text{pH} = \text{kémhatás}$, a savas – semleges – lúgos állapot jelzője) vöröses, magas pH-nál kékes színűek, a semleges kémhatásnál lilás színt vesznek fel. Az antocianidok része egy cukorszármazék, ezért is szaporodnak fel az érő gyümölcsben. Ilyen vegyületek adják a kék, lila, vörös virágok színét is. Az antocianidoknak

abban is fontos szerepük van, hogy megvédjék a növényeket a káros ultraibolya sugárzástól. Érdekes módon színüket még a talaj kémhatása is befolyásolja, így vannak olyan növények, melyek virágjuk színével jelzik a talaj pH-ját. A nyáron vígan fotoszintetizáló levelekben olyan tömegben található a klorofill, hogy az, az összes többi anyag színét elnyomja, ezért látjuk zöldnek. Ősszel, ahogy a napfénytartam csökken, a klorofill-termelés is alábbhagy, miközben a klorofill lebomlásának sebessége nem változik. Ennek köszönhető, hogy a többi színanyag is láthatóvá válik. Azokban a növényekben, melyeknek magas az antocianid tartalmuk, a vörös, bordó szín lesz domináns a levelekben, bár a cukortermelés csökkenésével ez is eltűnhet. Ilyenkor a stabilabb flavonoidok és karotinoidok színe kerül előtérbe, így lesz a levél sárga vagy narancsszínű. Azokban a növényekben, melyek nagy mennyiségű cseranyagot (tannint) is tartalmaznak (pl. a tölgy), a barna szín jelenik meg ősszel a leveleken.

Az őszi színekavalkádot tehát az egyes növények színanyagai közti különbségek és az anyagok bomlásának eltérő üteme alakítja ki.

Gazdag Erzsi Itt az ősz!

Itt az ősz! Itt az ősz!
Szőlőhegyen jár a csősz
Vállán villog puskacső,
levegőbe belelő:
- Dirr-durr! Belelő.

Menekül a szarkahad.
Éhes seregély csapat
víg szüretből kimarad.

Megérett a körte, alma,
rád mosolyog piros halma.
Almahegy, körtehegy
kirándulni boltba megy.

Ni, a fecskék! Ni, a fecskék
dróton ülő hangjegycskék.
Őszi szelek megtanulták
ezt a kottát, s fújják, fújják.

Hát a gólyák merre járnak?
- Piramisok felé szállnak.
Árva fészük várja őket,
míg tavasszal visszatérnek.

Vadlibák, vadlibák szárnya
búsan az egeket szántja.
Búcsúznak nádi világtól,
s kiúsznak lassan a tájból.

Álmos a kertben a hinta;
Karjait ölébe ejti.
Nem táncol véle Katinka.
Nem ül az ölébe senki.

Hol a homokvár büszke tornya?
Tatár dúlta fel vagy török?
Romja maradt csupán, egy bucka,
s fahídja, az is eltörött.

Hideg esők, hideg szelek...
Hullnak a fákról levelek.
Ködöt pipáló hajnalok
Fújnak a fákra harmatot.

Messziről int a napsugár:
- Elmúlt a nyár! Elmúlt a nyár!
Hazaballag hegyről a csősz,
s átveszi őrhelyét az ősz.

ROVATVEZETŐ:
ELEK SZILVIA
elekszilvi@vadaszlap.hu

Havasi fülespacsirta (*Eremophila alpestris*)

Sztyeppeken, sivatagokban, közép- és magas hegyvidéken is előfordul. Fején mozgatható tollpamacsok vannak. Feje sárga, kivéve az arca két oldalán és a torkán lévő fekete foltokkal. Nyáron tápláléka sokféle rovarból, rovarlárvából áll, telelőhelyein inkább fűvet és magokat eszik. November és február között ritka vendég hazánkban. Fűcsomók közé rejtí fészket. Természetvédelmi értéke 50 ezer forint.

Barnahasú pusztaityúk (*Pterocles exustus*)

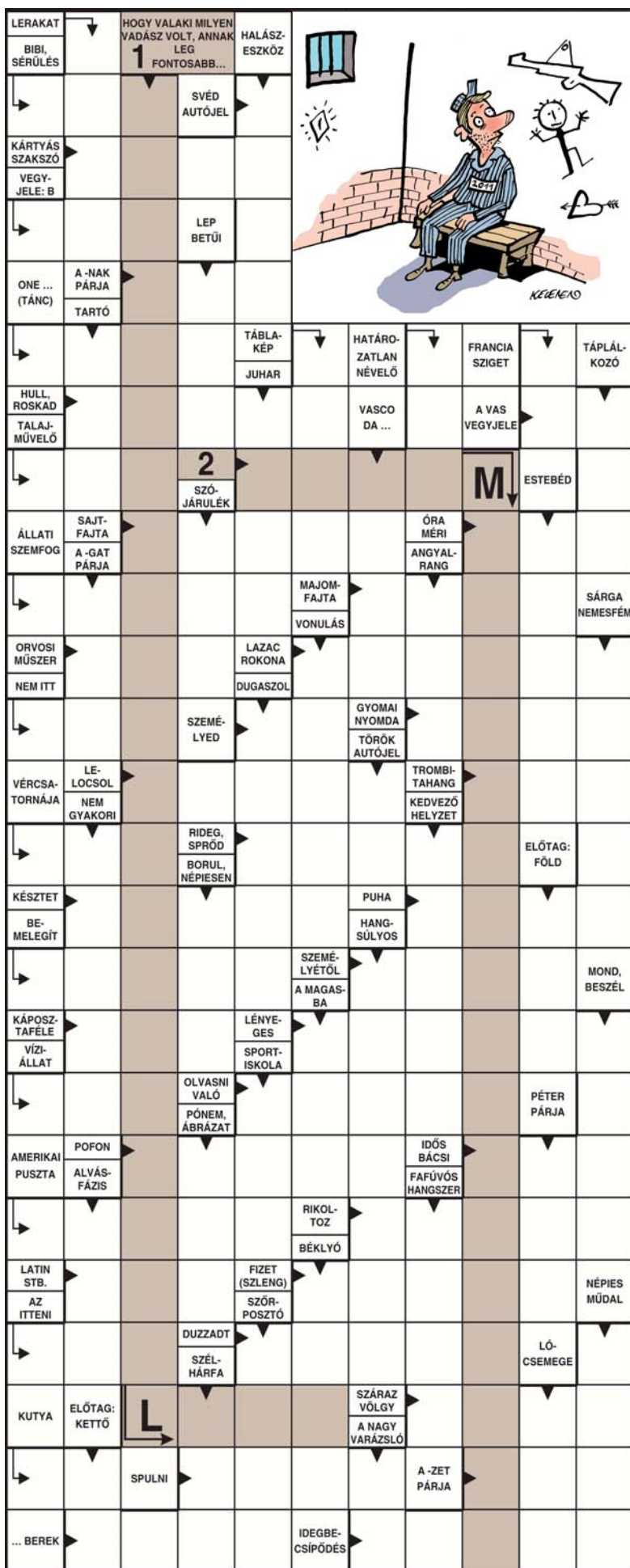
Száraz szubtrópusi és trópusi övezetekben fordul elő, sztyeppek és félsivatagok lakója. Elsősorban növényevő, talajról, vagy alacsony bokrokról szerzi magokból és friss növényi részekből álló táplálékát. Testhossza 31-33 centiméter, szárnyfesztávolság 48-51 centiméter. Fészket nem épít, 2-3 tojását a csupasz földre rakja. Magyarországon nyilvántartott faj, mint nagyon ritka vendég, az elmúlt 50 évben nem észlelték.

Uráli bagoly (*Strix uralensis*)

Elterjedt faj a Kárpátok bükköseiben és fenyveseiben. A Zempléni-hegység bükköseiben fészkel rendszeresen, de az Északi-középhegységben is költ. Feje fekete, arca szürkésbarna, csőre sárga vagy narancsszínű, szemei feketék. Faodvakban vagy ragadozó madarak elhagyott fészkeiben költ és mesterséges odúknak is megtelepíthető. Magyarországon fokozottan védett. Természetvédelmi értéke 100 ezer forint.

A keresztrejtvény megfejtéseit 2011. október 10-ig várjuk szerkesztőségünk címére vagy a jatek@vadaszlap.hu e-mail címre.

A helyes megfejtők között értékes könyveket sorsolunk ki.

Előző havi megfejtések: A természetben minden előfordulhat, sőt annak az ellenkezője is. **Mi-micsoda?:** agancstő, homlokcsont, koszorú (v. rózsza), korona, koronaág, farkas(vendég)ág, középág, jégág, szemág, szár, terpesztés

Mini rejtvény: A, B, B, C, A

Nyertesek:

Gálik András (Tata), Huczka Veronika (Tata)

Szekacsek Zoltán (Tar)

Ki? Melyik?

Fejtörőnkben felismerik, hogy kik találhatók a képeken? Segítségképpen megadtuk a neveket, persze csak a betűk összekeverésével, s talán könnyebb lesz megfejteni, ha azt is eláruljuk, hogy a fotókon híres vadászírók, illetve vadászújságírók láthatók. A nevekhez a képet is hozzá kell társítani.

A megfejtéseket a 677. oldalon megtalálják.

1. Beegiknrtrt Ákmlán
2. Cébzry Áklory
3. Feeekt Ávistn
4. Saws Artbel
5. Ábrosyn Návtsi

?	4		3			6	9	
	9	3		4	8	5	7	
	7	8					2	
			4	?	5			3
4			6	2	1			5
1			9		3			
	1					8	5	
	2	4	5	3		7	1	
	5	9			2	?	3	

A 9x9-es tábla összes sorába és oszlopába írják be az állatokat úgy, hogy minden állat csak egyszer szerepelhet soronként vagy oszloponként. A nagy négyzetrács további 3x3-as négyzeteiben is csak egyszer szerepelhet egy állatfaj. Mely állatok kerülnek a kérdőjelek helyére?

A megfejtést a 677. oldalon megtalálják.

Gyerekjáték

Találd meg a következő 15 szót a betűrengetegben.

Mérsékelt, lombok, hullanak, impresszionista, klorofil, fotoszintézis, karotin, paradicsom, xantofil, növény, cseranyag, őszi, kémhatás, cukortermelés, színkavalkád
A megfejtést a 677. oldalon megtalálod.

I	Z	S	Ő	E	A	C	D	B	O	A	Z	D	P	S	I	C	Q	J	F
S	M	É	R	S	É	K	E	L	T	G	C	S	Q	R	I	U	I	T	O
H	C	P	A	R	A	D	I	C	S	O	M	Z	B	M	G	K	T	K	T
U	S	Z	R	S	C	N	O	A	C	G	E	L	V	I	A	O	Z	A	O
L	D	T	S	E	I	D	X	R	A	M	I	H	K	M	E	R	E	A	S
L	E	G	P	T	S	Y	C	D	P	Z	L	F	O	A	R	T	R	Z	Z
A	G	Q	O	E	O	S	Y	S	E	S	Z	Y	B	M	N	E	B	S	I
N	F	R	T	B	O	P	Z	K	B	K	L	A	M	D	C	R	S	B	N
A	A	B	C	M	A	O	I	I	Z	K	V	D	O	E	N	M	Á	E	T
K	G	B	É	B	K	L	O	R	O	F	I	L	L	K	É	E	T	S	É
P	Q	M	R	N	N	E	L	Y	E	N	Ö	V	É	N	Y	L	A	L	Z
R	S	D	Á	K	L	A	V	A	K	N	I	Z	S	R	E	É	H	E	I
X	A	N	T	O	F	I	L	L	U	Q	P	S	N	C	N	S	M	T	S
S	Z	F	A	Q	O	B	U	Q	R	E	Z	Y	T	M	E	F	É	E	L
C	S	E	R	A	N	Y	A	G	A	S	T	N	E	A	Q	K	K	M	E

Stefán Vadászcentrum

Szekszárd, Kossuth L. u. 32.
T: 74/ 510-995 Fax: 74/ 510-996

Nyitva tartás:
H-P: 8-17-ig
Sz: 9-12-ig

VADÁSZBOLT:

- vadászfegyverek
- maroklófegyverek
- gáz- és riasztófegyverek
- légfegyverek,
- vadászati felszerelés
- vadászruházat

FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY:

- javítás
- távesőszerelés
- belövés
- barnítás
- fegyvervizsgáztatás

FÖLDALATTI LŐFOLYOSÓ TEREPLŐTÉR

Kiemelten foglalkozunk
Blaser vadászfegyverekkel,
Schmidt & Bender, Zeiss távesővekkkel,
Blaser CDP, és Norma lőszerekkel.

DIANA SIÓFOK VADÁSZBOLT

Tel.: 06-30/936-6066, 06-84/312-352
e-mail: diana1@internet.hu
8600 Siófok, Szent László u. 39.

Blaser ruházat

ZEISS

Blaser
márkakereskedés

A JÓ HÍRNÉV KÖTELEZI!

Vadászatra kész fácánt,
valamint királyfácánt
Balatonnyárberekből!

Hubertus Agráripari Bt.

8713 Kéthely,
Sáripusztai hrsz.: 0275
Schilli Péter fácántelep-vezető
Tel: +36-30/386-4244
E-mail: peter.schilli@hubertus.hu

ORYX
VADÁSZBOLT és FEGYVERJAVÍTÓ

8000 SZFVÁR, SEREGÉLYESI ÚT 86. TEL/FAX: 22 504-835
MOBIL: 30 9474-295, 20 9345-134 WWW.ORYXFEGYVER.HU

RECKNAGEL

távesőszerelések és
alkatrészek kizárólagos
forgalmazója

Csőcsere,
kalibermódosítás
Lothar Walther csővel
Teljeskörű fegyverjavítás
Betétcsövek: .22lr-től .45Blaser-ig

SASVÁRI SAFARI
& IMPEX HB

Jávorszarvas és fajdvadászat Svédországban

2011. október 16-23. között,
4 személy részére,
4 nap jávorvadászat,
3 nap fajdvadászat Közép-Svédországban
5000 ha-on.

Kisért vadászat 1500 EUR

További felvilágosítás, lekötés:
Sasvári Ferenc
Telefon: +46313301070, Mobil: +46709442910
e-mail: ferenc@sasvari.se

KUKORICA-ESŐ

Időt, pénzt és rengeteg fáradságot takarít meg
a magyar fejlesztésű, szabadalmi oltalommal védett
digitálisan vezérelt automata etetővel.
Már közel kétezer 120 és 220 literes berendezés működik
a hazai vadászterületeken, a vadgazdák
teljes megelégedésére

2 év garancia!
Több berendezés megvásárlása esetén
10 %-os kedvezmény!

Kérésre részletes tájékoztatót küldünk

Megrendelhető:
Soltész Károly épületgépész és villanyszerelő mesternél
2000 Szentendre, Irinyi Dániel u. 25.
Tel/fax: 06/26-313-789 Mobil: 20/951-3427
info@vadeteto.hu
www.vadeteto.hu

Vadászjelöltek figyelmébe!

8x4 órás (péntek délutánonként megtartott)
vadász- és fegyvervizsgára előkészítő
tanfolyamokat indítunk.

A tanfolyam nálunk a legolcsóbb, 50 ezer forint.
A tanfolyam résztvevőinek a vizsgalövészetet
és a vadászvizsgát is megszervezzük.

A sikeresen vizsgázóknak terület nélküli
vadásztársasági tagságot és apróvadász
vadászati lehetőségeket biztosítunk.

A tanfolyamok – létszámtól függően –
kéthavonta indulnak.

Jelentkezés
és további felvilágosítás:
Vadászati Kulturális Egyesület
EMG Irodaház, 1163 Budapest,
Cziráki u. 26-32. II. 156.
telefon: 06-70/378-4040
e-mail: vke@vadaszatikultura.hu
Tanfolyamvezető: dr. Balázs István:
06-70/702-5041, 06-30/492-8962

Engedélyszám: 1/620020

DIANA Vadász-Felnőttképző Alapítványi Szakképző Iskola

OKJ-s képzéseink:

- fegyverműszerész nappali tagozat;
- államilag támogatott (16-23 éves korig)
- vadgazdálkodási technológus (2 év)
- vadász-vadtenyésztő szakképesítés (1,5 év)
- vadász-vadtenyésztő szakképesítés
és érettségire való felkészítés (3 év)
- vadgazdálkodási technikus (1 vagy 2 év)
- fegyverműszerész (1 év)
- vadászpuskaműves szakképesítés (1 év)
- vadászpuskaműves mesterképzés (1 év)
- természet- és környezetvédelmi technikus (2 év)
- halász, haltenyésztő (1 év)
- lovasútra-vezető szakképesítés (1 év)
- lótarló és -tenyésztő szakképesítés (1 év)
- belovagló szakképesítés (1 év)
- vízkútúrő (1 év)
- erdőszaktikus (2 év)
- erdőszaktikus szakmunkás (motorfűrészelő, fakitermelő)
- aranykalászos gazda szakképesítés
- méhészt (1 év)
- panziós, falusi vendéglátó (1 év)

Államilag akkreditált képzéseink:

- vadászati preparátor (1 év)
- vadászarvezető (1 hét)

Érdeklődni:
6640 Csongrád, Jókai Mór u. 14.
Tel.: 06-63/483-790, 06-30/437-0923,
06-30/857-4245
e-mail: titkarsag@dianaszkola.hu
www.dianaszkola.hu
Nyilvántartásba
vételi szám:
00199-2009

Készítsünk hasznos eszközöket, berendezéseket házilag, olcsón, akár hulladéknak tűnő dolgokból is

Apró praktikák zsigereeléshez

Számtalanszor előfordul, hogy a vadászat során valamilyen segédeszközzre lenne szükségünk, akár a vad zsigereeléséhez, akár a les látóterébe belógó ág levágáshoz, akár a vad járműre rakásához. Természetesen minden kapható a boltokban, ám sok mindent a vadász is el tud készíteni.

Ha a vadász szerencsés, akkor majdnem elkerülhetetlen, hogy ne kelljen összevázni a kezét, vagy megoldania a vad kihúzását, szállítását. (Persze itt nem az olyan „úri pusokokról” van szó, akik mindent a vadőrrel csinálnak - hatalmi szóval, vagy némi baksis fejében - hanem az igazi vadászokról, akiknek nem ér véget a vadászat a ravasz elhúzásával.) A krotáliával megjelölt vad kihúzásához célszerű egy erős, 8-12 mm átmérőjű vasrúdból hajlítani egy vagy több húzókampót, amelynek egyik vége a kéznek kényelmes fogást adó fül, a másik arra merőlegesen felhajlított hegyes kampó, amit a vad csánkján át lehet szúrni. Célszerű egészen rövid és akár méteres szárhosszal is készíteni, így többen is húzni tudják vele a vadat, anélkül, hogy közben egymás lábát taposnák. Még egyszerűbb húzóeszköz a közönséges redőnyhúzó gurt

ni, vagy más, szélesebb erős textilszalag (például autó biztonsági öv) alkalmazása, amelyet a mellkasunkon és vállunkon átvetve, teljes súlyunk „bevetésével” akár mázsás vadat is el tudunk húzni rövidebb távra egyedül is. A két véget a vad nyakára hurkolva, vagy a vadhúzó kampóba fűzve kötjük olyan hosszúságúra, hogy felállva egy kissé megemeljük vele a vad elejét, így az nem akad el mindenben. A gond akkor fokozódik, amikor azt egyedül nem tudjuk a szállítójárműre „feltornáztatni”, ilyenkor segíthet az egyszerű csigás emelő, „magyarul” flaschenzug (persze csak ott, ahol van mire felakasztani), ennek beszerzése nem túl költséges, viszont sok kínlódot és „derék-szakadást” lehet vele megspórolni. A típustól

Amire szükség lehet a vadászkocsiban:

Vizes kanna akasztóval, törőruha, zsigereelő kés, fűrész (lehetőleg összecukható), kötél, bozótívágó kés, erős húskampók, műanyag zsák a zsigereknek, belsőségnek, molinó zacskó a mintának, vadhúzó gurt, emelőcsiga, mosható csomagteretét vagy műanyag láda, krotália, fotó-, videofelszerelés.

akár a hátizsákban is – tartani egy flakon vizet. De ki tartja a flakont, ha egyedül vagyunk? Erre a legegyszerűbb megoldás, ha tartunk mellette egy-két raserhálót is, amiben a krumplit vagy a gyümölcsöt árulják, valamint egy pár tartalék kupakot, amire előtte

függően, 4-6-8 csigán átvett kötélpálya töredékére csökkenti az emeléshez szükséges erőt, s a levegőbe felhúzott vad alá már be lehet tolatni.

Zsigereelés és rakodás után be is kell ülni az autóra, és megfogni a kormányt, vagy az ajtót, de ez kézmosás nélkül nem múlik el „nyomtalanul”. Célszerű ezért a vadászkocsiban – de

tüzes tűvel apró lyukakat égettünk, valamint egy 10-12 centis „S” alakú kampót. A flakon fejének lyukat tépünk a háló alján, a vége felől beleakasztjuk a kampót az összesodort hálóba, s a teli flakonon kicseréljük a kupakot lyukasztottá. Ágra, célzóbotra, de akár a kocsitetőperemére akasztva kényelmesen megmoshatjuk kezünket és a zsigereelő eszközöket a vékonyan permetező vízben. Természetesen a kéztörölés is fontos, de erre a nadrág helyett jobb törőruhát használni. Különösen praktikusak a már minden nagyobb vásáron árusított mikroszálas kendők, amelyek a hagyományos textíliáknál 5-6-szor több vizet képesek felvenni és egyszerű öblítéssel, mosás nélkül tisztíthatók. Mindezen „célszámok” elférnek egy kisebb táskában, vagy a célszerűen felszerelt vadászkocsi részét képező műanyagládában is.

-som

Felhívás!

Várjuk kedves olvasóink – a gyakorlatban már kipróbált – hasznos ötleteit olyan vadászfelszerelések előállításához, amit házilag is el lehet készíteni. Legfeljebb fél gépelt oldal terjedelmű írást várunk, fotókkal illusztrálva (300 dpi-s felbontásban, .jpg vagy .tif formátumban).

**A csomagolt vadhús sima hűtőben
3-5 nap helyett 40 napig,
mélyhűtve pedig 36 hónapig tárolható.**

Őszi akció!

~~64 900 Ft~~
61 900 Ft

**Digitális
vadmegfigyelő
kamera**

DoerrBolyGuard

27.07.2009 14:39:31

**Látogassa meg újabb
weblapunkat:
www.pinewood.hu**

17 000 Ft

23 500 Ft

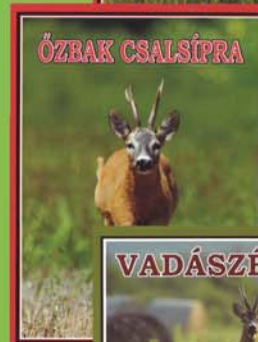
kerítésépítés•villanypásztor•vadháló•napelem•telegelő•tornado kerítéstermék
drótfonat•lacme elektromos kerítésrendszer•kerítésépítés•villanypásztor
vadkárelhárítás•farmtechnika•vadaskert•kerítéstermék•drótfonat•lacme elektromos
vadháló•napelem•legeltetéstechnika•tornado kerítésrendszer
kerítés•cont-eco kerítésrendszer•vadháló•napelem•legeltetéstechnika
kerítésépítés•villanypásztor•vadaskert•kerítésrendszer
drótfonat•lacme elektromos kerítésrendszer•kerítésépítés•villanypásztor
vadaskert•kerítésrendszer•kerítésépítés•villanypásztor
tornado kerítésrendszer•drótfonat•lacme elektromos kerítésrendszer
7000 SZOMBATHELY, SZENT GELLÉRT U. 17-19. TEL./FAX: 94/325-672 INFO: 70/9-49-59-69 CONTECO@T-ONLINE.HU WWW.CONT-ECO.HU

RENDELLENES, TORZ
AGANCSÚ OZBAKOK

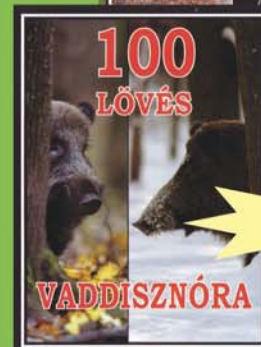
Új

ÓZBAK CSALSÍPRA

VADÁSZÉVAD

100

2010

Ú

Vaddisznó hajtások 1,2,3,4,5
Vadászévad 2006 - 2009

Vad és vadászat

Agancsosok

Dámbarcoqás

Özbak bírálat 1.2

Gímbikák bírálata

Dámbikák bírálata

Muflonkos bíráló

100 gimbika

100 ózbek

Öznász

Megrendelhető:

blaumann@vadfotos.hu

www.vadfotos.hu

Tel.:70/317-4106

70/360-6308

© Blumann Ödön

Gombaszezonban

Az indián nyár idejére

Bőgés, vagy barcogás idején nemigen eszik májat a vadász, csak ha nincsenek szaglós és ízlelőbimbói, netán olyan elvetemült, hogy ezek az erőteljes (mások szerint ordonáré) illatok nem zavarják. A sertevad azonban nincs tekintettel a bikák párzási idejére, ekkor is intenzíven károsítja a kukoricásokat, így aztán lőni kell, így jut belőlük a konyhára is. És mivel még szezonja van a zöldségféléknek, s a jófajta erdei gombáknak, az alapanyagokban és a tálaláskor is ott a helyük - díszítésként.

Szarvasgombás combszeletek

Hozzávalók:

2 kiló vaddisznócomb (színhús), 15 deka füstölt szalonna, 15 deka szarvasgomba (vagy más fűszeres gomba, például lila pereszke), 1 liter víz, 10 deka zsír, 2 deci húslé (erős húsleves), 2 deci vörösbort, 10 deka liszt, 5 deci tejföl, 10 deka vöröshagyma, 3 babérlevél, ecet, kakukkfű, só, fűszerek

Elkészítése:

A combot ujjnyi vastag szeletekre vágjuk, s azokat szalonna- és gombacsíkokkal megtűzdeldjük, majd páclébe helyezzük 4-5 órára. A páclé vízből, ecetből, hagymából, babérlevélből, kakukkfűből és további, ízlésünk szerinti fűszerekből áll, melyet felfőzés után visszahűtünk. A bepácolt húsokat szűrőn lecsepegtetjük, megsózzuk, forró zsírban mindkét oldalukat elősütjük, és tepsiben sorakoztatva, zsírpapírral lefedve, időnként a páclével meglocsolgatva puhára sütjük. A kész húsokat tálra rendezve melegen tartjuk, visszamaradt levéhez hozzáadjuk a húslét, a bort és a lisztel simára kevert tejfölt, jól kiforraljuk, utánízesítjük és a húrra szűrjük, vagy mártásként külön kínáljuk. Hagymás törtburgonyát adunk mellé, amit jól lepirítunk, kerek tálra rendezve apró paradicsommal, zöldpaprikával, gombaszeletekkel díszítve tálaljuk.

MEGFEJTÉSEK:

A Ki? Melyik? című játék megfejtése:

- 1-C: Kittenberger Kálmán,
- 2-D: Bérczy Károly
- 3-B: Fekete István
- 4-E: Wass Albert
- 5-A: Bársony István

2	4	1	3	5	7	6	9	8
6	9	3	2	4	8	5	7	1
5	7	8	1	6	9	3	2	4
9	8	2	4	7	5	1	6	3
4	3	7	6	2	1	9	8	5
1	6	5	9	8	3	2	4	7
3	1	6	7	9	4	8	5	2
8	2	4	5	3	6	7	1	9
7	5	9	8	1	2	4	3	6

Z	S	O	E	A	C	D	B	O	A	Z	D	P	S	I	C	J	F
S	M	E	R	S	E	K	E	L	T	G	C	S	R	I	E	K	O
S	C	K	A	R	A	D	I	C	S	O	M	Z	V	M	A	E	S
S	S	Z	N	S	C	O	R	A	C	G	E	L	V	I	A	E	A
L	E	G	P	P	X	D	X	R	A	M	I	H	E	M	E	Z	Z
A	G	Q	O	E	O	P	Z	K	B	K	L	A	M	D	C	N	S
A	F	Q	T	B	O	P	Z	K	B	K	L	A	M	D	C	N	S
A	B	C	M	A	O	I	J	Z	K	V	D	O	E	N	M	A	E
A	G	B	E	B	K	L	O	B	E	F	E	L	K	E	I	S	S
P	Q	M	R	N	N	E	L	Y	E	N	O	V	E	N	Y	E	L
R	A	N	T	O	F	I	L	L	U	Q	P	N	C	N	S	E	S
S	Z	F	A	Q	O	B	U	Q	R	E	Z	Y	E	M	E	F	E
C	S	E	R	A	N	V	A	G	A	S	T	N	E	Q	K	E	M

VADÁSZLAP Kft.

Cégjegyzékszám: 13-09-102825

Adószám: 13468426-2-13

Közösségi adószám: 13468426

Kiadó-főszerkesztő: Csekő Sándor
sandorcseko@vadaszlap.hu

Szakmai lektor: Homonnay Zsombor
homonnay@vadaszlap.hu

A kiadó titkára: Farkas Bertram
farkasb@vadaszlap.hu

Hirdetés: Barikád Reklámügynökség
barikad@invitel.hu

Terjesztési manager: Elek Szilvia
terjesztes@vadaszlap.hu

Webáruház vezető: Elek Erzsébet
elekerzsi@vadaszlap.hu

Kapcsolat:
1031 Budapest, Rozália u. 59/a.
tel./fax: +36-1/242-0042
flotta mobil: +36-70/702-5000
info@vadaszlap.hu

VADÁSZLAP
ISSN 1215-6159 (nyomtatott)

Felelős szerkesztő:
Somfalvi Ervin, somfalvi@vadaszlap.hu

Tervező szerkesztő:
Weber Ferenc, fefe@vadaszlap.hu

Főmunkatársak:
Agyaki Gábor, agyaki@vadaszlap.hu
Bálint Elemér, balint-elemer@t-online.de

Munkatárs:
Mészáros Judit, mjudit@vadaszlap.hu

Megjelenik havonként
a megelőző hónap utolsó hetében.
Ára: 850 Ft, Előfizetőknek: 750 Ft
Az előfizetési díj 2011 végéig: 1500 Ft

Előfizethető belföldi postautalványon,
átutalással a 65100149-11301439
számú számlára, a hírlapkézbesítőknél,
a postahivatalokban.

Terjeszti a Lapker Zrt., a Magyar Posta Zrt.
és az alternatív terjesztők.

A terjesztést gondozza: MédiaLOG Zrt.

Erdélyben terjeszti és az előfizetéseket
fogadja a Krónika Kiadóház Rt.
Telefon: 0264-455-959,
Fax: 0264-455-969
e-mail: difuzare@kronika.ro
Előfizetési díj havonta: 13 RON

Nyomdai előállítás: Pharma Press Kft.
Felelős vezető: Dávid Ferenc

VADÁSZLAP ONLINE
információs magazin
ISSN 1588-1229 (online)

Kapcsolat:
www.huntingpress.eu, www.vadaszlap.hu,
www.vadaszlap-online.hu; eu; .com
info@huntingpress.eu

Munkatársak:
Földvári Attila, attila.foldvari@vadaszlap.hu
Kókai Márton, marton.kokai@vadaszlap.hu

Az Európai Vadászújságírók Szövetségének tagja

www.papp-gumi.hu

MAGYAR TERMÉK, MAGYAR MUNKAHELY!

A Pápán megrendelt gumiabroncsok Budapesten is átvehetők:
GROPA Kft. 1113 Bp.
Budafoki út 113.
(Keltex raktár)

8500 PÁPA, Jókai u. 62.
info@papp-gumi.hu
89-313-882; 30/680-9848

HAGYUNK NYOMOT MAGUNK UTÁN!

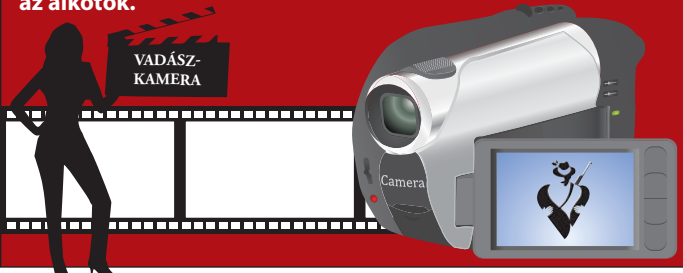
MOST MEGMUTATHATJA!

Készítsen olyan vadász-videókat, amit megosztana másokkal is!

A felvételt küldje el az info@vadaszlap.hu e-mail címre vagy juttassa el CD-n, illetve DVD-n szerkesztőségünkbe és mi – a szerzői jogok tiszteletben tartásával – feltesszük a www.vadaszlap-online.hu honlapunkra.

Bármilyen téma: hazai vagy külföldi vadászat, vadászbál, vadásznap, egy-egy vadászat humoros, vicces jelenete, vagy egy vadásszá avatás megrögzött pillanata is.

Minden hónap utolsó csütörtökén értékeljük a beküldött etűdöket. Az adott hónapban a három legnépszerűbb videó beküldőjét egy fotós-videós szakmai táborban látjuk vendégül, ahol neves szakemberekkel konzultálhatnak az alkotók.

NIGHT VISION SLOVENSKO S.R.O.

ÉJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEK SZAKKERESKEDELME EXPORT-IMPORT

ÉJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEINKET A LEGKEDVEZŐBB ÁRAKON A LEGMAGASABB MŰSZAKI MINŐSÉGBEN FORGALMAZZUK.

Társcégünk a magyar NIGHT VISION HUNGARY ■ Áraink a legversenyképesebbek ■ Megrendelésüket azonnal teljesítjük.

BE NVB 242 + 350 mW IRL

Nagyítása 2,5x-ös.
Könnyűfém test feketére színterezve.
Infralézer segédfény 350 mW ajándék csatlakozóval.
Lencseszerkezete multi-coated típusú.
Vadászat és mezőgazdaságban, biztonságtechnika területén nélkülözhetetlen megfigyelő éjjellátó.
Szállítás közvetlenül a NIGHT VISION SLOVENSKO S.R.O. társcegtől!

Akciós ára: 289.000 Ft

Az akciós ár kizárólag a készlet erejéig érvényes. A változtatás jogát fenntartjuk.

BE NVB 3,5x52 + 500 mW IR

Nagyítása 3,5x-es.
Könnyűfém test feketére színterezve.
Infralézer segédfény 12V/500 mW, mely teljesen szembarát.
Lencseszerkezete multi-coated típusú.
Vadászat és mezőgazdaságban, biztonságtechnika területén nélkülözhetetlen megfigyelő éjjellátó.
Szállítás közvetlenül a NIGHT VISION SLOVENSKO S.R.O. társcegtől!

Akciós ára: 299.000 Ft

VÁLASZTÉKUNK KÖZÉP-KELET EURÓPÁBAN IS EGYEDÜLÁLLÓ.

00 36 70 200 7132

www.nightvision.hu

Legyen résen! Figyelje reklámjainkat és weblapunkat!

Cégünk választékát folyamatosan bővítjük. Forgalmazunk legalább 230féle éjjellátó készüléket.

MINDEN INFRAIGÉNYT MEGOLDUNK

TAKÁCS LÁSZLÓ
cégezető

15 éves éjjellátó szakmai gyakorlattal, 7 éves tervezési és gyártási tapasztalattal rendelkezünk. Éjjellátók értékesítése nagy tételben is a világ bármely részére.

Laser 550A S

Monarch E 2,5-10x56SF IL

Monarch 8,5x56DCF

Urald a vadászigényt!

Kezdje felkészülten a szezont. Válasszon a lézeres távmérők, kereső- és céltávcsövek széles skálájából, melyek mindegyike a Nikon kivételes optikai tulajdonságaival és technológiájával büszkélkedhet.

Biztosan megtalálja a megfelelő modellt, bármire is legyen szüksége, bármely ágát űzze is a vadászatnak.

A Nikon név a garancia a minőségre és a megbízhatóságra. Az idei és az összes ezután következő vadászigény alatt.

Nikon Sport Optics

Since 1917

NIKON KFT Főti út 56. 1047 BUDAPEST
TEL: (361) 232-1371; 232-1372 info@nikon.hu www.nikon.hu

Javítsa fel erdei kérődzői kondícióját a téli időszakban!

Válassza a PURINA® szarvas- és őz-takarmányait, amellyel a legnagyobb hidegben sem romlik le szarvasai, muflonjai és őzei kondíciója.

A sikeres bakszezon alapja, a jó téli takarmányozás!

Keresse termékeinket takarmányforgalmazó partnereinknél országszerte!

További információért kérem, keresse fel honlapunkat, vagy telefonon

Tokaji Istvánt **06-30/645-25-51** -es telefonszámon.

AGRIBRANDS Europe Hungary zRt.

5300 Karcag, Madarasi út 0399. hrsz., Tel.: 06-59/507-221, Fax: 06-59/507-214

1134 Budapest, Váci út 37., Tel.: 06-1/236-4500, Fax: 06-1/236-4501

7400 Kaposvár, Dombóvári út, Tel.: 06-82/529-150, Fax: 06-82/529-160

E-mail: vevoszolgalat@cargill.com • Weboldal: www.purinatakarmany.co.hu

A Purina® és a Checkerboard a Nestle Purina PetCare vállalat védjegyei.

EGYÜTTMŰKÖDÉS EGY
KIVÉTELES SIKERÉRT!